

Úrad pre finančný trh

Vazovova 2, 813 18 Bratislava

**Ročná správa
o stave kapitálového trhu
za rok 2003**

Bratislava, jún 2004

Obsah

Úvod	5
1. Slovenský kapitálový trh v domácich a medzinárodných súvislostiach	8
(1.1) Makroekonomická situácia	8
(1.2) Akciový trh	9
(1.3) Dlhopisový trh	15
(1.4) Kolektívne investovanie	17
(1.5) Hlavné udalosti na slovenskom kapitálovom trhu v roku 2003	22
2. Burza cenných papierov	26
(2.1) Burza cenných papierov v Bratislave, a.s. a jej trhy	26
(2.2) Objemy a štruktúra burzových obchodov	30
(2.3) Burzové indexy	34
3. Obchodníci s cennými papiermi a sprostredkovatelia investičných služieb	39
(3.1) Obchodníci s cennými papiermi	39
(3.2) Sprostredkovatelia investičných služieb	50
4. Garančný fond investícií	51
5. Stredisko cenných papierov	52
6. Verejné ponuky cenných papierov, ponuky na prevzatie, verejné ponuky majetkových hodnôt	56
(6.1) Cenné papiere prijaté na obchodovanie na verejnom trhu	56
(6.2) Verejné ponuky cenných papierov	58
(6.3) Informačná povinnosť emitentov cenných papierov vydaných na základe verejnej ponuky	59
(6.4) Ponuky na prevzatie	60
(6.5) Verejné ponuky majetkových hodnôt	63
7. Kolektívne investovanie	64
8. Nová legislatíva v roku 2003	79

Použité skrátené označenia

Zákon o cenných papieroch	Zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení zákona č. 291/2002 Z. z., zákona č. 510/2002 Z. z. a zákona č. 162/2003 Z. z. [zákon bol novelizovaný zákonom č. 594/2003 Z. z. účinným od 1. januára 2004 a zákonom č. 43/2004 Z. z. účinným od 1. februára 2004]
Zákon č. 600/1992 Zb.	Zák. č. 600/1992 Zb. o cenných papierov v znení neskorších predpisov účinný do 31. decembra 2001
Zákon o burze cenných papierov	Zák. č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov [zákon bol novelizovaný zákonom č. 594/2003 Z. z. účinným od 1. januára 2004 a zákonom č. 43/2004 Z. z. účinným od 1. februára 2004]
Zákon o kolektívnom investovaní.....	Zák. č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení zák. č. 329/2000 Z. z., zák. č. 566/2001 Z. z., zák. č. 96/2002 Z. z. a zákona č. 432/2002 Z. z. [zákon bol s účinnosťou od 1. januára 2004 zrušený; od tohto dňa je účinný nový zákon č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov]
Zákon o dohľade	Zák. č. 96/2002 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov [zákon bol v roku 2004 novelizovaný zákonom č. 43/2004 Z. z. účinným od 1. februára 2004]
Zákon o dlhopisoch.....	Zák. č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov
Úrad; ÚFT.....	Úrad pre finančný trh
BCPB	Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.
RMS.....	RM-Systém Slovakia, a.s.
SCP SR	Stredisko cenných papierov SR, a.s.
CDCP.....	Centrálny depozitár cenných papierov, a.s.
GFI.....	Garančný fond investícií

Úvod

V súlade s § 4 ods. 1 písm. e) zákona o dohľade nad finančným trhom predkladá úrad vláde Slovenskej republiky túto ročnú správu o stave kapitálového trhu v Slovenskej republike za rok 2003.

Aj keď bol rok 2003 bohatý na vonkajšie ekonomické i politické podnety, nepriniesol zásadnú zmenu na slovenskom kapitálovom trhu v porovnaní s predchádzajúcim obdobím.

Pre svetové kapitálové trhy je v poslednej dekáde charakteristická výrazná globalizácia prejavujúca sa tým, že na vonkajšie podnety reagujú vyspelé ako aj rozvíjajúce sa trhy približne rovnako. Finančné krízy na rozvíjajúcich sa trhoch navyiac pôsobili ako katalyzátor pre výraznejší rozvoj domácich kapitálových trhov. Výrazne začína rásť nielen objem nového kapitálu v dlhopisoch a akciách, ale aj obchodovanie na sekundárnych trhoch. Vo viacerých krajinách sa vďaka rozvoju miestneho kapitálového trhu začal trend znižovania objemu investícií v tradičných bankových produktoch.

Tieto trendy sa však v stredoeurópskom priestore výraznejšie neprejavujú a osobitne slovenský kapitálový trh je už niekoľko rokov v našom regióne rozvinutý najmenej. Skúsenosti z rozvinutých trhov ukazujú, že na to, aby bol trh usporiadaný, čestný a aby boli na ňom uzatvárané obchody, ktoré by nevydávali nesprávne signály o ponuke, dopyte a cenách, je potrebné splniť celý rad predpokladov právnych, etických a organizačných. Samotnú dôveru v kapitálový trh však nemožno nariadiť zákonom. Je však možné ju postupne vybudovať v prostredí, kde existuje kvalitná regulácia a dohľad, zabezpečujúci podmienky pre primeranú a vymožiteľnú ochranu jednotlivých účastníkov trhu, primeraná ochrana investorov ponúkajúcich na trhu svoj kapitál, najmä ochrana menšinových akcionárov a podielnikov pred negatívnou činnosťou väčšinových vlastníkov, ako aj rešpekt pred etickými normami, ktorý výrazne zabraňuje nečestnému a podvodnému konaniu na trhu.

Slovenský kapitálový trh prechádza postupne zložitým vývojom, a hoci k splneniu uvedených podmienok pre dôveryhodnosť trhu sa rok od roku približuje, je stále poznamenaný historickým vývojom, najmä výraznými poruchami v druhej polovici deväťdesiatych rokov minulého storočia.

Slovenský kapitálový trh tak, ako vo väčšine tranzitných ekonomík, vznikol v období masovej privatizácie štátneho majetku, pre ktorú bola najprv zvolená ako prevažujúca metóda kupónová, avšak táto bola rýchlo vystriedaná metódou priamych predajov. Základným systémovým nedostatkom tohto obdobia bola nedokonalosť, resp. absencia trhových pravidiel, regulačných mechanizmov a trhových a dohľadacích inštitúcií. Spolu s nevýraznou ochranou investora a slabou schopnosťou štátneho dozoru vynútiť dodržiavanie práva to vytvorilo priestor pre netransparentné obchody s cennými papiermi, ako aj pre neférové správanie väčšinových vlastníkov. Mnohé prípady tunelovania sprivatizovaných podnikov a investičných (pôvodne privatizačných) fondov ich väčšinovými vlastníckmi nadlho naštrbili dôveryhodnosť slovenského kapitálového trhu.

Slovenské štátne orgány vykonali v posledných štyroch rokoch množstvo inštitucionálnych a legislatívnych zmien, ktoré sú dobrým východiskom pre navrátenie dôvery a zabezpečenie transparentnosti kapitálového trhu. Naša právna úprava sa plne zharmonizovala s právom Európskych spoločenských, bol vytvorený efektívny a funkčný orgán dohľadu nad kapitálovým trhom, nečestné praktiky minulých období boli verejne odsúdené a viaceré fyzické osoby boli vzaté na zodpovednosť.

Slovenskému kapitálovému trhu však stále chýba dostatočná likvidita a výkonnosť, a ani investorom neponúka široký výber investičných nástrojov či už na uzatváranie obchodov alebo zaistovanie pozícií. Nízka likvidita pôsobí negatívne na prípadných investorov, ktorí by chceli umiestniť svoje investície na primárnom trhu, nakoľko sa obávajú, že na nelikvidnom trhu nebude možné s investičnými nástrojmi obchodovať. Objem nového kapitálu na slovenskom trhu je preto už dlhé roky zanedbateľný, a preto aj trhová kapitalizácia aktív na trhu obchodovaných je extrémne nízka a nedosahuje ani desatinu ročného objemu HDP.

Obmedzené investičné možnosti neposkytujú veľa príležitostí ani pre krátkodobých investorov ani pre dlhodobjšie pozície fondov kolektívneho investovania, či poisťovacích spoločností. Inštitucionálni investori sú preto nútení umiestňovať stále narastajúci objem aktív na zahraničných trhoch, hoci pri väčšej likvidite a výraznejšej atraktivite domáceho trhu by práve tieto spoločnosti mohli byť hlavnou hybnou silou oživenia trhu a zvýšenia obrátkovosti kapitálu. Táto skutočnosť je obzvlášť dôležitá v súvislosti s rozbiehajúcim sa systémom starobného dôchodkového sporenia, nakoľko nové dôchodkové fondy budú v najbližších rokoch výrazným zdrojom kapitálu, pre ktorý bude potrebné na trhu nájsť primerané umiestnenie.

Už niekoľko rokov je charakteristickou črtou slovenského kapitálového trhu vysoký počet nelikvidných emisií cenných papierov. Počet kótovaných cenných papierov na burze cenných papierov sa dlhodobo pohybuje okolo desiatky titulov a aj trh s dlhopismi je nevýrazný, pričom obchodovanie so štátnymi dlhopismi má na ňom jednoznačnú prevahu.

Vo všeobecnosti platí už dlhšie obdobie, že počet nových verejných emisií ako aj celkový počet pravidelne obchodovaných emisií je malý. Pri neexistencii dostatočne širokej a dôveryhodnej produktovej ponuky na kapitálovom trhu investori uprednostňujú tradičné spôsoby investovania svojich finančných prostriedkov, pričom využívajú služby komerčných bánk alebo presmerúvajú svoje investičné aktivity na zahraničné trhy. Situáciu len mierne vylepšujú otvorené podielové fondy, ktoré sú už štvrtý rok jediným rozvíjajúcim sa segmentom trhu.

Hodnota nového kapitálu prijatého v roku 2003 na trhy BCPB v emisiách cenných papierov bola 110,8 mld. Sk, pričom na emisie akcií pripadlo len 5,6 mld. Sk a podstatná časť z nového kapitálu bola v emisiách štátnych dlhopisov. Trhová kapitalizácia BCPB na konci roka 2003 bola 441,8 mld. Sk, pričom na akcie a podielové listy pripadá z tejto hodnoty asi jedna štvrtina – ich trhová kapitalizácia mala hodnotu 109,85 mld. Sk, z toho na trhu kótovaných cenných papierov 42,26 mld. Sk. Trhová kapitalizácia akcií tak predstavovala 9,19 % HDP, reálna trhová kapitalizácia akcií 7,5 % HDP a trhová kapitalizácia kótovaných akcií iba 3,53 % HDP. Úroveň trhovej kapitalizácie kótovaných akcií je nielen najmenšia spomedzi krajín OECD, ale aj hlboko pod priemerom tejto skupiny krajín, ako aj priemerom členských štátov EÚ, ktorý je na úrovni asi dvoch tretín HDP.

Výraznou charakteristikou slovenského akciového trhu je malý objem kurzotvorných obchodov v porovnaní s celkovým objemom obchodov na burze. V roku 2003 tvoril objem kurzotvorných obchodov s akciami len 6,63 % celkového obratu akcií na BCPB. To znamená, že takmer všetky obchody na bratislavskom akciovom trhu sa uzatvárajú ako priame.

Podstatnú časť podielu na celkovom objeme obchodov na BCPB majú dlhodobo dlhopisy. V roku 2003 bol podiel až 97,78 % a obchody s akciami tvorili iba 2,22 % všetkých uzavretých obchodov. Trhová kapitalizácia dlhopisov prijatých na trhy BCPB mala na konci roka 2003 hodnotu 331,93 mld. Sk, z toho na trhu kótovaných cenných papierov 286,01 mld. Sk. Trhová kapitalizácia dlhopisov predstavovala 27,8 % HDP a trhová kapitalizácia kótovaných dlhopisov 23,9 % HDP. Trhová kapitalizácia dlhopisov prijatých na trhy BCPB sa tak už tretí rok drží nad úrovňou 20 % HDP.

V roku 2003 sa prakticky ukončil proces prelicencovania obchodníkov s cennými papiermi, ktorého zmyslom bolo preverenie splnenia podmienok stanovených zákonom o cenných papieroch pre výkon činnosti obchodníka s cennými papiermi za účelom priblíženia slovenského kapitálového trhu zvyklostiam, normám a etickým zásadám platným na vyspelých kapitálových trhoch. Cieľom procesu bolo vytvorenie predpokladov pre systematické zlepšovanie trhových podmienok, ochrany investorov, zavedenie a udržanie vysokej úrovne odbornosti a profesionality subjektov poskytujúcich investičné služby. Po vstupe Slovenska do Európskej únie môžu slovenskí obchodníci s cennými papiermi podnikáť na základe tohto nového povolenia na celom európskom trhu.

Dôsledkom prelicencovania je prudké zníženie počtu aktívnych obchodníkov s cennými papiermi. Kým ešte v lete 2002 pôsobilo na slovenskom trhu približne 130 obchodníkov s platným povolením, na konci roka 2003 malo povolenie na poskytovanie investičných služieb už len 38 obchodníkov s cennými papiermi a platné povolenie podľa zákona č. 600/1992 Zb. ďalších 6 obchodníkov s cennými papiermi. Prítom až 93 % objemu všetkých klientských obchodov s investičnými nástrojmi bolo uskutočnených prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi, ktorí sú bankami.

V roku 2003 pokračoval tiež náročný proces zmeny charakteru Strediska cenných papierov SR, a. s. a prispôbenie jeho činnosti podmienkam novej legislatívy. V septembri 2003 nadobudlo právoplatnosť povolenie úradu na vznik a činnosť centrálného depozitára cenných papierov, stredisko však začalo činnosť centrálného depozitára až v priebehu roka 2004.

Podobne ako v troch predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2003 platilo, že segment otvorených podielových fondov je jednou z najdynamickejšie sa rozvíjajúcich oblastí trhu. Ponuka tuzemských i zahraničných fondov kolektívneho investovania sa naďalej rozširuje, pričom si je možné vybrať zo širokého spektra investičných príležitostí a rôzneho stupňa rizika. Tuzemským podielovým fondom navyše prospel aj ďalší pokles úrokových mier v bankách. Stále sa zlepšujúci legislatívny rámec pre podnikanie subjektov s povolením pre oblasť kolektívneho investovania dnes zabezpečuje dobrú úroveň ochrany investora do fondov kolektívneho investovania a stanovuje prísne pravidlá pre kontrolu činnosti správcovských spoločností zo strany bánk, vykonávajúcich funkciu depozitára a pre dohľad vykonávaný úradom.

Objem spravovaného majetku vo fondoch kolektívneho investovania v Slovenskej republike dosiahol na konci roka 2003 hodnotu 35,7 mld. Sk, čo znamená nárast oproti roku 2002 o 120,74 %. Podstatná časť z tohto objemu pripadá na otvorené podielové fondy (nárast oproti roku 2002 predstavuje až 136,78 %), ktorých pravidlá pre činnosť ako aj obmedzenie a rozloženie rizika podľa európskej smernice UCITS upravuje nový zákon o kolektívnom investovaní.

Rast hodnoty aktív v slovenských podielových fondoch je primárne krytý vzrastom čistých predajov. Ten kumulatívne predstavoval 19,65 mld. Sk, čo znamená v porovnaní s rokom 2002 nárast o 270,75 %, pričom podstatná časť smerovala do dlhopisových fondov (10,2 mld. Sk) a fondov peňažného trhu (8,5 mld. Sk). Prítom podiel čistých predajov podielových listov domácich podielových fondov je na slovenskom trhu až 86,21 %, zvyšnú časť tvoria predaje zahraničných fondov.

Cieľom správy o stave kapitálového trhu v Slovenskej republike za rok 2003 je predstaviť a štatisticky zdokumentovať jeho aktuálnu situáciu v oblasti obchodovania, emitovania a verejnej ponuky cenných papierov a majetkových hodnôt, ako aj v oblasti kolektívneho investovania. Časť správy je tiež venovaná najnovšiemu vývoju legislatívy dotýkajúcej sa kapitálového trhu.

1. Slovenský kapitálový trh v domácich a medzinárodných súvislostiach

Slovenská ekonomika zaznamenáva v posledných rokoch pozoruhodný rast a výrazné štrukturálne zmeny, avšak bankovo-centrický charakter jej finančného trhu sa nemení. V jeho rámci tak kapitálový trh zohráva stále minoritnú úlohu.

Pozitívny vývoj svetových akciových trhov v roku 2003 sa odrazil aj na raste hodnôt indikátorov kapitálového trhu v Slovenskej republike. Výrazne sa posilnil najmä sektor kolektívneho investovania. Napriek týmto pozitívnym trendom, slovenský kapitálový trh zostáva stále najmenší v regióne a aj jeho význam v národnej ekonomike nie je veľký. Trhová kapitalizácia burzy je na úrovni mierne prevyšujúcej tretinu HDP, avšak kapitalizácia akcií je len približne 9,2 % HDP, z toho kótovaných 3,5 % HDP.

(1.1) Makroekonomická situácia

V roku 2003 vzrástol hrubý domáci produkt Slovenskej republiky v stálych cenách o 4,2 % oproti predchádzajúcemu roku, pričom konečná spotreba domácnosti medziročne poklesla o 0,6 %, zatiaľ čo konečná spotreba verejnej správy vzrástla o 2,9 %. V bežných cenách bola hodnota hrubého domáceho produktu Slovenskej republiky 1 195 812 mil. Sk. Vývoj finančných trhov ovplyvnilo zhodnotenie slovenskej koruny. Jej výmenný kurz voči EUR medziročne posilnil o 1,36 %, voči USD o 21,62 %.

Vybrané makroekonomické a menové ukazovatele sú uvedené v *tabuľke 1.1*.

Tabuľka 1.1: Vybrané makroekonomické a menové ukazovatele Slovenskej republiky

	2002	2003
Medziročné zmeny HDP v stálych cenách roku 1995		
<i>Index rastu HDP</i>	4,5 %	4,2 %
<i>Konečná spotreba domácností</i>	5,3 %	-0,6 %
<i>Konečná spotreba verejnej správy</i>	4,7 %	2,9 %
<i>Vývoz</i>	5,9 %	22,3 %
<i>Dovoz</i>	5,3 %	13,5 %
HDP v bežných cenách v mil. Sk	1 096 384	1 195 812
Saldo obchodnej bilancie v mil. Sk	- 96,63	- 23,59
Miera nezamestnanosti k 31. 12.	17,5 %	15,6 %
Index spotrebiteľských cien	3,4 %	9,3 %
Kurz Sk/EUR k 31. 12.	41,722	41,161
Kurz Sk/USD k 31. 12.	40,036	32,920

Zdroj: Štatistický úrad SR

Napriek priaznivým makroekonomickým ukazovateľom a zlepšujúcemu sa medzinárodnému hodnoteniu Slovenskej republiky, slovenský kapitálový trh dlhodobo nie je miestom dobrých investičných príležitostí, ani miestom na získavanie kapitálu.

Hodnota nového kapitálu prijatého v roku 2003 na trhy BCPB v emisiách cenných papierov bola 110,8 mld. Sk, pričom na emisie akcií pripadlo len 5,6 mld. Sk a podstatná časť z nového kapitálu bola v emisiách štátnych dlhopisov. Trhová kapitalizácia BCPB na konci roka 2003 bola 441,8 mld. Sk, z toho akcie tvorili približne štvrtinový podiel. Naproti tomu objem bankových produktov v rovnakom období bol podstatne vyšší – celkový objem vkladov bol na úrovni 658,9 mld. Sk a celkový objem poskytnutých úverov 701,1 mld. Sk (*Tabuľka 1.2*). Tieto údaje dokumentujú bankovo-centrický charakter slovenského finančného trhu.

Tabuľka 1.2: Porovnanie celkových objemov vkladových a úverových produktov s trhovou kapitalizáciou BCPB a hodnotou majetku vo fondoch kolektívneho investovania v rokoch 2001 – 2003 (údaje v mld. Sk)

	2001	2002	2003
Vklady celkom	599,3	629,5	658,9
Vklady obyvateľstvo	391,1	397,8	382,1
Vklady podniky a poisťovne	208,2	231,7	276,8
Úvery celkom	694,5	615,0	701,1
Vládny sektor a FNM	358,1	269,1	309,1
Podnikateľský sektor	230,4	225,3	233,8
Obyvateľstvo	51,9	61,3	85,1
Úvery v cudzej mene	54,1	59,3	73,9
Trhová kapitalizácia BCPB	461,2	395,9	441,8
Akcie	167,6	105,0	109,9
Dlhopisy	293,6	290,9	331,9
Hodnota nového kapitálu prijatého na trhy BCPB	224,6	67,0	110,8
Emisie akcií	10,1	5,5	5,6
Emisie dlhopisov	214,5	61,5	105,2
Čistá hodnota majetku vo fondoch kolekt. investovania	8,2	16,1	35,7

Zdroje: NBS, BCPB, ASS

(1.2) Akciový trh

Trhová kapitalizácia akcií a podielových listov prijatých na trhy BCPB mala na konci roka 2003 hodnotu 109,85 mld. Sk, z toho na trhu kótovaných cenných papierov 42,26 mld. Sk. Trhová kapitalizácia tej časti akcií, s ktorými sa v priebehu roka 2003 uzavrel aspoň jeden kurzotvorný obchod (reálna trhová kapitalizácia) bola 89,73 mld. Sk. Pri hodnote hrubého národného produktu za rok 2003 v Slovenskej republike 1 195,81 mld. Sk v bežných cenách tak trhová kapitalizácia akcií predstavovala 9,19 % HDP, reálna trhová kapitalizácia akcií 7,5 % HDP a trhová kapitalizácia kótovaných akcií iba 3,53 % HDP.

Nezanedbateľnou skutočnosťou pritom je, že celková trhová kapitalizácia akciového trhu v Slovenskej republike je už niekoľko rokov tvorená umelo, vďaka stovkám nelikvidných emisií registrovaných na BCPB. Až v priebehu roku 2002 sa začal a v roku 2003 pokračoval proces postupného vyradovania tých emisií cenných papierov, ktorých obrat je bezvýznamný alebo nulový a ktorých emitenti nemajú o ďalšie zotrvanie na trhu záujem a neplnia si ani zákonom predpísanú informačnú povinnosť. Celková trhová kapitalizácia akciového trhu v priebehu rokov 2002 a 2003 tak klesla o viac ako jednu tretinu.

Pre hodnotenie slovenského trhu je však indikatívnejší vývoj trhovej kapitalizácie kótovaných akcií. (Tých je od počiatku existencie burzy extrémne málo, v posledných rokoch sa ich počet pohybuje medzi 9 a 15 titulmi.) Po prepade a stagnácii koncom deväťdesiatych rokov sme v posledných štyroch rokoch zaznamenali veľmi mierny postupný rast. Avšak úroveň trhovej kapitalizácie kótovaných akcií na úrovni 3,53 % HDP je nielen najmenšia spomedzi krajín OECD, ale aj hlboko pod priemerom tejto skupiny krajín, ako aj priemerom členských štátov EÚ, ktorý je na úrovni asi dvoch tretín HDP. Dokonca aj v krajinách stredoeurópskeho regiónu je trhová kapitalizácia kótovaných akcií niekoľkonásobne väčšia ako na Slovensku (Poľsko a Maďarsko asi 18 – 20 % HDP, Česko a Rakúsko okolo 22 % HDP). Jedným z dôvodov výrazne vyššej trhovej kapitalizácie búrz okolitých krajín s rozvíjajúcim sa trhom je čiastočná privatizácia podnikov z oblasti telekomunikácií, plynárenstva a energetiky prostredníctvom kapitálového trhu.

Tabuľka 1.3 uvádza vývoj trhovej kapitalizácie akciového trhu v Slovenskej republike v posledných desiatich rokoch. Porovnanie veľkosti trhovej kapitalizácie akcií na trhoch vyspelých krajín je v **tabuľke 1.4**.

Porovnanie pomeru trhovej kapitalizácie k hrubému domácomu produktu pre vybrané krajiny je na **obrázku 1.1**.

Tabuľka 1.3: Vývoj trhovej kapitalizácie akcií na trhoch BCPB

Rok	HDP v bežných cenách (v mil. Sk)	Trhová kapitalizácia (v mil. Sk)	Pomer TK / HDP	Reálna* trhová kapitalizácia (v mil. Sk)	Pomer reál.TK/ HDP	TK kótovaných akcií (v mil. Sk)	Pomer TK kót/ HDP
1994	486,06	97 429,80	20,04 %			40 699,36	8,37 %
1995	568,92	158 316,89	27,83 %	63 326,76	11,13 %	36 590,45	6,43 %
1996	628,59	184 066,79	29,28 %	73 626,72	11,71 %	43 651,86	6,94 %
1997	708,62	184 057,49	25,97 %	75 072,36	10,59 %	47 195,14	6,66 %
1998	775,00	151 965,82	19,61 %	47 803,03	6,17 %	24 167,32	3,12 %
1999	835,72	150 799,69	18,04 %	46 919,39	5,61 %	17 309,46	2,07 %
2000	908,80	154 875,37	17,04 %	58 880,62	6,48 %	20 772,05	2,29 %
2001	989,30	167 611,41	16,94 %	77 383,93	7,82 %	26 097,73	2,64 %
2002	1 073,61	104 959,45	9,78 %	75 291,49	7,01 %	36 647,57	3,41 %
2003	1 195,81	109 850,97	9,19 %	89 726,98	7,50 %	42 263,34	3,53 %

Zdroj: Údaje o HDP – Štatistický úrad SR, údaje o trhovej kapitalizácii – BCPB

* Trhová kapitalizácia akcií, s ktorými sa v príslušnom roku uzavrela aspoň jeden kurzotovorný obchod

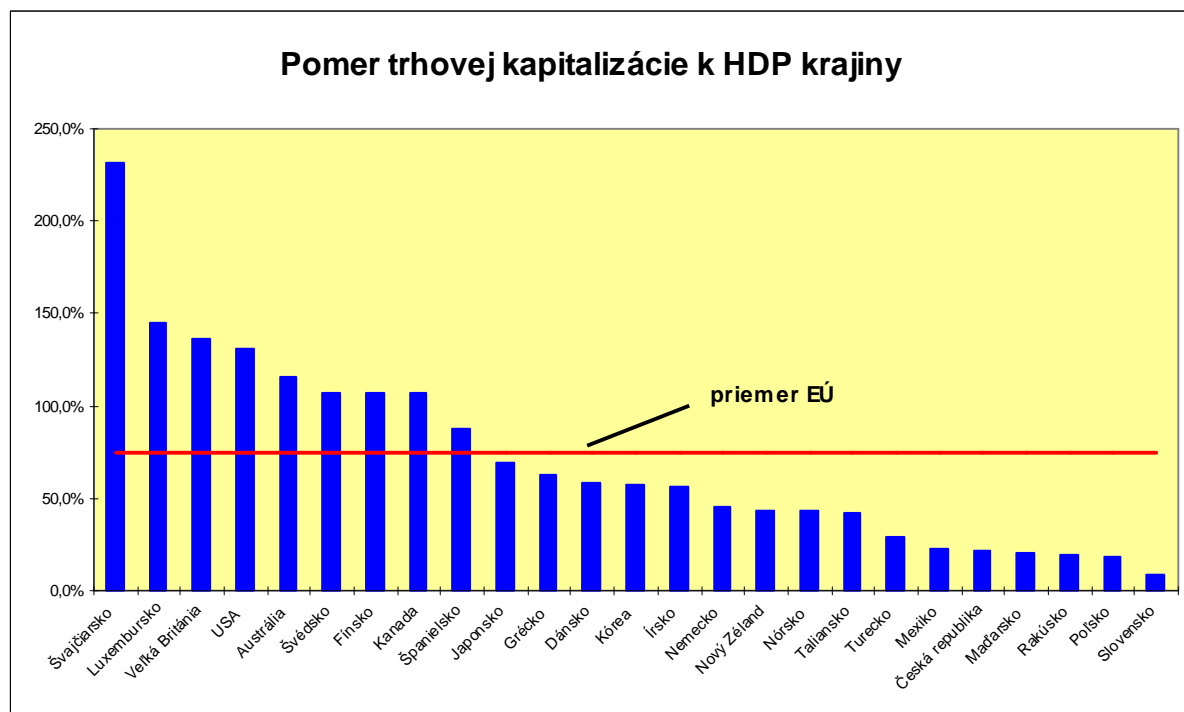
Tabuľka 1.4: Porovnanie trhovej kapitalizácie kótovaných akcií na konci roka 2003 na trhoch rozvinutých krajín

Štát	Miestna mena	TK v mil. miestnej meny	Zmena 2003/2002	TK v mil. USD	HDP v mld. USD	TK / HDP
Austrália	AUD	777 115,0	15,25 %	585 529,7	508,2	115,4 %
Japonsko	JPY	316 483 544,9	26,1 %	2 953 098,3	4 290,7	68,8 %
Kanada	CAD	1 176 200,0	31,7 %	910 230,6	850,5	107,0 %
Kórea	KRW	355 362 625,0	37,7 %	298 248,1	520,9	57,3 %
Mexiko	MXP	1 376 927,4	48,6 %	122 533,0	611,6	20,0 %
Nový Zéland	NZD	50 388,1	21,8 %	33 049,8	75,4	43,8 %
USA (NASDAQ, NYSE, AMEX)	USD	14 266 268,7	29,4 %	14 266 268,7	10 857,2	131,4 %
Belgicko *	EUR					
Dánsko	DKK	718 070,9	31,3 %	121 641,0	209,7	58,0 %
Fínsko	EUR	135 007,7	1,3 %	170 292,3	158,8	107,2 %
Francúzsko *	EUR					
Grécko	EUR	84 547,1	33,4 %	106 643,7	170,6	62,5 %
Holandsko *	EUR					
Írsko	EUR	67 443,8	17,2 %	85 070,4	150,0	56,7 %
Luxembursko	EUR	29 597,8	25,6 %	37 333,2	25,8	144,7 %
Nemecko	EUR	855 452,0	29,9 %	1 079 026,2	2 386,2	45,2 %
Nórsko	NOK	638 136,0	34,7 %	95 919,9	219,3	43,7 %
Portugalsko *	EUR					
Rakúsko	EUR	44 811,0	39,0 %	56 522,5	251,0	22,5 %
Španielsko	EUR	575 765,7	29,9 %	726 243,4	827,1	87,8 %
Švajčiarsko	CHF	899 280,7	17,7 %	727 102,8	314,0	231,6 %
Švédsko	SEK	2 302 757,4	47,4 %	320 036,3	297,5	107,6 %
Taliano	EUR	487 776,4	6,4 %	614 841,6	1 455,4	42,2 %
Veľká Británia	GBP	1 355 064,2	20,6 %	2 425 822,0	1 775,0	136,7 %
Trh Euronext *	EUR	1 646 178,0	11,4 %	2 076 410,2	2 689,1	77,2 %
EU -15				7 819 882,8	10 396,0	75,2 %
EHS				7 926 419,4	10 616,7	74,7 %
Česká republika	CZK	2 410 100,0	2,9 %	18 516,7	84,0	22,0 %
Maďarsko	HUF	3 456 170,0	17,3 %	16 662,9	81,5	20,4 %
Malta	MLT	633,2	n.a.	1 850,4	n.a.	n.a.
Poľsko	PLN	38 563,2	25,3 %	37 020,3	205,2	18,0 %
Slovensko	SKK	42 263,34	15,3 %	1 283,8	36,325	3,5 %
Slovinsko	SIT	1 339 683,0	8,6 %	7 134,1	na.	n.a.
Turecko	TRL	96 072 773 963,0	70,4 %	68 379,2	235,3	29,1 %

Zdroje: World Federation of Exchanges, Federation of European Stock Exchanges, OECD,
Údaje pre SR: BCPB, Štatistický úrad SR

* Trh Euronext zahŕňa burzy vo Francúzsku, Holandsku, Belgicku a Portugalsku.

Nízka likvidita akciového trhu v Slovenskej republike sa prejavuje aj pri základných ukazovateľoch burzovej likvidity, napríklad v prípade pomeru obratu akcií k ich trhovej kapitalizácii, ktorý poskytuje predstavu o tom, aká časť formálneho objemu investícií vstupuje do kurzotvorných procesov (*Tabuľka 1.5*). Kým na najrozvinutejších trhoch Európskej únie sa tieto hodnoty v roku 2003 pohybovali na úrovni 100 – 165 % (*Tabuľka 1.6*), na Slovensku tento ukazovateľ u kótovaných akcií v priebehu roku 2003 sa pohyboval okolo 40 %, avšak ak berieme do úvahy celý akciový trh, pomer obratu akcií k ich trhovej kapitalizácii je na úrovni 22,0 %. V stredoeurópskom regióne bol v roku 2003 tento ukazovateľ na úrovni 21 – 61 %, horšie výsledky dosiahla Viedeň (21,9 %) a Lubľana (11,1 %), lepšie Varšava (29,9 %), Budapešť (54,7 %) a Praha (60,8 %).

Obrázok 1.1: Pomer trhovej kapitalizácie domácich akcií k hrubému domácejmu produktu pre vybrané krajiny

Tabuľka 1.5: Vývoj obchodovania s akciami a podielovými listami na trhoch BCPB

Rok	Počet emisií akcií a pod. listov	Počet kótovaných emisií	Všetky obchody s akciami		Kurzotvorné obchody s akciami		
			Objem obchodov (v mil. Sk)	Pomer objemu obchodov k TK	Objem obchodov (v mil. Sk)	Pomer objemu obchodov k TK	Pomer objemu obchodov k reálnej TK
1994	523	19	5 428,02	5,57 %	779,55	0,80 %	
1995	850	21	24 730,44	15,62 %	395,13	0,25 %	0,62 %
1996	970	21	83 130,04	45,16 %	7 386,54	4,01 %	10,03 %
1997	918	14	82 671,56	44,92 %	2 298,34	1,25 %	3,06 %
1998	833	14	37 267,46	24,52 %	1 948,15	1,28 %	4,08 %
1999	830	11	20 233,58	13,42 %	1 756,89	1,17 %	3,74 %
2000	866	10	25 094,01	16,20 %	1 868,22	1,21 %	3,17 %
2001	888	12	45 765,94	27,30 %	2 369,97	1,41 %	3,06 %
2002	510	15	34 911,24	33,26 %	1 052,89	1,00 %	1,40 %
2003	448	14	24 364,65	22,18 %	1 615,07	1,47 %	1,80 %

Zdroj: BCPB

Výraznou charakteristikou slovenského akciového trhu je malý objem kurzotvorných obchodov v porovnaní s celkovým objemom obchodov na burze. V roku 2003 tvoril objem kurzotvorných obchodov s akciami len 6,63 % celkového obratu akcií na BCPB. To znamená, že takmer všetky obchody na bratislavskom akciovom trhu sa uzatvárajú ako priame. V našom regióne je takáto situácia obvyklá ešte na pražskej burze, na ostatných burzách pripadá na kurzotvorné obchody prevažná časť obratu – v Ľubľane 63 %, vo Varšave 84 % a v Budapešti temer 100 % (*Tabuľka 1.6*).

Tabuľka 1.6: Obraty akcií na jednotlivých európskych trhoch v roku 2003 a ukazovatele podielu obratu akcií k trhovej kapitalizácii príslušných trhov

Trh	Miestna mena	Obrat akcií v mil. EUR	Podiel kurzotvorných obchodov na obrate	Trhová kapitalizácia v mil. EUR	Podiel obratu akcií k ich TK
Londýnska burza	GBP	3 174 121,5	32,59 %	1 923 168,00	165,0 %
Nemecká burza	EUR	1 139 899,4	72,86 %	855 452,00	133,3 %
Španielske burzy BME	EUR	820 437,4	60,25 %	575 765,80	142,5 %
Talianska burza	EUR	721 525,2	94,11 %	487 446,40	148,0 %
Euronext	EUR	1 665 227,0	81,63 %	1 646 178,00	101,2 %
Helsinská burza	EUR	145 646,1	78,37 %	135 000,70	107,9 %
SWX Švajčiarska burza	CHF	39 736,2	79,53 %	576 462,00	6,9 %
Burza Oslo	NOK	68 731,8	67,42 %	75 779,10	90,7 %
Kodaňská burza	DKK	56 044,4	63,07 %	93 700,62	59,8 %
Islandská burza	ISK	6 318,7	16,50 %	7 360,57	85,8 %
Írska burza	EUR	38 757,7	12,74 %	67 443,80	57,5 %
Aténska burza	EUR	32 505,0	77,95 %	84 547,10	38,4 %
Viedenská burza	EUR	9 803,9	100,0 %	44 810,00	21,9 %
Stockholmsbörsen	SEK	269 322,7	76,92 %	229 354,80	117,4 %
Luxemburská burza	EUR	233,3	100,0 %	29 597,77	0,8 %
Pražská burza	CZK	7 470,8	2,26 %	12 287,94	60,8 %
Budapešťianska burza	HUF	7 230,8	99,64 %	13 227,88	54,7 %
Ľublanská burza	SIT	626,8	62,76 %	5 660,07	11,1 %
Varšavská burza	PLN	8 776,7	84,08 %	29 349,76	29,9 %
Cyperská burza	CYP	264,1	100 %	3 907,30	6,8 %
BCPB / kótované akcie	SKK	412,3	8,56 %	1 026,78	40,2 %
BCPB / všetky akcie	SKK	588,3	6,63 %	2 668,81	22,0 %

Zdroje: World Federation of Exchanges, Federation of European Stock Exchanges

Vo všeobecnosti platí už od roku 1997, že počet nových verejných emisií ako aj celkový počet pravidelne obchodovaných emisií je natoľko malý, že slovenský kapitálový trh nemožno považovať za miesto pre získavanie podnikateľského kapitálu. V *tabuľke 1.7* je zaznamenaný vývoj hodnoty nového kapitálu v emisiách akcií prijatých k obchodovaniu na BCPB v rokoch 1996 až 2003. Zanedbateľné postavenie kapitálových trhov celého stredo európskeho regiónu v porovnaní so svetovými trhmi názorne ukazuje *tabuľka 1.8*.

Tabuľka 1.7: Hodnota nového kapitálu v emisiách akcií prijatých k obchodovaniu na BCPB v rokoch 1996 – 2003

Rok	Nové emisie v mil. Sk	Navyšované základné imanie v mil. Sk	Spolu v mil. Sk
1996	25 851,91	279,24	26 131,15
1997	10 249,72	1 632,57	11 882,29
1998	8 695,17	329,55	9 024,72
1999	488,98	1 480,47	1 969,45
2000	7 961,11	114,50	8 075,60
2001	6 874,21	3 209,56	10 083,77
2002	1 242,08	4 244,76	5 486,84
2003	3 637,71	1 994,71	5 632,42

Zdroj: BCPB

Tabuľka 1.8: Hodnota nového kapitálu prijatého v roku 2003 na jednotlivé trhy

Trh	Miestna mena	Hodnota nového kapitálu prijatého na trhy			
		Emisie nových emitentov	Navýšenie základného imania	Spolu	Spolu
		v miliónoch miestnej meny			v mil. USD
NYSE	USD	27 361,5	54 197,3	81 558,8	81 558,8
Japonsko	JPY	na	3 932 282,0	3 932 282,0	33 939,5
Nasdaq	USD	6 365,0	na	6 365,0	6 365,0
TSX Toronto Stock Exchange	CAD	11 761,9	13 115,1	24 876,9	17 904,4
Austrália	AUD	9 172,0	25 663,0	34 835,0	22 837,0
Kórea	KRW	729 590,0	0,0	729 590,0	611,7
Euronext	EUR	600,0	44 391,0	44 991,0	51 162,0
London Stock Exchange	GBP	4 620,7	13 770,9	18 391,6	30 215,8
Španielske burzy (BME)	EUR	10 938,3	4 723,0	15 661,3	17 809,4
Borsa Italiana	EUR	9 986,3	2 656,6	12 642,9	14 377,0
Stockholm	SEK	na	na	na	na
Luxembourg	EUR	212,0	1 784,9	1 996,9	2 270,8
Atény	EUR	61,0	1 858,0	1 919,0	2 182,2
Írska burza	EUR	592,0	157,0	749,0	851,7
Viedeň	EUR	1 496,0	947,5	2 443,5	2 778,7
Oslo	NOK	5 886,0	368,0	6 254,0	885,6
Kodaň	DKK	1 045,3	0,0	1 045,3	160,0
Helsinki	EUR	0,0	72,6	72,6	82,6
Deutsche Börse	EUR	0,0	0,0	0,0	0,0
Ljubljana	SIT	8 362,7	0,0	8 362,7	40,6
Bratislava	SKK	3 637,7	1 994,7	5 632,4	171,1
Varšava	PLN	0,0	1 472,0	1 472,0	378,6
Praha	CZK	0,0	924,4	924,4	36,0
Budapešť	HUF	14 800,0	266,4	15 066,4	67,4

Zdroj: World Federation of Exchanges, BCPB

Výkonnosť a postavenie nových kapitálových trhov stredoeurópskeho regiónu názorne dokumentuje porovnanie ich trhovej kapitalizácie s desiatimi najväčšími akciovými trhami na svete:

10 najväčších akciových trhov na svete v roku 2003 podľa trhovej kapitalizácie (v mil. USD)
a ich porovnanie s akciovými trhami v krajinách V-4

1. NYSE	11 328 593,1	6. Deutsche Börse	1 079 026,2
2. Tokyo	2 953 098,3	7. TSX Toronto Stock Exchange	910 230,6
3. Nasdaq	2 844 192,6	8. SWX Swiss Exchange	727 102,8
4. London Stock Exchange	2 425 822,0	9. Španielske burzy (BME)	726 234,4
5. Euronext	2 076 410,2	10. Hong Kong	714 597,3
Varšava	37 020,3	Praha	26 843,3
Budapešť	16 662,9	Bratislava	3 336,9

Práve tento zanedbateľný podiel na globálnom trhu spôsobuje, že v lokálnych podmienkach môžu niektoré segmenty kapitálového trhu, alebo aj celý trh výrazne rásť alebo klesať, a to nezávisle na globálnych trendoch. Porovnanie výkonov akciových indexov významných trhov s trhmi krajín V-4 ukazuje *tabuľka 1.9*.

Tabuľka 1.9: Hodnoty akciových indexov významných svetových trhov pri záverečnej kotácii v rokoch 2003 a 2002

Burza	Názov indexu	Záver 2003	Záver 2002	Zmena 2003/2002
Chicago	Dow Jones Industrial Average	10 453,92	8 341,63	25,32 %
Nasdaq	Nasdaq Composite	2 003,37	1 335,51	50,01 %
NYSE	NYSE Composite	6 464,00	5 000,00	29,28 %
Hong Kong	S&P/HKEx Large Cap Index	14 275,68	10 165,52	40,40 %
Atény	ASE Composite Price Index	2 263,58	1 748,42	29,46 %
Deutsche Börse	CDAX	252,48	188,46	33,97 %
Euronext Amsterdam	AAX All Share Index	666,49	631,40	5,56 %
Euronext Brussels	BAS	6 477,45	5 765,64	12,35 %
Euronext Lisbon	PSI General	1 891,44	1 611,15	17,40 %
Euronext Paris	SBF 250	2 411,51	2 053,26	17,45 %
Helsinki	HEX All Share Index	6 031,92	5 775,37	4,44 %
Írská burza	ISEQ Overall Index	4 920,73	3 995,03	23,17 %
Kodaň	KAX All Share	216,59	166,56	30,03 %
London Stock Exchange	FTSE All Share	2 207,40	1 893,73	16,56 %
Luxembourg	LuxX General Price Index	726,35	606,82	19,70 %
Oslo	Oslo Bors Benchmark Price Index	141,26	99,14	42,48 %
Španielske buzy (BME)	General Index (IGBM)	807,98	633,99	27,44 %
Stockholm	All-Share Index (SAX)	194,17	149,60	29,79 %
Swiss Exchange	Swiss Performance Index (SPI)	3 961,58	3 245,50	22,06 %
Talianska burza	MIB Index	19 483,00	16 954,00	14,92 %
Viedeň	Wiener Börse Index (WBI)	623,75	479,21	30,16 %
Budapešť	BUX	9 379,99	7 798,29	20,28 %
Ljubljana	SBI	3 931,64	3 340,20	17,71 %
Praha	PX 50	659,10	460,70	43,06 %
Varšava	WIG	20 820,07	14 366,65	44,92 %
Bratislava	SAX	177,62	139,97	26,90 %

Zdroj: World Federation of Exchanges, BCPB, BCPP

(1.3) Dlhopisový trh

Na celkovom objeme obchodov na BCPB majú dlhopisy dlhodobu podstatnú časť podielu. V roku 2003 bol podiel až 97,78 % a obchody s akciami tvorili iba 2,22 % všetkých uzavretých obchodov.

Trhová kapitalizácia dlhopisov prijatých na trhy BCPB mala na konci roka 2003 hodnotu 331,93 mld. Sk, z toho na trhu kótovaných cenných papierov 286,01 mld. Sk. Pri hodnote hrubého národného produktu za rok 2003 v Slovenskej republike 1 195,812 mld. Sk v bežných cenách tak trhová kapitalizácia dlhopisov predstavovala 27,8 % HDP a trhová kapitalizácia kótovaných dlhopisov

23,9 % HDP. Trhová kapitalizácia dlhopisov prijatých na trhy BCPB sa tak už tretí rok drží nad úrovňou 20 % HDP. (*Tabuľka 1.10*).

Na trhy BCPB bol v roku 2003 v emisiách dlhopisov prijatý celkový nový kapitál 105 211,6 mil. Sk, čo je takmer dvojnásobná hodnota ako v predchádzajúcom roku. (*Tabuľka 1.11*).

V roku 2003 sa potvrdil trend z predchádzajúceho roka, keď medziročný nárast objemu obchodov s dlhopismi bol približne 76,3 %. Pomer všetkých obchodov s dlhopismi k ich trhovej kapitalizácii bol v roku 2003 na úrovni 323,1 %. Avšak objem kurzotvorných obchodov v Sk s dlhopismi bol iba na úrovni 36 % ich trhovej kapitalizácie (*Tabuľka 1.12*).

BCPB sa vyznačuje tým, že obchody s dlhopismi majú podstatný podiel na celkových burzových obchodoch so všetkými cennými papiermi. Tento podiel v posledných piatich rokoch presiahol štyri pätiny a v roku 2003 už predstavoval viac ako deväť desatín, keď 97,78 % všetkých obchodov na BCPB bolo uzavretých s dlhopismi (*Tabuľka 1.13*). Až 98,3 % z celkového objemu obchodov s dlhopismi tvorili obchody so štátnymi dlhopismi verejného sektora (ŠD a dlhopisy štátom vlastnených podnikov).

Prevažujúci podiel obchodov s dlhopismi na všetkých burzových obchodoch majú z krajín V-4 len burzy v Prahe a Bratislave. (*Tabuľka 1.14*).

Tabuľka 1.10: Vývoj trhovej kapitalizácie dlhopisov na trhoch BCPB

Rok	HDP v bežných cenách (v mld. Sk)	Trhová kapitalizácia (v mil. Sk)	Pomer TK dlhopisov / HDP	TK kótovaných dlhopisov (v mil. Sk)	Pomer TK kót. dlhopisov/ HDP
1998	775,00	119 977,38	15,48 %	104 281,53	13,46 %
1999	835,72	113 758,10	13,61 %	98 861,58	11,83 %
2000	908,80	117 383,08	12,92 %	107 119,26	11,79 %
2001	989,30	293 607,31	29,68 %	239 799,79	24,24 %
2002	1 073,61	290 917,28	27,10 %	243 846,83	22,71 %
2003	1 195, 812	331 928,70	27,76 %	286 005,30	23,92 %

Zdroj: Údaje o HDP – Štatistický úrad SR, údaje o trhovej kapitalizácii – BCPB

Tabuľka 1.11: Hodnota nového kapitálu v emisiách dlhopisov prijatých k obchodovaniu na BCPB v rokoch 1998 - 2003

Rok	Nové emisie v mil. Sk	Dlhopis FNM SR v mil. Sk	Eurobondy v mil. Sk	Spolu v mil. Sk
1998	68 867,05	0,00	0,00	68 867,05
1999	61 329,00	0,00	0,00	61 329,00
2000	73 940,59	33 297,35	0,00	107 237,94
2001	170 777,96	0,00	43 698,00	214 475,96
2002	61 525,00	0,00	0,00	61 525,00
2003	105 211,60	0,00	0,00	105 211,60

Zdroj: BCPB

Tabuľka 1.12: Vývoj obchodovania s dlhopismi na trhoch BCPB

Rok	Počet emisií dlhopisov	Počet kótovaných emisií dlhopisov	Všetky obchody s dlhopismi		Kurzotovorné obchody s dlhopismi	
			Objem obchodov (v mil. Sk)	Pomer objemu obchodov k trh.kapitalizácii	Objem obchodov (v mil. Sk)	Pomer objemu obchodov k trh.kapitalizácii
1997	130	43	81 392,26	87,72 %	3 624,59	3,91 %
1998	148	61	261 813,45	218,22 %	20 665,07	17,22 %
1999	137	60	168 207,71	147,86 %	25 949,82	22,81 %
2000	108	48	205 445,28	175,02 %	25 611,06	21,82 %
2001	89	52	347 715,04	118,43 %	23 295,42	7,93 %
2002	79	64	608 316,37	209,10 %	53 490,94	18,39 %
2003	70	58	1 072 364,05	323,07 %	119 266,23	35,93 %

Zdroj: BCPB

Tabuľka 1.13: Podiel obchodov s dlhopismi na celkovom objeme obchodov na BCPB v rokoch 1998 – 2003

Rok	Objem obchodov s dlhopismi (v mil. Sk)	Objem všetkých obchodov (v mil. Sk)	Podiel obchodov s dlhopismi
1998	261 813,45	299 080,91	87,5 %
1999	168 207,71	188 441,29	89,3 %
2000	205 445,28	255 509,58	80,4 %
2001	347 715,04	393 480,98	88,4 %
2002	608 316,37	643 227,62	94,6 %
2003	1 072 364,05	1 096 728,70	97,8 %

Zdroj: BCPB

Tabuľka 1.14: Podiel obchodov s dlhopismi na celkovom objeme obchodov na jednotlivých burzách krajín V-4 v roku 2003

Burza	Objem obchodov s akciami v mil. EUR	Objem obchodov s dlhopismi v mil. EUR	Objem obchodov celkom v mil. EUR	Podiel objemu obchodov s dlhopismi na všetkých obchodoch
Praha	8 070,53	34 906,48	42 977,01	81,22 %
Varšava	8 877,78	690,79	9 568,57	7,22 %
Budapešť	8 055,66	1 191,63	9 247,29	12,89 %
Bratislava	588,28	25 835,61	26 423,89	97,77 %

Zdroj: World Federation of Exchanges, BCPB

(1.4) Kolektívne investovanie

Kolektívne investovanie je už niekoľko rokov najdynamickejšie rozvíjajúcim sa segmentom finančného trhu na Slovensku. Objem spravovaného majetku v podielových fondoch (okrem 3 otvorených podielových fondov v nútenej správe) v Slovenskej republike dosiahol na konci roka 2003 hodnotu 35,7 mld. Sk, čo znamená nárast oproti roku 2002 o 120,74 %. Podstatná časť z tohto objemu pripadá na otvorené podielové fondy (nárast oproti roku 2002 predstavuje až 136,78 %), ktorých

pravidlá pre činnosť ako aj obmedzenie a rozloženie rizika podľa európskej smernice UCITS upravuje nový zákon o kolektívnom investovaní.

Rast majetku v podielových fondoch má niekoľko dôvodov. Predovšetkým je to postupné posilňovanie výmenného kurzu slovenskej koruny voči iným menám ako aj pokles ceny peňazí uložených vo vkladových produktoch bánk. Tieto dva faktory spôsobili, že vklady v cudzích menách začali prinášať po prepočte na slovenskú korunu záporný výnos a aj úroky z vkladov v slovenských korunách už neprevyšovali mieru inflácie. Časť vkladateľov sa preto snažila hľadať alternatívne spôsoby zhodnocovania svojho majetku.

Ďalším dôvodom rastu je stabilný a kvalitný legislatívny rámec zharmonizovaný s európskou legislatívou. Ten už od roku 2000 vytvoril pre slovenských podielnikov podmienky porovnateľné s Európskou úniou a do značnej miery znemožnil praktiky bývalých investičných fondov. Po páde najväčších nebankových nelicencovaných subjektov v roku 2002, ktoré dovtedy predstavovali najdôležitejšiu konkurenciu pre kolektívne investovanie, drobní investori začali svoje voľné zdroje presúvať do podielových fondov.

Rast hodnoty aktív v slovenských podielových fondoch je primárne krytý vzrastom čistých predajov. Ten kumulatívne predstavoval 19,65 mld. Sk, čo znamená v porovnaní s rokom 2002 nárast o 270,75 %, pričom podstatná časť smerovala do dlhopisových fondov (10,2 mld. Sk) a fondov peňažného trhu (8,5 mld. Sk). Pritom, podľa údajov Asociácie správcovských spoločností, podiel čistých predajov podielových listov domácich podielových fondov je na slovenskom trhu až 86,21 %, zvyšnú časť tvoria predaje zahraničných cenných papierov fondov kolektívneho investovania.

V celosvetovom meradle sektor kolektívneho investovania zaznamenal v roku 2003 nárast. Kým na konci roka 2002 čistá hodnota majetku celosvetovo investovaného vo fondoch kolektívneho investovania mala – vyjadrené v dolároch – hodnotu 11 217 mld. USD, na konci roka 2003 to bolo už 13 958 mld. USD, teda zvýšenie o 24,44 %. V eurovom vyjadrení to znamenalo miernejšie zvýšenie z hodnoty 10 696 mld. EUR na začiatku roka na 11 051 mld. EUR na konci roka 2003, teda nárast o 3,32 %.

Rok 2003 bol predovšetkým v znamení akciového trhu, ktorý bol veľmi úspešný. Hlavne akciové fondy, ktoré majú v oblasti kolektívneho investovania vo svete najvyšší podiel, a to 41 %, zaznamenali v roku 2003 nárast hodnoty aktív vyjadrených v USD o 40,92 % a vyjadrených v EUR o 17,01 %. Dlhopisové fondy s celosvetovým podielom 25 % zaznamenali v roku 2003 nárast hodnoty aktív vyjadrených v USD o 20,45 %, avšak vyjadrené v EUR zostáva hodnota aktív na úrovni roku 2002. Výrazný nárast hodnoty aktív podielových fondov v dolárovom vyjadrení je spôsobený najmä poklesom hodnoty USD voči iným menám. (*Tabuľka 1.15*).

V oblasti kolektívneho investovania majú dominantné postavenie Spojené štáty americké, ktorých podiel na celosvetovom trhu predstavuje podľa Fédération Européenne des Fonds et Sociétés d'Investissement 53,1 %, podiel Európy je 33,5 %, Austrálie 3,7 %, Japonska 2,5 % a Kanady 2,4 %.

Európskemu regiónu dominujú Francúzsko, Luxembursko a Nemecko s 58,5 %-ným podielom na celkovej hodnote majetku v európskych fondoch kolektívneho investovania v EUR. Na konci roka 2003 bola čistá hodnota aktív vo francúzskych fondoch 1 008 mld. EUR (21,2 % európskeho trhu), v luxemburských 953,3 mld. EUR (20,05 %) a v nemeckých 822,1 mld. EUR (17,3 %) (*Tabuľka 1.16*). Z celkovej hodnoty aktív 4 753,2 mld. EUR na konci roka 2003 v európskych fondoch bolo 77,95 % nainvestovaných v UCITS fondoch a zvyšných 22,05 % v ostatných non-UCITS fondoch.

Tabuľka 1.15: Čistá hodnota majetku vo fondoch kolektívneho investovania na konci rokov 2002 a 2003 – celosvetový prehľad

Druhy fondov	Svetový podiel na konci 2003	Čistá hodnota majetku v mld. USD			Čistá hodnota majetku v mld. EUR		
		2003	2002	zmena 2003/2002	2003	2002	zmena 2003/2002
Akciové	41 %	5882	4174	40,92 %	4657	3980	17,01 %
Dlhopisové	25 %	3010	2499	20,45 %	2383	2383	0,0 %
Peňaž. trhu	6 %	3205	3185	0,63 %	2538	3037	- 16,43 %
Zmiešané	21 %	1201	907	32,4 %	951	865	9,94 %
Ostatné	7 %	660	452	46,02 %	522	431	21,11 %
Spolu	100 %	13 958	11217	24,44 %	11051	10696	3,32 %

Zdroj: Fédération Européenne des Fonds et Sociétés d'Investissement

Tabuľka 1.16: Čistá hodnota majetku vo fondoch kolektívneho investovania na konci roku 2003 v USD a v EUR a medzoročné zmeny – vybrané krajiny Európy

Štát	NAV na konci roka 2003 vyjadrená v USD		NAV na konci roka 2003 vyjadrená v EUR	
	v mil. USD	zmena 2003/2002	v mil. EUR	zmena 2003/2002
Francúzsko	1 273 104	36,5 %	1 008 000	13,3 %
Luxemburgsko	1 204 020	35,9 %	953 302	12,9 %
Nemecko	1 038 311	32,3 %	822 099	9,5 %
Taliansko	496 899	27,7 %	393 428	5,7 %
Veľká Británia	529 021	36,3 %	418 861	13,1 %
Írsko	456 903	82,7 %	361 760	19,0 %
Španielsko	258 901	42,8 %	204 989	18,6 %
Holandsko	116 322	4,3 %	93 200	- 12,3 %
Švajčiarsko	100 581	10,9 %	79 637	- 7,9 %
Rakúsko	116 341	29,3 %	92 115	7,3 %
Belgicko	105 464	30,3 %	83 503	8,2 %
Švédsko	89 310	54,0 %	70 713	26,1 %
Dánsko	61 804	53,9 %	48 934	27,8 %
Grécko	40 180	41,4 %	31 813	17,4 %
Portugalsko	35 065	36,4 %	27 763	13,3 %
Fínsko	29 967	81,4 %	23 727	50,7 %
Nórsko	21 994	42,2 %	17 414	18,0 %
Lichtenštajnsko	9 015	133,9 %	7 137	94,2 %
Poľsko	8 926	54,0 %	7 068	27,9 %
Maďarsko	4 379	16,0 %	3 467	- 12,8 %
Česká republika	4 216	21,7 %	3 338	1,0 %
Slovensko	1 084	168,3 %	868	123,5 %

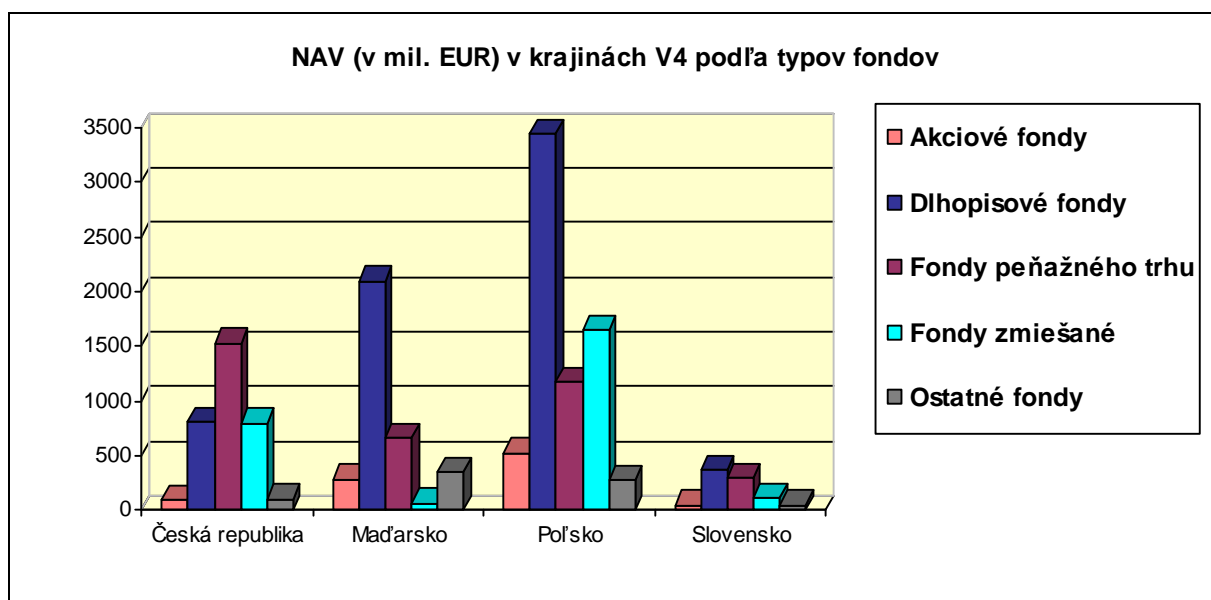
Zdroj: Fédération Européenne des Fonds et Sociétés d'Investissement, ASS, Dokumentácia ÚFT

Kým v celosvetovom meradle sú prevažne konzervatívne peňažné a dlhopisové fondy kolektívneho investovania zastúpené v portfóliách investorov asi tromi desatinami (podľa údajov v *tabuľke 1.15* dlhopisové fondy 25 %, peňažné 6 %), pre krajiny regiónu V4 je charakteristická orientácia kolektívneho investovania práve na tento typ fondov. Na Slovensku, rovnako ako v Poľsku a Maďarsku sú najviac zastúpené dlhopisové fondy (Slovensko 42,1 %, Poľsko 48,6 % a Maďarsko dokonca 60,5 %). Vysoký podiel majú na Slovensku aj fondy peňažného trhu (34,6 %). Tie majú v Českej republike so 45,8 %-ným podielom dokonca vedúce postavenie a výrazne sú zastúpené aj v Maďarsku (19,1 %) a v Poľsku (16,6 %). Vo všeobecnosti platí, že priemerný investor v krajinách V4 investuje 60 až 80 % svojich prostriedkov práve do fondov dlhopisových alebo fondov peňažného trhu (k 31. decembru 2003 bolo na Slovensku v týchto fondoch investovaných 76,7 % prostriedkov).

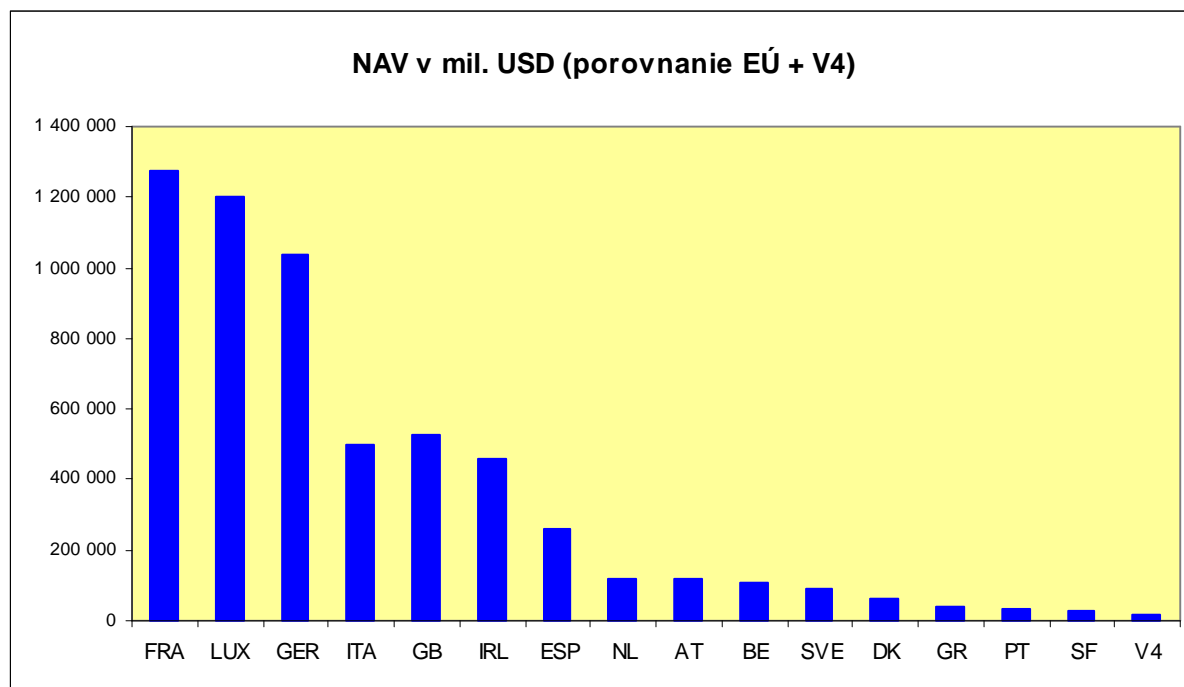
Významným dôvodom pre toto správanie je silné trhové postavenie bánk, ktoré majú vybudovanú širokú distribučnú sieť a pevnú pozíciu na retailovom trhu. Trh kolektívneho investovania je prakticky ovládaný dcérskymi správcovskými spoločnosťami týchto silných bánk. Práve tieto líderske banky spôsobili, že prevažná väčšina investícií smeruje do bezpečnejších fondov peňažného trhu a dlhopisových. Ďalším dôvodom je skutočnosť, že pri doterajších výnosoch na dlhopisových trhoch ako aj výnosoch z investícií do peňažných, a to najmä korunových fondov (pri neustále silnejúcej slovenskej korune a znižovaní úrokov z bežných vkladov sú tieto fondy atraktívne) ani nebolo potrebné vstúpiť do vyššieho rizika zastúpeného v akciových fondoch.

Nezanedbateľným dôvodom tohto správania je historická neskúsenosť slovenského investora investovať do rizikovejších investícií, ale tiež fakt, že slovenskí investori a domácnosti ešte nie sú dostatočne stabilizovaní, aby si mohli dovoliť investovať do rizikovejších dlhodobějších investícií. Ak však slovenskí investori očakávajú od svojich investícií dlhodobý výnos prevyšujúci aspoň mieru inflácie, budú nútení zvýšiť podiel rizikovejších zložiek v svojom portfóliu.

Vstup Slovenska do Európskej únie a postupný prechod na európsku menu, ako aj problémy starnúcej populácie a radikálna zmena dôchodkového systému pravdepodobne prispejú k tomu, že v strednodobom horizonte sa pomery štandardizujú s pomermi v „starej“ Európe. Určitou hybnou silou by mal byť nový systém dôchodkových fondov, pre ktoré bude vhodné použiť aj rizikovejšie nástroje.

Obrázok 1.2: Čistá hodnota majetku vo fondoch kolektívneho investovania na konci roka 2003 a jeho štruktúra podľa typov fondov pre krajiny V4

Obrázok 1.3: Čistá hodnota majetku vo fondoch kolektívneho investovania na konci roka 2003 v krajinách EÚ a v krajinách V4

Tabuľka 1.17 uvádza pre krajiny V4 porovnanie čistej hodnoty majetku vo fondoch kolektívneho investovania a podiely jednotlivých typov fondov na príslušných domácich trhoch. Porovnanie objemu investícií vo fondoch kolektívneho investovania a štruktúry investícií podľa typov fondov v jednotlivých krajinách V4 je na *obrázku 1.2*, porovnanie majetku vo fondoch európskych krajín a v krajinách V4 poskytuje *obrázok 1.3*.

Tabuľka 1.17: Čistá hodnota majetku vo fondoch kolektívneho investovania na konci roka 2003 v miestnej mene a podiely jednotlivých typov fondov na domácich trhoch – krajiny V 4

Štát		Čistá hodnota majetku vo fondoch kol. investovania v mil. miestnej meny					
		Spolu	Akciové fondy	Dlhopisové fondy	F. peňaž. trhu	Fondy zmiešané	Ostatné fondy
Česká republika	CZK	108 167	3 143	26 086	49 612	25 924	3 402
Maďarsko	HUF	909 151	76 571	549 634	173 858	17 045	92 043
Poľsko	PLN	33 339	2 491	16 212	5 542	7 783	1 311
Slovensko	SKK	35 701	1 888	15 057	12 338	4 560	1 858

Štát	Podiel jednotlivých typov fondov				
	Akciové fondy	Dlhopisové fondy	Fondy peňaž. trhu	Fondy zmiešané	Ostatné fondy
Česká republika	3,0 %	24,1 %	45,8 %	24,0 %	3,1 %
Maďarsko	8,4 %	60,5 %	19,1 %	1,9 %	10,1 %
Poľsko	7,4 %	48,6 %	16,6 %	23,4 %	4,0 %
Slovensko	5,3 %	42,1 %	34,6 %	12,8 %	5,2 %

Zdroj: Fédération Européenne des Fonds et Sociétés d'Investissement, ASS, Dokumentácia ÚFT

Pri vyjadrení v miestnej mene vzrástla čistá hodnota majetku vo fondoch kolektívneho investovania v priebehu roku 2003 na Slovensku o 120,74 % v Poľsku o 59,02 %, poklesla však v Česku o 4,34 % a v Maďarsku o 2,33 %. Na Slovensku narástla v roku 2003 čistá hodnota majetku v podielových fondoch na viac ako dvojnásobok, pritom práve Slovensko má v porovnaní s ostatnými krajinami V4 najväčší priestor pre ďalší rast. Čistá hodnota majetku vo fondoch kolektívneho investovania prepočítaná na 1 obyvateľa je totiž v Maďarsku (342 EUR) 2,12 krát väčšia a v Česku (343 EUR) 2,13 krát väčšia ako na Slovensku (161 EUR) (*Tabuľka 1.18*).

Tabuľka 1.18: Čistá hodnota majetku vo fondoch kolektívneho investovania na konci roku 2003 v EUR a prepočet na 1 obyvateľa – krajiny V 4

Štát		Čistá hodnota majetku vo fondoch kol. investovania v mil. EUR					
		Spolu	Akciové fondy	Dlhopisové fondy	F. peňaž. trhu	Fondy zmiešané	Ostatné fondy
Česká republika	EUR	3 338	97	805	1 531	800	105
Maďarsko	EUR	3 467	292	2 096	663	65	351
Poľsko	EUR	7 068	528	3 437	1 175	1 650	278
Slovensko	EUR	868	46	366	300	111	45
V-4 spolu	EUR	14 741	963	6 704	3 669	2 626	779

Štát	Celková čistá hodnota majetku vo fondoch kolektívneho investovania		Počet obyvateľov	Čistá hodnota majetku vo fondoch KI na 1 obyvateľa	
Česká republika	108 167 mil. CZK	3 338 mil. EUR	10 204 000	10 600 CZK	343 EUR
Maďarsko	909 151 mil. HUF	3 467 mil. EUR	10 152 000	89 554 HUF	342 EUR
Poľsko	33 339 mil. PLN	7 068 mil. EUR	38 632 000	863 PLN	183 EUR
Slovensko	35 701 mil. SKK	868 mil. EUR	5 379 000	6 637 SKK	161 EUR

Zdroj: Fédération Européenne des Fonds et Sociétés d'Investissement, ASS, Dokumentácia ÚFT

(1.5) Hlavné udalosti na slovenskom kapitálovom trhu v roku 2003

Prehľad najdôležitejších udalostí, ktoré ovplyvnili dianie na slovenskom kapitálovom trhu v roku 2003:

Január 2003

Od **1. januára 2003** pôsobí na slovenskom kapitálovom trhu už len jedna burza cenných papierov - Burza cenných papierov v Bratislave, a.s. Slovenská burza cenných papierov, a.s. (SBCP) po predchádzajúcom súhlase úradu, povolenie na výkon činnosti burzy cenných papierov dňa 31. decembra 2002 vrátila.

Dňa **1. januára 2003** nadobudol účinnosť zákon č. 432/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov.

Do konca **januára 2003** získala povolenie na poskytovanie investičných služieb väčšina obchodníkov s cennými papiermi, ktorí sú bankami. V sektore investičných služieb tak získali bankovní obchodníci väčšinový podiel na trhu.

Marec 2003

Dňa **6. marca 2003** schválil úrad spoločnosti Burza cenných papierov v Bratislave, a.s. zmeny v platných burzových pravidlách. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14. marca 2003. Burzové pravidlá nadobudli účinnosť 30. deň odo dňa právoplatnosti rozhodnutia úradu o schválení ich zmien s výnimkou zmeny v pôvodnej časti VIII. Burzových pravidiel, ktorá nadobudla účinnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia úradu o schválení zmien burzových pravidiel.

Dňa **10. marca 2003** bolo na žiadosť emitenta ukončené obchodovanie na kótovanom hlavnom trhu BCPB s akciami spoločnosti Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.

Dňa **20. marca 2003** bol v module blokového obchodovania na BCPB uzatvorený obchod, ktorého predmetom bolo 202 000 kusov akcií emisie ISIN CS0009004452, emitenta SLOVNAFT, a.s. za cenu 1 541,- Sk za akciu. Tento obchod bol uskutočnený na hornej hranici prípustného cenového pásma a oproti poslednému kurzu z predchádzajúceho obchodného dňa sa kurz tohto cenného papiera zvýšil až o 10,7 %. Vzhľadom k podozreniu, že burzový obchod bol uzavretý s úmyslom zmanipulovať kurz akcií emitenta SLOVNAFT, a.s., burza aj úrad využili zákonné prostriedky k pozastaveniu vyrovnania obchodu, aby sa vytvoril priestor na prešetrenie okolností, za ktorých bol obchod uzatvorený. Svojím šetrením úrad nezískal hodnoverné informácie a dôkazy, ktoré by manipulatívnosť obchodu preukázali, a tak 17. júla 2003 konanie v tejto veci zastavil.

Dňa **27. marca 2003** nadobudla maďarská spoločnosť MOL Hungarian Oil and GAS Public Limited Company (MOL) na základe priameho obchodu uzatvoreného dňa 25. marca 2003 na BCPB 5 783 078 kusov akcií emisie ISIN CS 0009004452 a 737 613 kusov akcií emisie ISIN SK 1120001369 spoločnosti SLOVNAFT, a.s., čím sa zvýšil jej podiel na základnom imaní emitenta z pôvodných 38,41 % na 70,01 % a spoločnosti MOL vznikla spoločnosti povinnosť vyhlásiť povinnú ponuku na prevzatie (t.j. na kúpu všetkých kótovaných akcií tejto akciovej spoločnosti). Návrh na povinnú ponuku na prevzatie, ktorý MOL doručil úradu na schválenie dňa 31. marca 2003, úrad zamietol z dôvodu neprimerane nízkej ponúkanej ceny, ktorá bola v rozpore so zákonom o cenných papieroch. Spoločnosť MOL podala dňa 14. apríla 2003 voči rozhodnutiu úradu rozklad, o ktorom dňa 25. júna 2003 rozhodovala rada úradu. Tá prvostupňové rozhodnutie úradu zrušila a vec vrátila prvému stupňu na nové konanie. V novom konaní prvý stupeň dňa 18. júla 2003 návrh povinnej ponuky na prevzatie opäť zamietol, po podanom rozklade rada úradu dňa 17. septembra 2003 rozhodnutie prvého stupňa potvrdila a rozklad zamietla.

Apríl 2003

Dňa **2. apríla 2003** schválila vláda Slovenskej republiky koncepčný materiál, na základe ktorého sa začala pripravovať a uskutočňovať reforma dôchodkového zabezpečenia. Významným impulzom pre kapitálový trh by malo byť vytvorenie kapitalizačného piliera dôchodkového zabezpečenia, v rámci ktorého budú dôchodkové fondy spravované súkromnými dôchodkovými správcovskými spoločnosťami. Prostriedky zhromaždené v dôchodkových fondoch majú byť (v súlade s prísnymi regulačnými pravidlami) investované prevažne na kapitálových trhoch.

Jún 2003

Dňa **1. júna 2003** nadobudol účinnosť zákon č. 162/2003 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon o cenných papieroch. Touto novelou došlo k zosúladieniu lehôt súvisiacich so zavedením nového systému evidencie cenných papierov, najmä lehoty pre začiatok vykonávania činnosti centrálného depozitára, lehoty pre vykonávanie prevodov zaknihovaných cenných papierov podľa nového systému

evidencie, lehoty pre spustenie nového spôsobu zúčtovania a vyrovnaní burzových obchodov a lehoty pre vznik tzv. OTC trhu, ktorý umožňuje mimoburzové prevody cenných papierov.

Na základe predchádzajúceho súhlasu, ktorý úrad udelil dňa **4. júna 2003**, vydal Garančný fond investícií Všeobecné podmienky vyplácania náhrad z GFI za nedostupný klientsky majetok u obchodníkov s cennými papiermi. Tento dokument obsahuje podrobnosti o postupoch pri uplatňovaní práva na náhradu a o spôsobe preukazovania práva na náhradu.

Do **30. júna 2003** boli správcovské spoločnosti, zahraničné správcovské spoločnosti a depozitári povinní zosúladiť svoju činnosť so zákonom č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení zákona č. 432/2002 Z. z.

Júl 2003

Úrad dňa **17. júla 2003** vydal rozhodnutie, ktorým zastavil konanie vo veci prešetrenia okolností, za ktorých bol na Burze cenných papierov v Bratislave, a.s., dňa 20. marca 2003 uzatvorený burzový obchod, predmetom ktorého bol prevod 202 000 ks akcií emisie ISIN CS 0009004452 emitenta SLOVNAFT, a.s. za cenu 1 541,- Sk za akciu.

August 2003

Vláda Slovenskej republiky svojím uznesením č. 775 zo dňa **21. augusta 2003** schválila návrh implementačného plánu integrácie dohľadu nad finančným trhom. Ministrom financií bola vymenovaná koordinačná komisia zložená zo zástupcov Ministerstvo financií SR, NBS a úradu na prípravu integrácie dohľadu nad finančným trhom. Implementačný plán predpokladá, že výkon integrovaného dohľadu v rámci NBS sa začne uskutočňovať od 1. januára 2006. Súčasťou integrovaného dohľadu nad finančným trhom bude: bankový dohľad, ktorý v súčasnosti vykonáva NBS, dohľad nad kapitálovým trhom a poisťovníctvom, ktorý v súčasnosti vykonáva úrad, dohľad nad subjektami kapitalizačného piliera povinného dôchodkového zabezpečenia a nad subjektami, ktoré vzniknú transformáciou súčasných dôchodkových doplnkových poisťovní, regulácia finančného trhu. Integrovaný dohľad nad finančným trhom sa bude vykonávať v oblasti povoľovacej, ako aj v oblasti dohľadu na diaľku a dohľadu na mieste nad dohliadanými subjektami, vrátane dohľadu na konsolidovanom základe.

Úrad dňa **28. augusta 2003** vydal rozhodnutie, ktorým udelil povolenie na vznik a činnosť centrálného depozitára cenných papierov Stredisku cenných papierov SR, a.s. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. septembra 2003.

September 2003

Dňa **26. septembra 2003** úrad udelil povolenie spoločnosti J&T ASSET MANAGEMENT, správcovská spoločnosť, a. s. na prevod správy ňou spravovaných 14 podielových fondov (2 otvorené podielové fondy, 12 uzavretých podielových fondov) na správcovskú spoločnosť PRVÁ PENZIJNÁ správ. spol., a. s.

Dňa **30. septembra 2003** bol v rámci prvostupňových konaní ukončený proces prelicencovania obchodníkov s cennými papiermi, ktorí boli držiteľmi povolenia na obchodovanie s cennými papiermi podľa zákona č. 600/1992 Zb. a do 30. septembra 2002 požiadali úrad o udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb.

Október 2003

Dňa **6. októbra 2003** bolo na žiadosť emitenta ukončené obchodovanie na kótovanom hlavnom trhu BCPB s akciami spoločnosti VSŽ, a. s.

Dňa **28. októbra 2003** zaznamenal slovenský akciový index SAX ročné a zároveň takmer šesťročné maximum na úrovni 178,56 bodu (najbližšia vyššia hodnota bola dosiahnutá 5. januára 1988 na úrovni 182,88 bodu). Index SAX uzatváral rok 2003 na úrovni 177,62 bodu.

Úrad vydal dňa **28. októbra 2003** rozhodnutie, ktorým schválil povinnú ponuku na prevzatie akcií emitenta SLOVNAFT, a.s. spoločnosťou MOL. Rozhodnutie úradu nadobudlo právoplatnosť dňa 29. októbra 2003 a dňa 25. novembra 2003 bola povinná ponuka na prevzatie uvedeným navrhovateľom zverejnená.

Rozhodnutím úradu zo dňa **29. októbra 2003** bolo spoločnosti J&T ASSET MANAGEMENT, správcovská spoločnosť, a. s. udelené povolenie na prevod správy ňou spravovaného otvoreného podielového fondu s označením J&T ASSET MANAGEMENT, správcovská spoločnosť, a. s., Reštitučný otvorený podielový fond na správcovskú spoločnosť PRVÁ PENZIJNÁ správ. spol., a. s.

December 2003

Dňa **5. decembra 2003** bol v zmysle ustanovenia § 103 ods. 3 zákona o cenných papieroch úradu predložený na schválenie návrh Prevádzkového poriadku centrálného depozitára. (Úrad tento prevádzkový poriadok schválil 15. januára 2004.)

Dňa **18. decembra 2003** úrad udelil spoločnosti Poštová banka, a.s. predchádzajúci súhlas na prekročenie podielu 66 % na základnom imaní spoločnosti PRVÁ PENZIJNÁ správ. spol., a.s.

V **decembri 2003** Národná rada SR prerokovala a schválila zákon o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákonom sa okrem iného ustanovuje možnosť vzniku nového typu finančných inštitúcií – dôchodkových správcovských spoločností, ktoré budú spravovať dôchodkové fondy sporiteľov rámci starobného dôchodkového sporenia. Dôchodkové fondy, ktoré začnú vznikáť v roku 2005 by mali ovplyvniť obchodovanie na slovenskom kapitálovom trhu. (Po vrátení zákona prezidentom republiky bol zákon opätovne schválený 20. januára 2004 a publikovaný v Zbierke zákonov pod číslom 43/2004 Z. z.)

Dňa **3. decembra 2003** bol schválený a **31. decembra 2003** uverejnený v Zbierke zákonov zákon č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2004 s výnimkou ustanovení uvedených v Čl. VI., ktoré nadobúdajú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii. Spolu s týmto zákonom boli publikované aj štyri nové vykonávacie predpisy Ministerstva financií Slovenskej republiky.

2. Burza cenných papierov

Burza cenných papierov je akciovou spoločnosťou so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá organizuje verejný trh s cennými papiermi a zabezpečuje s tým súvisiace činnosti a ktorá má na výkon tejto činnosti povolenie na vznik a činnosť burzy udelené úradom. Na základe udeleného povolenia môže burza cenných papierov ďalej organizovať termínové obchody a obchody s inými investičnými nástrojmi ako cenné papiere ako aj organizovať na určenom mieste a v určenom čase primárny trh. Činnosť burzy upravuje zákon o burze cenných papierov. Postup pri organizovaní dopytu a ponuky cenných papierov a podmienky obchodovania na burze upravujú burzové pravidlá, ktoré podliehajú schváleniu úradom.

V roku 2003 pôsobila v Slovenskej republike jedna burza cenných papierov s platným povolením úradu, a to Burza cenných papierov v Bratislave, a. s.

(2.1) Burza cenných papierov v Bratislave, a. s.

a) Základné údaje a organizácia obchodovania

Burza cenných papierov v Bratislave, a. s. (BCPB) bola založená zakladateľskou zmluvou zo dňa 8. januára 1991 a vznikla zápisom do obchodného registra dňa 15. marca 1991. Komerčná činnosť BCPB sa začala 6. apríla 1993. 30. mája 2002 sa BCPB stala asociovaným členom Federácie európskych búrz (FESE), združujúcej európske regulované trhy s cennými papiermi a derivátmi.

Základné imanie BCPB je 113 850 tis. Sk a je rozdelené na 11 385 kusov zaknihovaných akcií na meno v menovitej hodnote 10 000 Sk. Najväčšími akcionármi BCPB sú Fond národného majetku SR s podielom 22,13 % na základnom imaní, VÚB, a.s. s podielom 20,2 %, Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s. a OTP Banka Slovensko, a.s. s podielmi po 15,31 % a Slovenská sporiteľňa, a.s. s podielom 10,98 %.

BCPB mala k 31. decembru 2003 29 riadnych členov oprávnených v zmysle burzových pravidiel uzatvárať na BCPB burzové obchody. Okrem nich je osobou oprávnenou obchodovať na BCPB aj Národná banka Slovenska. V priebehu roka 2003 ukončili členstvo štyria a prijatí boli dvaja členovia.

Podľa Pravidiel pre prijatie cenných papierov na trhy burzy, ktoré sú súčasťou Burzových pravidiel BCPB, bolo možné v roku 2003 obchodovať s cennými papiermi na trhu kótovaných cenných papierov a na regulovanom voľnom trhu burzy. Trh kótovaných cenných papierov sa ďalej členil na kótovaný hlavný trh, kótovaný paralelný trh a na kótovaný nový trh. Regulovaný voľný trh nie je členený na ďalšie segmenty.

Svojím rozhodnutím zo dňa 6. marca 2003 schválil úrad zmeny v platných burzových pravidlách BCPB. Zásadné zmeny burzových pravidiel, súvisiace priamo s obchodovaním s cennými papiermi, sa týkali uzatvárania priamych obchodov na BCPB, pri ktorých bola zrušená dolná hranica

prípustného cenového pásma a spôsobu určenia kurzu cenného papiera, pri ktorom blokové obchody nevlývajú na stanovenie kurzu. Zároveň burzové pravidlá upravili zriadenie samostatného útvaru inšpekcie burzových obchodov, ako aj vymedzili činnosti, ktoré sa považujú za manipuláciu kurzov cenných papierov a iných investičných nástrojov. Zmeny v burzových pravidlách ich zosúladiť s ustanoveniami zákona o burze cenných papierov a zákona o cenných papieroch. Zmena burzových pravidiel nadobudla účinnosť dňa 13. apríla 2003.

Súčasťou Pravidiel pre prijatie akcií na kótovaný hlavný a paralelný trh burzy burzových pravidiel BCPB je „Zjednotený kódex správy a riadenia spoločností“, na príprave ktorého sa zúčastnil aj úrad. Cieľom kódexu je zvýšiť transparentnosť riadenia spoločností na Slovensku. Emitenti, ktorých akcie sú kótované na BCPB, sú povinní uviesť vo svojich výročných správach za rok 2003 do akej miery spĺňajú zásady kódexu.

b) Informácie o emisiách cenných papierov a trhovej kapitalizácii

Celkový počet emisií na trhoch BCPB k 1. januáru 2003 bol 589. Z tohto počtu bolo 489 emisií akcií, 79 emisií dlhopisov a 21 emisií podielových listov. Z uvedeného množstva bolo na trhu kótovaných cenných papierov celkovo obchodovateľných 79 emisií cenných papierov (15 emisií akcií a 64 emisií dlhopisov) a na voľnom trhu 510 emisií cenných papierov (474 emisií akcií, 21 emisií investičných fondov a podielových listov a 15 emisií dlhopisov).

K 31. decembru 2003 bolo na všetkých trhoch BCPB obchodovaných celkovo **518 emisií** cenných papierov. Z uvedeného počtu bolo 395 emisií akcií, 70 emisií dlhopisov a 53 emisií podielových listov. Z toho na trhu kótovaných cenných papierov bolo celkovo obchodovaných 72 emisií cenných papierov (14 emisií akcií a 58 emisií dlhopisov, z toho 1 emisia dlhopisov v cudzej mene), na voľnom trhu 446 emisií cenných papierov (381 emisií akcií, 12 emisií dlhopisov a 53 emisií podielových listov). Z uvedeného počtu emisií na voľnom trhu boli 2 eurobondy.

V priebehu roka 2003 bolo na trhy BCPB prijatých celkovo 74 nových emisií domácich cenných papierov **v celkovej menovitej hodnote 108,8 mld. Sk** (z toho jedna emisia domácich dlhopisov znejúca na EUR). Z uvedeného počtu bolo na trh kótovaných cenných papierov prijatých 22 emisií (1 emisia majetkových cenných papierov, 12 štátnych, 3 podnikové a 6 hypotekárnych záložných listov) a na voľný trh 52 emisií (z toho 2 emisie dlhových cenných papierov) vrátane 34 emisií podielových listov.

Hodnota **nového kapitálu** v emisiách akcií a podielových listov prijatých k obchodovaniu na BCPB roku 2003 predstavovala **5,6 mld. Sk**, z toho 2,0 mld. Sk pripadlo na navyšované základné imanie – 7 spoločností (medzi nimi napr. Istrokapitál – dve emisie) navyšovalo základné imanie prostredníctvom 9 emisií. Prvotných emisií akcií a podielových listov bolo prijatých k obchodovaniu 51 (23 emitentov) v nominálnej hodnote 3,6 mld. Sk, z toho bolo 34 emisií podielových listov v hodnote 556,2 mil. Sk. Z celkového počtu nových emisií akcií a podielových listov len 1 emisia smerovala na kótovaný paralelný trh. Zvyšok (16 emisií akcií a 34 emisií podielových listov) bol prijatý na voľný trh.

V priebehu roka 2003 burza prijala k obchodovaniu 12 emisií štátnych dlhopisov v hodnote 98,5 mld. Sk, 6 emisií hypotekárnych záložných listov v hodnote 5,0 mld. Sk, 4 emisie podnikových dlhopisov, z toho 3 emisie denominované v SKK v emitovanej hodnote 1,0 mld. Sk a 1 emisia (Železiarne Podbrezová 02) denominovanú v EUR v hodnote 15 mil. EUR, a jediná emisia komunálnych obligácií v hodnote 100 mil. Sk. Z celkového počtu 23 nových emisií len dve emisie (1 podnikový dlhopis, 1 emisia komunálnych obligácií) boli prijaté na voľný trh BCPB.

Na trh kótovaných cenných papierov bolo prijatých 22 nových emisií cenných papierov, z toho 12 emisií štátnych dlhopisov, 3 emisie podnikových dlhopisov (Železiarne Podbrezová 02, B.O.F. V, I.D.C. Holding IV), 6 emisií hypotekárnych záložných listov (VÚB HZL VII, ISTROBANKA – HZL II, Slovenská sporiteľňa – HZL II, III., IV. a Tatra banka – HZL II.) a 1 emisia akcií (Novitech). Na regulovaný voľný trh bolo prijatých 52 emisií, z toho 16 emisií akcií, 34 emisií podielových listov, 1 podnikový dlhopis a 1 emisia komunálnych obligácií.

Počet vyradených emisií dosiahol za rok 2003 hodnotu 99,650 mld. Sk v počte 151 emisií, z toho 38,931 mld. Sk pripadá na akcie a 60,719 mld. Sk na dlhopisy. Tri emisie akcií v objeme 17,949 mld. Sk boli vyradené z kótovaného hlavného trhu (Slovenská poisťovňa a duálna emisia VSŽ z dôvodu rozhodnutia valného zhromaždenia) a 116 emisií akcií z voľného trhu, z toho 24 emisií pre nesplnenie zákonnej informačnej povinnosti za polrok 2002, 28 emisií pre nesplnenie zákonnej informačnej povinnosti za rok 2002 a 4 emisie pre nesplnenie zákonnej informačnej povinnosti za polrok 2003, 25 emisií z dôvodu ich zrušenia v stredisku cenných papierov a 35 emisií na žiadosť emitenta, resp. z dôvodu rozhodnutia valného zhromaždenia. Z emisií dlhopisov bolo vyradených z dôvodu ich splatnosti 22 emisií štátnych dlhopisov (v objeme 55,298 mld. Sk), 2 emisie bankových dlhopisov (v objeme 2,000 mld. Sk) a 2 emisie podnikových dlhopisov (v objeme 2,290 mld. Sk) z kótovaného hlavného trhu, 1 emisia podnikových dlhopisov (v objeme 0,300 mld. Sk) z kótovaného paralelného trhu a 4 emisie podnikových dlhopisov (v objeme 0,410 mld. Sk) a 1 emisia komunálnych obligácií (v objeme 0,421 mld. Sk) z regulovaného voľného trhu.

Podrobnosti o počte cenných papierov obchodovateľných na trhoch BCPB a ich druhovom členení uvádza *Tabuľka 2.1*.

Tabuľka 2.1: Počty emisií cenných papierov (v kusoch) obchodovateľných na trhoch BCPB (k 31. decembru príslušného roka)

Rok	Druh CP	Kótovaný trh			Voľný trh	SPOLU
		spolu	hlavný	paralelný		
2000	Akcie	9			803	812
	Podielové listy	1			53	54
	Dlhopisy	48			60	108
	CP spolu	58			916	974
2001	Akcie	12	8	4	814	826
	IF a podielové listy	0	0	0	62	62
	Dlhopisy	52	52	0	37	89
	CP spolu	64	60	4	913	977
2002	Akcie	15	10	5	474	489
	IF a podielové listy	0	0	0	21	21
	Dlhopisy	64	59	5	15	79
	CP spolu	79	69	10	510	589
2003	Akcie	14	7	7	381	395
	IF a podielové listy	0	0	0	53	53
	Dlhopisy	58	46	12	12	70
	CP spolu	72	53	19	446	518

Zdroj: BCPB

Tabuľka 2.2: Vývoj trhovej kapitalizácie cenných papierov na BCPB

	Akcie a podielové listy (v mil. Sk)			Dlhopisy (v mil. Sk)			Cenné papiere spolu (v mil. Sk)		
	SPOLU	Kótovaný trh	Voľný trh	SPOLU	Kótovaný trh	Voľný Trh	SPOLU	Kótovaný trh	Voľný trh
12/00	154 875,4	20 772,1	134 103,3	117 383,1	107 119,3	10 263,8	272 258,5	127 891,4	144 367,1
12/01	167 611,4	26 097,7	141 513,7	293 607,3	239 799,8	53 807,5	461 218,7	265 897,5	195 321,2
12/02	104 959,5	36 647,6	68 311,9	290 917,3	243 846,8	47 070,5	395 876,8	280 494,4	115 382,4
01/03	108 996,0	39 580,0	69 415,9	291 892,1	244 656,5	47 235,6	400 888,1	284 236,5	116 651,5
02/03	111 377,6	40 998,7	70 378,9	291 258,4	243 908,3	47 350,0	402 636,0	284 907,0	117 728,9
03/03	109 626,5	42 131,3	67 495,2	293 856,8	247 069,0	46 787,8	403 483,3	289 200,3	114 283,0
04/03	106 862,6	39 236,6	67 626,1	311 875,6	265 639,4	46 236,2	418 738,2	304 876,0	113 862,3
05/03	105 797,1	37 925,0	67 872,1	336 763,5	290 414,0	46 349,5	442 560,6	328 339,0	114 221,6
06/03	106 058,5	38 964,3	67 094,2	334 094,9	287 347,9	46 747,1	440 153,4	326 312,1	113 841,3
07/03	106 986,0	39 713,7	67 272,3	333 578,0	286 711,5	46 866,5	440 564,0	326 425,2	114 138,5
08/03	108 412,1	41 271,0	67 141,1	340 684,7	293 652,6	47 032,1	439 096,8	334 923,6	114 173,2
09/03	109 714,1	41 154,9	68 559,2	333 360,2	287 602,9	45 757,3	443 074,3	328 757,8	114 316,5
10/03	110 698,6	41 822,6	68 876,0	348 138,5	302 023,8	46 114,7	458 837,1	343 846,4	114 990,7
11/03	110 260,9	41 778,8	68 482,1	335 839,9	290 152,7	45 687,2	446 100,8	331 931,5	114 169,3
12/03	109 851,0	42 263,3	67 587,7	331 928,7	286 005,3	45 923,4	441 779,7	328 268,6	113 511,1

Zdroj: BCPB

Tabuľka 2.3: Celkový objem obchodov na BCPB

	Kurzotvorné obchody		Priame obchody		SPOLU	
	Objem v Sk	Počet CP	Objem v Sk	Počet CP	Objem v Sk	Počet CP
2000	27 982 962 841	2 129 318	227 526 617 703	56 295 638	255 509 580 544	58 424 956
2001	25 665 392 772	8 770 703	367 815 590 425	61 741 864	393 480 983 197	70 512 567
2002	54 543 830 724	2 009 285	588 683 788 253	77 487 645	643 277 618 977	79 496 930
01/03	11 277 674 078	140 980	183 296 338 016	1 932 263	194 574 012 094	2 073 243
02/03	13 395 055 299	121 045	77 429 825 425	5 327 553	90 824 880 724	5 448 598
03/03	12 276 339 251	312 307	78 816 038 871	7 931 717	91 092 378 122	8 244 024
04/03	5 124 626 323	111 894	50 801 588 004	522 888	55 926 214 327	634 782
05/03	1 699 118 374	276 126	20 447 112 833	1 321 126	22 146 231 207	1 597 252
06/03	4 225 537 220	134 907	22 654 013 700	1 626 887	26 879 550 920	1 761 794
07/03	3 593 320 568	45 058	224 721 085 914	5 419 996	228 314 406 482	5 465 054
08/03	1 604 897 748	3 188 163	25 085 127 586	1 161 832	26 690 025 334	4 349 995
09/03	6 569 834 735	1 000 304	84 311 142 196	1 386 494	90 880 976 931	6 736 793
10/03	5 738 126 776	245 172	11 053 649 575	937 598	16 791 776 351	1 182 770
11/03	9 879 007 229	151 925	37 824 979 967	3 083 542	47 703 987 196	3 235 467
12/03	45 497 768 045	593 752	159 406 488 494	2 305 446	204 904 256 539	2 899 198
2003	120 881 305 646	6 321 633	975 847 390 581	32 957 342	1 096 728 696 227	43 628 970

Zdroj: BCPB

Celková **trhová kapitalizácia** CP registrovaných na trhoch BCPB ku koncu roka 2003 predstavovala **441,8 mld. Sk (Tabuľka 2.2)**, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka nárast o 11,6 %. Z tohto 45,5 mld. Sk pripadá na dlhopisy v cudzej mene.

Trhová kapitalizácia všetkých obchodovateľných emisií majetkových cenných papierov registrovaných na burzových trhoch od konca predchádzajúceho roka vzrástla o 4,7 %, na 109,9 mld. Sk. Reálna trhová kapitalizácia, t.j. trhová kapitalizácia tej časti akcií s ktorými bol uzatvorený aspoň jeden kurzotvorný obchod s výnimkou akcií bývalých investičných fondov a podielových listov vzrástla významnejšie - o 19,2 % a v poslednom obchodnom dni roka 2003 predstavovala 89,7 mld. Sk. Až 15,3 %-ný nárast kapitalizácie na 42,3 mld. Sk dosiahli kótované emisie aj napriek faktu, že z kótovaného trhu v priebehu roka „odišli“ také významné spoločnosti ako VSŽ a Allianz – Slovenská poisťovňa.

Hodnota trhovej kapitalizácie dlhových emisií na konci roka 2003 predstavovala 331,9 mld. Sk (nárast o 14,1 % v porovnaní s rokom 2002). Z uvedeného objemu pripadá na kótované emisie 286,0 mld. Sk, čo predstavuje nárast o 17,3 % v porovnaní s rokom 2002.

(2.2) Objemy a štruktúra burzových obchodov

Finančný objem obchodov uzavretých na BCPB v roku 2003 po prvýkrát v histórii pôsobenia burzy prekročil úroveň jedného bilióna Sk. Na BCPB sa v roku 2003 obchodovalo počas 243 dní. Celkový **objem obchodov** dosiahol **1 096,7 mld. Sk (Tabuľka 2.3)**, čo predstavuje nárast o 70,5 % na ročnej báze. Počet transakcií v roku 2003 vzrástol v porovnaní s rokom 2002 na 386,7 % a dosiahol objem 62 890 obchodných transakcií. V rámci týchto transakcií vystriedalo majiteľov vyše 39 mil. kusov cenných papierov.

Stále vzrastajúci finančný objem burzových obchodov je možné jednoznačne pripísať zvyšujúcej aktivite na trhu s dlhovými cennými papiermi. Z pohľadu počtu uzavretých transakcií počet obchodov bol takmer štvornásobkom počtu transakcií uzavretých v roku 2002 (+ 286,7 %). Mimoriadne vysoký počet transakcií sa pripisuje povinným ponukám na prevzatie, v rámci ktorých bolo uzavretých 44 517 transakcií a ich podiel na celkovom počte obchodov s akciami predstavuje 74,5 %.

V roku 2003 sa uzatvorilo 171 REPO obchodov s finančným objemom 292,4 mld. Sk (33,4 násobok minuloročného repo objemu), z toho 1,4 mld. Sk predstavujú REPO obchody s akciami (- 76,9 % v porovnaní s rokom 2002) a 291,0 mld. Sk REPO obchody s dlhopismi (107,5 % násobok objemu z roku 2002).

Podiel kurzotvorných obchodov na celkovom objeme obchodov na BCPB bol ku koncu roka 2003 11,02 % (vo finančnom prepočte 120,881 mld. Sk) teda len mierne vyšší ako ku koncu roka 2002, kedy sa kurzotvorné obchody na celkovom objeme podieľali 8,48 %.

Aj v roku 2003 v značnej miere prevažovali na BCPB priame obchody, teda obchody, pri ktorých sú cena a objem vopred stanovené dohodou kupujúceho a predávajúceho člena burzy.

Podiel zahraničných investorov na celkovom objeme BCPB v roku 2003 predstavoval 48,1%, z toho 51,7 % pripadol na stranu kúpy a 44,6 % na stranu predaja.

Z uvedených údajov vyplýva, že množstvom obchodovateľných emisií na slovenskom kapitálovom trhu prevládajú akcie (v roku 2003 sa zobchodovalo 35 467 224 akcií v porovnaní s 3811

751dlhopismi), naopak objemom obchodov v korunovom vyjadrení ich niekoľkonásobne prevyšujú dlhopisy (24,4 mld. Sk pre akcie v porovnaní so 1 072,4 mld. Sk pre dlhopisy).

Z pohľadu finančného objemu obchodov akciový trh pokračoval vo svojom poklese aj v roku 2003. Celkový objem obchodov dosiahol len 24,4 mld. Sk v rámci 59 723 transakcií a skončil tak hlboko pod úrovňou dlhopisového trhu. (*Tabuľka 2.4*). V medziročnom porovnaní objem obchodov poklesol o 30,2 %. Na celkovom objeme obchodov (1.096,7 mld. Sk) sa podieľal len 2,2 %. Na kurzotvorené transakcie pripadalo 1,6 mld. Sk (+ 53,4 % v porovnaní s rokom 2002). Najviac obchodovanými akciovými titulmi z pohľadu finančného objemu obchodov boli emisie Slovnaft – 12,0 mld. Sk (bol najviac obchodovaným aj na kurzotvornom trhu), Slovnaft 2 (1,6 mld. Sk) a Slovakofarma (1,0 mld. Sk). Na voľnom trhu to boli Slovenská sporiteľňa 03 (2,1 mld. Sk) a Slovenská plavba a prístavy (481 mil. Sk). Najvyšší počet obchodov bol uzavretý s akciami Majetkového Holdingu (2 231) a akciami VÚB (1 378).

Tabuľka 2.4: Objemy obchodov s akciami a podielovými listami

	Akcie a podielové listy (v tis. Sk)						
	Obchody s kótovanými CP			Obchody s nekótovanými CP			SPOLU
	Kurzotvorné	Priame	Spolu	Kurzotvorné	Priame	Spolu	
2000	242 620	13 068 568	13 311 188	1 625 601	10 157 225	11 782 826	25 094 014
2001	1 930 744	24 304 708	26 235 452	439 230	19 091 259	19 530 489	45 765 941
2002	678 830	19 155 074	19 833 904	374 060	14 703 281	15 077 341	34 911 245
01/03	44 451	1 126 656	1 171 107	10 158	140 396	150 554	1 321 661
02/03	59 465	257 226	316 691	14 828	656 087	670 915	987 606
03/03	384 051	9 661 762	10 045 813	7 002	338 439	345 441	10 391 254
04/03	15 321	52 881	68 203	7 622	306 628	314 250	382 452
05/03	30 331	322 883	353 214	20 863	300 462	321 325	674 539
06/03	33 401	248 188	281 589	33 606	386 899	420 505	702 094
07/03	8 458	398 869	407 327	12 264	1 161 307	1 173 571	1 580 898
08/03	291 910	109 620	401 530	7 714	728 528	736 242	1 137 772
09/03	89 270	324 305	413 575	5 076	1 611 854	1 616 930	2 030 505
10/03	170 635	357 005	527 640	6 838	237 312	244 150	771 790
11/03	60 151	1 827 275	1 887 426	6 427	803 076	809 503	2 696 929
12/03	272 971	911 971	1 194 942	22 258	469 945	492 203	1 687 145
2003	1 460 415	15 608 641	17 069 056	154 656	7 140 933	7 295 589	24 364 645

Zdroj: BCPB

V module tvorcov trhu bolo ku koncu roka 2003 možné obchodovať s dvomi emisiami akcií – Slovnaftom a Slovakofarmou. Objem obchodov v tomto module dosiahol 1,3 mil. Sk v 11 transakciách, čo predstavuje zanedbateľný 0,1 %-ný podiel z celkového objemu kurzotvorných obchodov s akciami.

V uplynulom roku 2003 bol v rámci 3 167 transakcií dosiahnutý **historicky najvyšší ročný objem obchodov s dlhopismi 1 072,4 mld. Sk** (*Tabuľka 2.5*). V porovnaní s rokom 2002 objem obchodov vzrástol o 76,3 %. Medziročný nárast objemu o 123,0 % na 119,3 mld. Sk zaznamenali kurzotvorné transakcie, zatiaľ čo suma priamych obchodov vzrástla o 71,8 % a dosiahla 953,1 mld. Sk. Podiel objemu obchodov s dlhopismi verejného sektora (ŠD a dlhopisy štátom vlastnených podnikov) na celkovom objeme obchodov v roku 2003 predstavuje až 98,3 %. Najvyšší objem

obchodov dosiahli ŠD série 142 (253,9 mld. Sk), série 143 (97,2 mld. Sk) a série 152 (77,3 mld. Sk). Spomedzi neštátnych dlhopisov objemovo vynikli dlhopis Poľnobanka III (3,8 mld. Sk) a dlhopis SE 03 (3,2 mld. Sk). Najviac obchodov (262) bolo uzavretých so ŠD série 191.

Ku koncu roka 2003 bolo v module tvorcov trhu možné obchodovať s 8 emisiami štátnych dlhopisov (série 131, 133, 147, 166, 174, 187, 188 a 189), s 3 emisiami podnikových dlhopisov (B.O.F. 04, SHS II. a Železiarne Podbrezová 02) a s 3 emisiami hypotekárnych záložných listov (HZL VÚB VI., HZL Tatrabanka 01 a HZL Istrobanka I.). Objem obchodov v module tvorcov trhu dosiahol 654,1 mil. Sk v 51 transakciách, čo predstavuje 0,6 %-ný podiel na všetkých kurzotvorných transakciách s dlhopismi.

Výnosová krivka referenčných dlhopisov (*obrázok 2.1*) sa oproti roku 2002 posunula nadol na všetkých jej splatnostiach. Pružne tak reagovala na pokles základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska, ktorá sa premietla aj do úrokových sadzieb dlhodobých investícií. Napríklad výnos 9 ročných peňazí klesol o 1,9 %, výnos 3 ročných investícií až temer o 2,9 % (*tabuľka 2.6*).

Tabuľka 2.5: Objemy obchodov s dlhopismi

	Dlhopisy (v tis. Sk)						
	Obchody s kótovanými CP			Obchody s nekótovanými CP			SPOLU
	Kurzotvorné	Priame	Spolu	Kurzotvorné	Priame	Spolu	
2000	25 218 291	167 991 183	193 209 474	392 764	11 843 043	12 235 807	205 445 281
2001	22 638 865	319 387 593	342 026 458	656 554	5 032 031	5 668 585	347 715 042
2002	52 388 607	554 385 222	606 773 829	1 102 334	440 211	1 542 545	608 316 373
01/03	11 223 065	181 987 147	193 210 213	0	42 139	42 139	193 252 352
02/03	13 320 762	76 471 525	89 792 287	0	44 987	44 987	89 837 274
03/03	11 885 286	68 814 434	80 699 719	0	1 405	1 405	80 701 124
04/03	5 100 402	50 358 547	55 458 949	1 280	83 532	84 812	55 543 761
05/03	1 647 902	19 817 382	21 465 283	22	6 386	6 408	21 471 691
06/03	4 158 176	21 990 022	26 148 198	354	28 905	29 259	26 177 457
07/03	3 570 179	223 067 970	226 638 149	2 420	92 940	95 360	226 733 509
08/03	1 303 932	24 246 980	25 550 912	1 342	0	1 342	26 552 254
09/03	6 078 857	82 374 607	88 453 464	396 632	376	397 008	88 850 472
10/03	5 554 414	10 458 759	16 013 173	6 240	574	6 814	16 019 987
11/03	9 812 064	35 148 788	44 960 852	365	45 841	46 206	45 007 058
12/03	45 201 976	157 858 328	203 060 304	563	156 245	156 808	203 217 112
2003	118 857 016	952 594 489	1 071 451 505	409 218	503 329	912 547	1 072 364 052

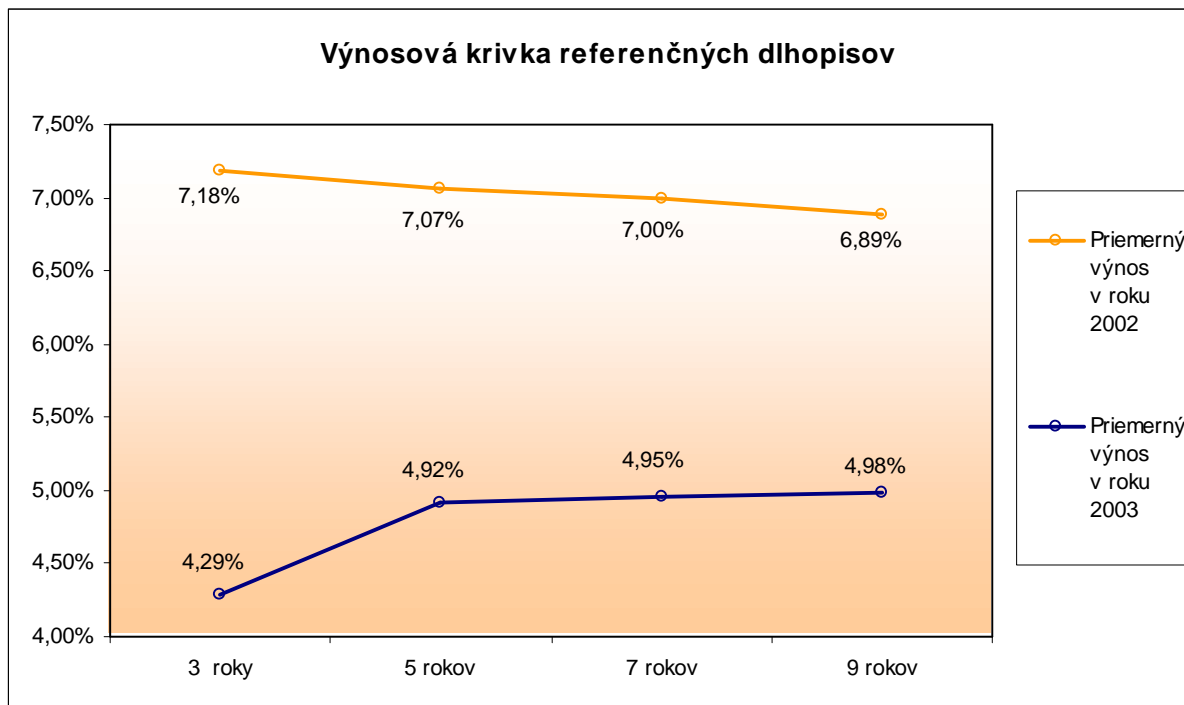
Zdroj: BCPB

Tabuľka 2.6: Porovnanie výnosu dlhopisov do splatnosti v roku 2002 a 2003

Splatnosť	Priemerný výnos v roku 2002	Priemerný výnos v roku 2003	Rozdiel
3 roky	7,182 %	4,293 %	- 2,888 %
5 rokov	7,067 %	4,916 %	- 2,151 %
7 rokov	6,995 %	4,951 %	- 2,044 %
9 rokov	6,888 %	4,978 %	- 1,911 %

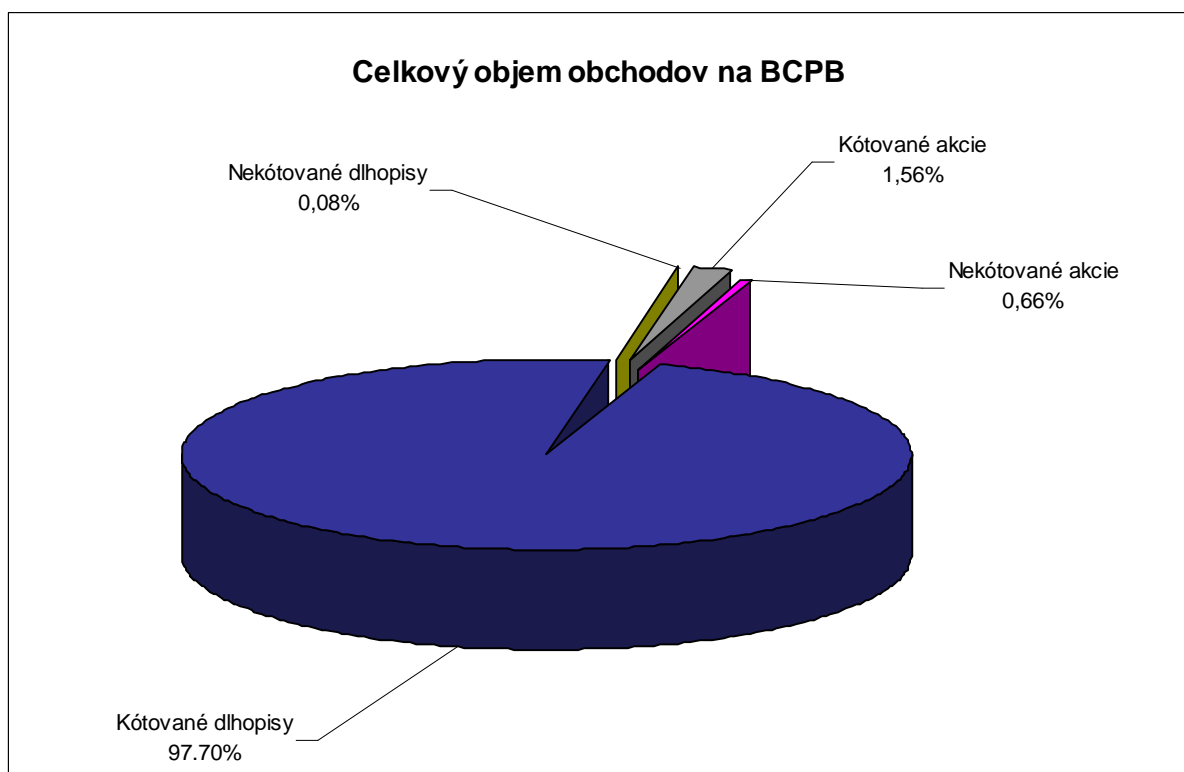
Zdroj: BCPB

Zdroj: BCPB

Obrázok 2.1: Výnosová krivka referenčných dlhopisov v roku 2003

Zdroj: BCPB

Obrázok 2.2: Štruktúra celkového objemu obchodov na BCPB za rok 2003

(2.3) Burzové indexy

a) Vývoj indexov SAX a SDX

Slovenský akciový index **SAX** dosiahol jeden z najúspešnejších rokov svojej histórie, keď počas roka posilnil o 26,9 % z úrovne 139,97 na 177,62 bodu.

SAX hneď v úvodný obchodný deň roka – 7. januára 2003 zaznamenal najprudší pokles (3,29 %) oproti záverečnej hodnote roka 2002 a rok 2003 otváral na svojom ročnom minime 135,37 bodu. Po tomto dni index plynulo rástol až na drobné zaváhania takmer do konca prvého štvrťroka a 20. marca 2003 zaznamenal vyše päťročné maximum 175,21 bodu. Za týmto pozitívnym vývojom boli predovšetkým akcie Slovnaftu, ktoré pružne zareagovali na kapitálový vstup maďarskej rafinérie MOL Rt. do spoločnosti Slovnaft. Za obdobie od 7. januára do 20. marca 2003 akcie spoločnosti posilnili o 57,5 % z 940 na 1 480 Sk za akciu. Ďalšími titulmi, ktoré v uvedenom období prispeli k rastu indexu SAX boli akcie Slovakofarmy (+ 41,0 %) a akcie Nafty (+ 38,8 %). Okrem akcií VSŽ si všetky bázičné tituly polepšili.

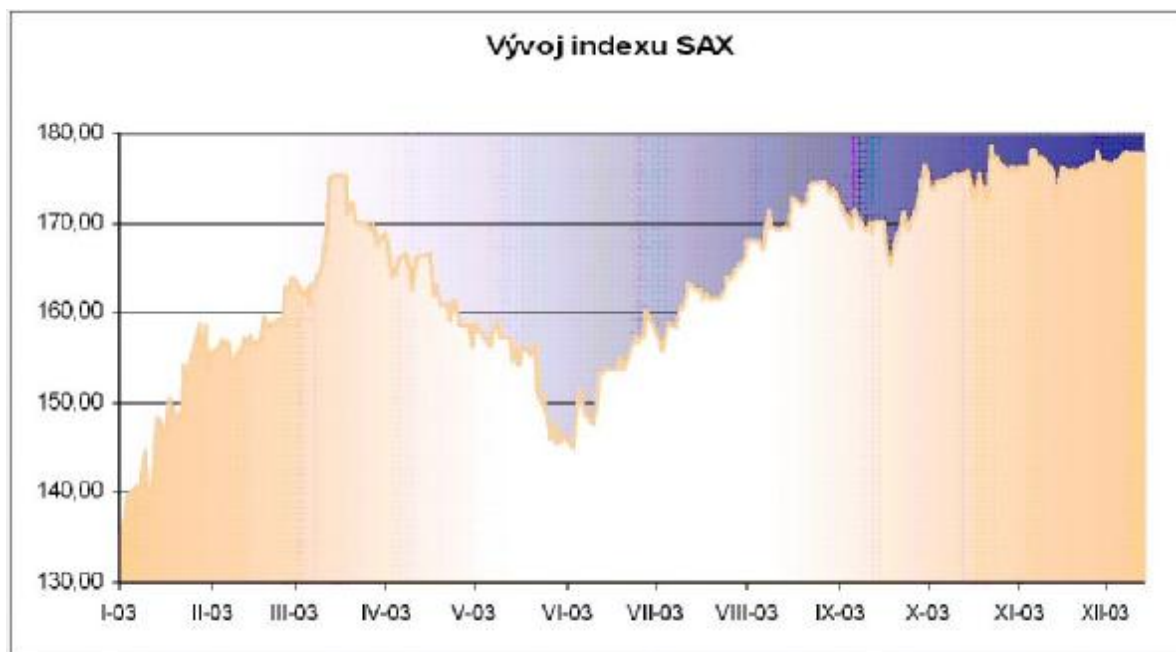
Úspešný prvý štvrťrok vystriedalo obdobie recesie. Index v priebehu ďalších 2 mesiacov stratil 17,3 % svojej hodnoty a 9. júna 2003 sa nachádzal na lokálnom minime 144,95 bodu. Okrem Biotiky a VÚB všetky bázičné tituly zaznamenali straty. Najväčší prepád zaznamenali akcie Nafty, ktoré stratili v období od 20. marca do 9. júna 2003 až 42,3 % a ich kurz klesol na 880 Sk za akciu. Akcie Slovnaftu pod vplyvom spochybnenia kurzotvorného obchodu s akciami Slovnaftu z 20. marca 2003 maďarským investorom MOL Rt. oslabili o 18,9 % na 1 200 Sk za akciu.

Po 9. júni 2003 až do konca roka index SAX opäť rástol. Významný podiel na tomto raste zaznamenali akcie Nafty, ktoré korigovali nepriaznivý priebeh z druhého štvrťroka a posilnili na úroveň 1 270 Sk za akciu. Výraznejší posun smerom nahor (+ 22,4 %) zaznamenali akcie Slovakofarmy po zverejnení informácie o kapitálovom vstupe holandskej farmaceutickej spoločnosti Zentiva B.V. do tejto spoločnosti. K priaznivému vývoju indexu prispeli aj akcie VÚB, ktoré posilnili o 20,8 % na 1 450 Sk za akciu. Ročné a zároveň takmer 6 ročné maximum index zaznamenal 28. októbra 2003 na úrovni 178,56 bodu (najbližšia vyššia hodnota bola dosiahnutá 5. januára 1998 na úrovni 182,88 bodu).

V priebehu roka boli vyplatené a v indexe zohľadnené hrubé dividendy VÚB (58 Sk na akciu).

Rok 2003 bol rokom rastu bázičných zložiek, okrem OTP Banky každý jeden bázičný titul v medziročnom porovnaní posilnil. Medziročné zhodnotenie bázičných zložiek je nasledovné: Biotika (+ 22,9 %, 220 Sk), OTP Banka Slovensko (0,0 %, 205 Sk), Nafta (+ 17,5 %, 1 270 Sk), SES Tlmače (+ 77,6 %, 135 Sk), Slovakofarma (+ 43,0 %, 1 530 Sk), Slovnaft (+ 35,1 %, 1 350 Sk), VÚB (+ 56,6 %, 1 450 Sk).

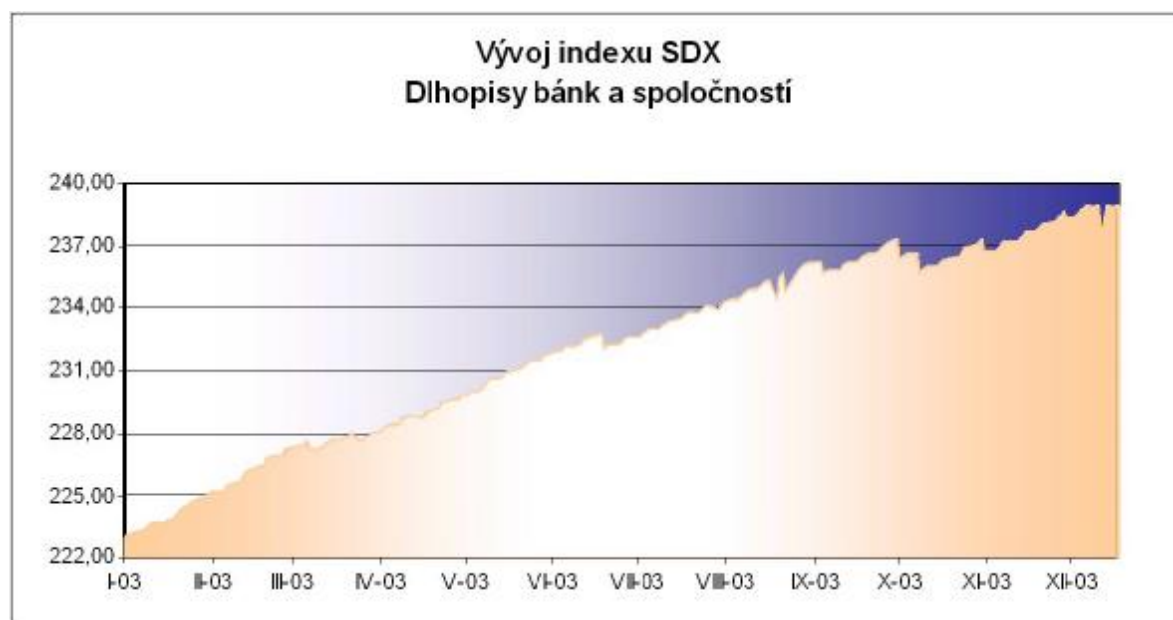
S platnosťou od 1. februára 2003 vstúpila do platnosti nová báza indexu, na základe ktorej došlo k vyradeniu emisie Ozety Trenčín v dôsledku vyhlásenia konkurzu na túto spoločnosť a spoločnosti Allianz – Slovenská poisťovňa, ktorá sa transformovala na súkromnú spoločnosť. Dňa 6. októbra 2003 sa opäť redukovala báza indexu o emisie spoločnosti VSŽ, ktorá sa podobne ako Allianz rozhodla odísť z trhu. V dôsledku neustáleho zužovania bázy indexu SAX bolo nevyhnutné pristúpiť k obmedzeniu zastúpenia jednotlivých titulov v báze indexu. S platnosťou od 1. februára 2003 je limitované váhové zastúpenie jednotlivých titulov v báze SAXu tak, že žiaden bázičný titul nemôže disponovať vyššou váhou v koši ako 30 %. Báza indexu SAX k 31. decembru 2003 je uvedená v *tabuľke 2.7.*

Zdroj: BCPB

Obrázok 2.3: Vývoj indexu SAX v roku 2003

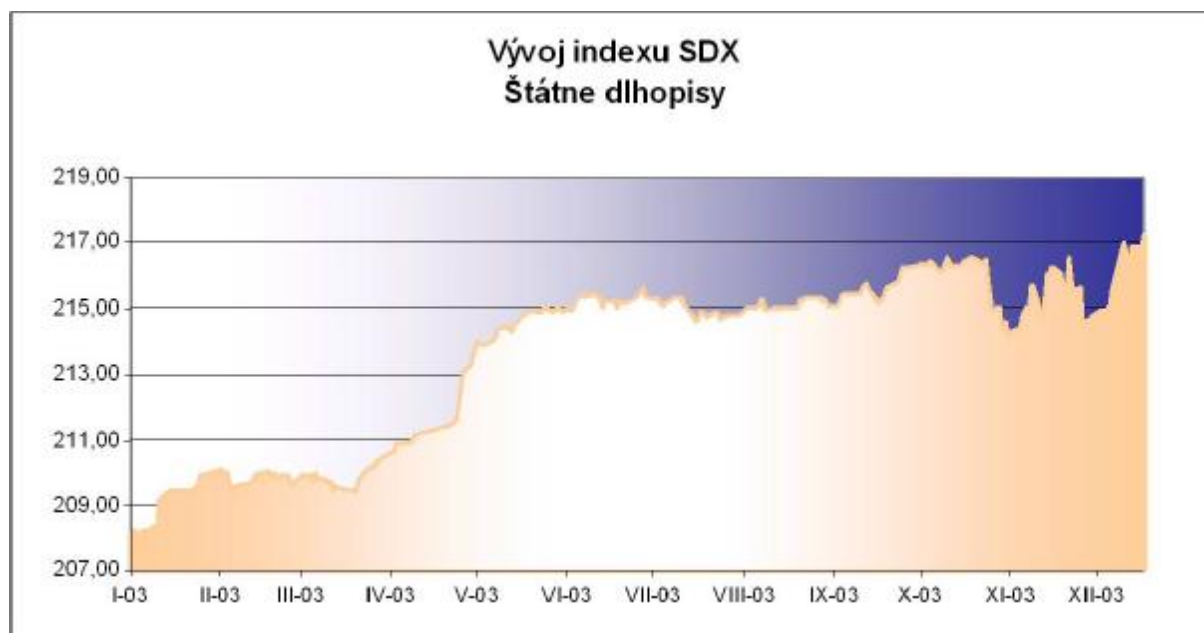
Zložka **SDX** pre dlhopisy bánk a ďalších spoločností uzatvárala posledný obchodný deň roka 2003 so 7,2 %-ným ročným ziskom na priemernej hodnote 238,917 % nominálu svojho portfólia pri priemernom výnose do splatnosti 7,268 % a durácii 1,5 roka. Minimum 222,958 % dosiahla 7. januára 2003, maximum 238,917 % 23. decembra 2003.

Zd

roj: BCPB

Obrázok 2.4: Vývoj indexu SDX pre dlhopisy bánk a ďalších spoločností

Zdroj: BCPB

Obrázok 2.5: Vývoj indexu SDX pre štátne dlhopisy

Priemerná cena portfólia štátnych dlhopisov v báze **SDX** ku koncu roka 2003 bola 217,247 %, (nárast 4,2 % za rok), pričom hodnota priemerného výnosu predstavovala 5,346 % a durácie 3,5 roka. Minimum 208,175 % dosiahla táto zložka 7. januára 2003 a maximum 217,247 % 23 decembra 2003.

Od 1. mája 2003 bol zásadne zmenený systém výpočtu indexu SDX pre štátne dlhopisy. Podľa metodológie platnej pred týmto dátumom do formuly indexu vstupovali priemerné kurzy jednotlivých dlhopisov s tým, že pokiaľ sa dlhopis v danom dni neobchodoval, do formuly vstupoval posledný vypočítaný priemerný kurz. Od 1. mája 2003 vstupujú do výpočtu indexu indikatívne ceny štátnych dlhopisov, ktoré burza vypočítava a zverejňuje na dennej báze od 15. júla 2002.

Tabuľka 2.7: Báza indexu SAX ku koncu roka 2003

Emisia	Podiel na indexe	Emisia	Podiel na indexe
Biotika	1,01 %	Slovakofarma	12,50 %
OTP Banka Slovensko	2,86 %	Slovnaft	36,01 %
Nafta Gbely	19,11 %	VÚB	27,54 %
SES Tlmače	0,98 %		

Zdroj: BCPB

Tabuľka 2.8: Báza indexu SDX (C) pre dlhopisy bánk a iných spoločností ku koncu roka 2003

Emisia	Podiel na indexe	Emisia	Podiel na indexe
VÚB dlhopisy VII	14,30 %	Matador 03	10,50 %
Dlhopis NAFTA	25,10 %	Matador 04	12,50 %
Palma – Tumys 3	10,50 %	B.O.F. 04	16,70 %
Harmanecké papierne 03	10,50 %		

Zdroj: BCPB

Tabuľka 2.9: Báza indexu SDX (G) pre štátne dlhopisy ku koncu roka 2003

ŠD 131	7,2 %	ŠD 141	1,4 %	ŠD 166	5,0 %	ŠD 174	6,0 %	ŠD 189	10,8 %	ŠD 199	4,9 %
ŠD 132	5,0 %	ŠD 146	1,8 %	ŠD 168	1,4 %	ŠD 182	0,9 %	ŠD 190	5,1 %		
ŠD 133	5,1 %	ŠD 147	3,9 %	ŠD 170	3,5 %	ŠD 187	10,8 %	ŠD 191	10,8 %		
ŠD 134	1,7 %	ŠD 163	1,6 %	ŠD 172	1,6 %	ŠD 188	10,8 %	ŠD 192	0,8 %		

Zdroj: BCPB

Tabuľka 2.10: Štatistika indexov

Index	Hodnota k 7.1.2003	Hodnota k 23.12.2003	Najväčšia hodnota	Dátum maxima	Najmenšia hodnota	Dátum minima
SAX	135.37	177.62	178,56	28.10.03	135,19	08.01.03
SDX (C)	222.96	238.92	238.92	23.12.03	222.96	07.01.03
SDX (G)	208.18	217.25	217.25	23.12.03	208.18	09.01.03

Zdroj: BCPB

b) Stredoeurópsky index CESI

V dňoch 13. a 14. októbra 2003 sa konalo pravidelné zasadnutie Výboru Stredoeurópskeho akciového indexu CESE v Ľubľane. Pracovného stretnutia sa zúčastnili zástupcovia stredoeurópskych búrz, ktoré sa podieľajú na tomto projekte. Cieľom stretnutia bola pravidelná revízia zloženia indexu v súlade so schválenými pravidlami, ktorá prebieha dvakrát za rok, vždy na základe polročných výsledkov k 31. marcu, resp. 30. septembru príslušného roka.

Na základe predložených polročných výsledkov vyplýva, že koncentrácia najvyššie kapitalizovaných spoločností stredoeurópskeho regiónu oproti predchádzajúcemu polroku poklesla. Svedčí o tom zvýšenie počtu základných zložiek z 18 na 19 spoločností v báze ako aj pokles spoločností s redukovanou kapitalizáciou. Podľa súčasných pravidiel konštrukcie indexu CESI totiž podiel trhovej kapitalizácie jednej spoločnosti nesmie prekročiť 12 % kapitalizácie indexu.

Tabuľka 2.11: Podiely jednotlivých búrz na báze CESI platné od 3. októbra 2003 (hodnotené obdobie apríl - september 2003)

Trh	Počet kótovaných spoločností v báze		Trhová kapitalizácia (TK)		Podiel TK trhu na TK všetkých trhov	Podiel TK spoločností v CESI na celkovej TK CESI
	CESI	Celkom	Celkom v EUR	CESI v EUR		
Budapešť	3	7	13 109 520 209	6 544 760 094	21,21 %	21,21 %
Bratislava	1	6	988 571 948	494 285 961	1,6 %	1,6 %
Ľubľana	5	17	3 796 121 744	1 898 060 868	6,14 %	6,14 %
Praha	3	6	17 078 792 351	8 539 396 179	27,63 %	27,63 %
Varšava	7	15	26 848 112 410	13 424 056 211	43,43 %	43,43 %
SPOLU:	19	51	61 821 118 663	30 910 556 313	100,00 %	100,00 %

Zdroj: BCBP

Kým v predchádzajúcom polroku počet spoločností s redukovanou kapitalizáciou predstavoval 5, od 3. novembra 2003 na túto obmedzujúcu podmienku narazili len tri spoločnosti. Zaujímavým momentom bol návrat maďarskej spoločnosti MOL do bázy indexu, ktorá bola v predchádzajúcom období vytlačená z koša prijatím zahraničnej emisie pražskej burzy Erste Bank. Slovnaft je naďalej jediným reprezentantom bratislavskej burzy. Jeho váhové zastúpenie v koši pokleslo z 2,13 % na 1,6 % v dôsledku poklesu podielu kapitalizácie kótovaného trhu bratislavskej burzy na kapitalizácii ostatných búrz.

Predmetom diskusie boli aj zahraničné emisie kótované na stredoeurópskych burzách. Komisia zatiaľ nerozhodla o osude týchto emisií, teda či zostanú súčasťou zloženia indexu. V súčasnosti sa to týka jedine rakúskej emisie Erste Bank kótovanej na pražskej burze.

Prehľad váh jednotlivých trhov na báze indexu a jeho bázu na nasledujúce polročné obdobie uvádza *tabuľka 2.11*.

3. Obchodníci s cennými papiermi a sprostredkovatelia investičných služieb

Obchodník s cennými papiermi je akciová spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá poskytuje investičné služby na základe povolenia na poskytovanie investičných služieb udeleného úradom. Povolením na poskytovanie investičných služieb sa povoľuje vznik obchodníka s cennými papiermi alebo zriadenie pobočky zahraničného obchodníka s cennými papiermi na území Slovenskej republiky a výkon príslušnej činnosti v rozsahu povolenia.

Sprostredkovateľ investičných služieb je právnická alebo fyzická osoba, ktorá nie je oprávnená poskytovať inú investičnú službu ako prijímanie a postupovanie pokynov klienta týkajúcich sa zastupiteľných cenných papierov a podielových listov otvorených podielových fondov a cenných papierov vydaných zahraničnými správcovskými spoločnosťami a obstarávanie vydávania a vrátenia takýchto cenných papierov za podmienok uvedených v zákone o cenných papieroch na základe povolenia úradu.

Činnosť obchodníkov s cennými papiermi, pobočiek zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na území Slovenskej republiky a sprostredkovateľov investičných služieb sa riadi ustanoveniami § 54 až 79 zákona o cenných papieroch.

K 31. decembru 2003 pôsobilo v Slovenskej republike 38 obchodníkov s cennými papiermi s platným povolením úradu na poskytovanie investičných služieb podľa zákona o cenných papieroch, 6 obchodníkov s cennými papiermi s povolením podľa zákona č. 600/1992 Zb., 58 fyzických osôb a 21 právnických osôb s povolením úradu na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb.

(3.1) Obchodníci s cennými papiermi

a) Zmena v právnej úprave a prelicencovanie obchodníkov s cennými papiermi

Na základe zákona o cenných papieroch, ktorý zaviedol nové podmienky pre vykonávanie činnosti obchodníkov s cennými papiermi, sa v roku 2002 začal proces ich prelicencovania. V zmysle prechodných ustanovení § 166 zákona o cenných papieroch bol **obchodník s cennými papiermi**, ktorý vykonával pred 1. januárom 2002 činnosť podľa zákona č. 600/1992 Zb., povinný do deviatich mesiacov odo dňa účinnosti zákona o cenných papieroch (do 30. septembra 2002) požiadať úrad o vydanie povolenia na poskytovanie investičných služieb. V prípade zahraničného obchodníka zákon o cenných papieroch v § 167 stanovil povinnosť podať žiadosť o vydanie povolenia na poskytovanie investičných služieb do 30. júna 2002. Do dňa právoplatnosti rozhodnutia o žiadosti o povolenie na poskytovanie investičných služieb mohol tento obchodník s cennými papiermi vykonávať činnosť podľa povolenia získaného pred účinnosťou zákona o cenných papieroch a v súlade so zákonom č. 600/1992 Zb. Ak žiadosť v tejto lehote nepodal, oprávnenie vykonávať činnosť obchodníka s cennými papiermi uplynutím lehoty zaniklo. K 1. októbru 2002 takto zaniklo povolenie 76 obchodníkom s cennými papiermi.

Počas roku 2003 pokračoval proces prelicencovania. Rok 2003 bol teda obdobím, v ktorom mohli na slovenskom kapitálovom trhu ešte vykonávať činnosť tak subjekty s povolením na obchodovanie s cennými papiermi vydaným podľa zákona č. 600/1992 Zb., ako aj obchodníci s cennými papiermi a zahraniční obchodníci s cennými papiermi vykonávajúci činnosť na území Slovenskej republiky prostredníctvom pobočky s povolením na poskytovanie investičných služieb vydaným podľa zákona o cenných papieroch.

b) Vývoj počtu obchodníkov s cennými papiermi k 31. decembru 2003

V priebehu roka 2003 **zaniklo povolenie** na obchodovanie s cennými papiermi **11 obchodníkom** s cennými papiermi, ktorí požiadali o udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb, z toho jednej banke:

- spoločnostiam KINGSTON FINANCIAL CONSULTING o. c. p., a. s., Palatium, o. c. p., a. s., EX BROKERS, o. c. p., a. s. a BARTOLOMEI FINANCE o. c. p., a. s. zaniklo povolenie na základe rozhodnutia úradu, ktorým zamietol žiadosť spoločnosti o udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb
- spoločnostiam KAPITÁL, a. s. o. c. p. a Drukos finance, o. c. p., a. s. úrad zastavil konanie o udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb z dôvodu nepredloženia požadovaných dokladov, čím zaniklo povolenie na základe ustanovenia § 166 ods. 1 zákona o cenných papieroch
- spoločnosti FIN ASSET MANAGEMENT, o.c.p., a.s. zaniklo povolenie na poskytovanie investičných služieb zo zákona o cenných papieroch, keďže nepodala návrh na zápis do obchodného registra
- v prípade spoločností Banka Slovakia, a. s., PRVÁ PAROPLAVEBNÁ O. C. P., A. S., Danubia Invest, a. s., o. c. p., CONTACT BROKERS o. c. p., a. s. úrad zastavil konanie o udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb na ich vlastnú žiadosť

Tabuľka 3.1: Vývoj počtu obchodníkov s cennými papiermi

	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31.12.2003	
			prelicencovaní	spolu
Obchodníci s CP - banky	15	14	13	13
Pobočky zahrani. OCP – pob. zahrani. bánk	2	2	2	2
Ostatní obchodníci s CP	112	34	22	28
Ostatné pobočky zahrani. obch. s CP	1	0	1	1
SPOLU	130	50	38	44

	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31.12.2003	
			prelicencovaní	spolu
5 – 20 mil. Sk	93	15	9	12
20 – 100 mil. Sk	15	14	11	13
nad 100 mil. Sk	21	21	17	18
pobočky zahrani. obch. s CP – nebanky	1	0	1	1
SPOLU	130	50	38	44

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

Tabuľka 3.2: Obchodníci s cennými papiermi podľa druhu povolenia a minimálnej veľkosti základného imania k 31. decembru 2003

Obchodníci s cennými papiermi		Počet	Spolu
Subjekty s povolením na poskytovanie investičných služieb			
Minim. základ. imanie	Druh subjektu		
35 000 000 Sk	Obchodníci s c. p. - banky	13	25
	Pobočky zahr. o. c. p. – pobočky zahr. bánk	2	
	Ostatní obchodníci s c. p.	10	
	Ostatné pobočky zahr. obchodníkov s c. p.	0	
6 000 000 Sk	Obchodníci s c. p.	12	13
	Pobočky zahr. obchodníkov s c. p.	1	
2 500 000 Sk		0	0
Subjekty s povolením podľa zákona č. 600/1992 Zb.		6	6
S P O L U		44	44

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

K 31. decembru 2003 pôsobilo na Slovensku celkom **44 subjektov** s platným povolením pre činnosť obchodníka s cennými papiermi. Z tohto počtu bolo 13 bánk a 2 zahraničné banky vykonávajúce svoju činnosť na území Slovenskej republiky prostredníctvom pobočky.

K uvedenému dňu malo platné povolenie na poskytovanie investičných služieb podľa zákona o cenných papieroch 38 obchodníkov s cennými papiermi – z toho 13 prelicencovaných bánk, 2 prelicencované zahraničné banky vykonávajúce svoju činnosť na území Slovenskej republiky prostredníctvom pobočky, 17 ďalších prelicencovaných spoločností, jedna nová pobočka zahraničného obchodníka s cennými papiermi, ktorý nie je bankou a 5 nových spoločností. Zvyšných 6 obchodníkov s cennými papiermi vykonávalo k 31. decembru 2003 svoju činnosť na základe povolenia podľa zákona č. 600/1992 Zb.

Celkový prehľad o vývoji počtu obchodníkov s cennými papiermi v uplynulom období poskytuje **tabuľka 3.1**. Rozdelenie obchodníkov s cennými papiermi podľa druhu povolenia a minimálnej veľkosti základného imania v zmysle zákona o cenných papieroch uvádza **tabuľka 3.2**.

c) Vlastné zdroje obchodníkov s cennými papiermi a ich primeranosť

Nevyhnutnou podmienkou pre činnosť obchodníkov s cennými papiermi, ktorí sú pri poskytovaní investičných služieb oprávnení nakladať s peňažnými prostriedkami alebo investičnými nástrojmi klientov, je dodržiavanie pravidiel pre **primeranosť vlastných zdrojov obchodníka s cennými papiermi**. Primeranosťou vlastných zdrojov sa rozumie pomer vlastných zdrojov obchodníka s cennými papiermi k aktívam obchodníka s cennými papiermi podľa stupňa úverového rizika v nich obsiahnutého a k trhovým rizikám.

V zmysle ustanovenia § 74 ods. 4 zákona o cenných papieroch nesmú vlastné zdroje obchodníkov s cennými papiermi klesnúť pod úroveň minimálnej hodnoty základného imania, ktorú pre jednotlivé typy obchodníkov s cennými papiermi v závislosti od rozsahu poskytovaných investičných služieb ustanovuje § 54 zákona o cenných papieroch. Podľa § 74 ods. 1 zákona o cenných papieroch je obchodník s cennými papiermi povinný udržiavať primeranosť svojich vlastných zdrojov najmenej na úrovni 8 %.

Tabuľka 3.3: Základné imanie (resp. hodnota zverených prostriedkov) a vlastné zdroje obchodníkov s cennými papiermi k 31. decembru 2003

Obchodné meno a typ obchodníka s cennými papiermi		Deň právo- platnosti povolenia	Základné imanie * (v tis. Sk)	Vlastné zdroje (v tis. Sk)	Pomer VZ / ZI	Pomer VZ / minZI
Obchodníci s cennými papiermi, ktorí sú bankami						
Všeobecná úverová banka, a. s.	A	8.1.2003	12 978 108	15 056 156	116 %	43 018 %
Slovenská sporiteľňa, a. s.	A	14.1.2003	6 374 207	14 523 124	228 %	41 495 %
HVB Bank Slovakia, a. s.	A	8.1.2003	2 576 250	5 796 893	225 %	16 563 %
ISTROBANKA, a. s.	A	8.1.2003	1 750 000	1 909 259	109 %	5 455 %
Poštová banka, a. s.	A	3.1.2003	1 648 940	1 746 399	106 %	4 990 %
UniBanka, a. s.	A	8.1.2003	2 377 062	2 734 292	115 %	7 812 %
OTP BANKA SLOVENSKO, a.s.	A	12.3.2003	2 064 414	2 756 391	134 %	7 875 %
Dexia banka Slovensko, a.s.	A	14.1.2003	1 202 400	1 656 559	138 %	4 733 %
Tatra banka, akciová spoločnosť	A	27.12.2002	1 044 320	9 841 749	942 %	28 119 %
ĽUDOVÁ BANKA, a. s.	A	16.1.2003	1 000 000	3 428 320	343 %	9 795 %
CREDITLYONNAIS BANK SLOVAKIA, a.s.	A	10.4.2003	500 000	598 347	120 %	1 710 %
Komerční banka Bratislava, a. s.	A	13.8.2003	500 000	617 991	124 %	1 766 %
Citibank (Slovakia) a. s.	A	1.7.2003	1 650 000	2 637 538	160 %	7 536 %
Obchodníci s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami						
Across Investment Services, o.c.p., a.s.	A	17.12.2002	50 000	44 431	89 %	127 %
ACTIVE FINANCE o.c.p., a.s.		***	6 000			
AFS obchodník s cennými papiermi, a.s.	A	18.11.2003	35 000	38 475	110 %	110 %
AMSLICO AIG Securities o.c.p., a.s.	B	12.8.2003	15 000	8 489	57 %	141 %
BROKERSKÝ DOM o.c.p. a.s.	A	2.10.2003	35 000	50 179	143 %	143 %
CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.	A	13.5.2003	35 000	43 612	125 %	125 %
Capital Partners, o.c.p., a.s.		***	38 000			
DLHOPIS, o.c.p., a.s.	B	28.5.2003	10 000	11 060	111 %	184 %
Due Works, a.s., o.c.p.	B	25.2.2003	6 000	8 897	148 %	148 %
EURÓPSKA KAPITÁLOVÁ, o.c.p., a.s.	B	2.7.2003	6 000	8 658	144 %	144 %
FIMEX CAPITAL, o.c.p., a.s.	B	20.1.2003	6 000	6 771	113 %	113 %
FINAL INVEST, o.c.p., a.s.	B	22.10.2003	6 000	6 099	102 %	102 %
Fio Slovakia, o.c.p., a.s.		***	6 000			
FOCUS FINANCE o.c.p., a.s.		***	200 000			
GASFIN, a.s., o.c.p.	B	14.10.2003	16 000	34 057	213 %	568 %
INVEST BROKERS, o.c.p., a.s.	A	12.8.2003	35 000	44 505	127 %	127 %
J & T SECURITIES (Slovakia) a.s. o.c.p.	A	2.12.2003	35 000	36 873	105 %	105 %
MARADA INTERNATIONAL o.c.p. a.s.		***	10 000			

Obchodné meno a typ obchodníka s cennými papiermi		Deň právo- platnosti povolenia	Základné imanie * (v tis. Sk)	Vlastné zdroje (v tis. Sk)	Pomer VZ / ZI	Pomer VZ / minZI
PALČO BROKERS o.c.p., a.s.	B	9.9.2003	41 000	65 644	160 %	188 %
Pro Partners, o.c.p., a.s.	A	15.10.2003	35 000	57 221	163 %	163 %
RM - S Market, o.c.p., a.s.	B	17.10.2003	9 500	31 348	330 %	522 %
SEVISBROKERS FINANCE o.c.p., a. s.	B	25.6.2003	6 000	6 630	111 %	111 %
SLÁVIA CAPITAL, a.s., ocp	A	12.8.2003	200 000	245 517	123 %	701 %
Stredoeurópsky makléřský dom, o.c.p., a.s.	A	27.8.2003	60 000	42 507	71 %	121 %
Sympatia Financie, o.c.p., a.s.	A	8.7.2002	36 000	40 286	112 %	115 %
TOP INVEST, akciová spoločnosť, ocp	B	2.10.2003	6 100	14 200	233 %	237 %
PORTFIN, obchodník s cennými papiermi, akciová spoločnosť	B	****	35 000			
V BROKERS, o. c. p., a.s.		***	35 000			
Pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi						
ING Bank N.V., pobočka zahr.banky	A	22.10.2002	500 000	**		
ČSOB, a.s., pobočka zahr.banky v SR	A	3.10.2002	811 517	**		
ABN AMRO Asset Management (Czech)	B	10.6.2003	6 000	**		

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

Vysvetlivky k tabuľke:

Typ obchodníka: A Základné imanie obchodníka s cennými papiermi je najmenej 35 000 000 Sk
 B Základné imanie obchodníka s cennými papiermi, ktorý poskytuje hlavné investičné služby podľa § 6 ods. 2 písm. a), b) alebo d) zákona o cenných papieroch je najmenej 6 000 000 Sk

VZ Vlastné zdroje obchodníka s cennými papiermi

ZI Základné imanie obchodníka s cennými papiermi podľa výpisu z obchodného registra k 31.12.2003

minZI Najmenšie základné imanie, ktoré pre úradom povolený rozsah činností môže mať obchodník s cennými papiermi (typ A, resp. typ B)

* U pobočiek zahraničných obchodníkov hodnota zverených prostriedkov

** Pobočky zahraničných obchodníkov nevykazujú vlastné zdroje

*** Obchodník s cennými papiermi s povolením podľa zákona č. 600/1992 Zb.

**** Povolenie právoplatné od 3.12.2003, obchodník bol zapísaný do obchodného registra až v roku 2004

V zmysle novely zákona o cenných papieroch č. 594/2003 Z. z. (§ 74 ods. 6), účinnej od 1. januára 2004, vlastné zdroje obchodníka s cennými papiermi nesmú klesnúť pod jednu štvrtinu jeho priemerných všeobecných prevádzkových nákladov za predchádzajúci kalendárny rok; ak obchodník s cennými papiermi vznikol pred menej ako jedným rokom, jeho vlastné zdroje nesmú klesnúť pod jednu štvrtinu hodnoty všeobecných prevádzkových nákladov uvedených v jeho obchodnom pláne.

V tabuľke 3.3 sú zhrnuté základné údaje o jednotlivých obchodníkoch s cennými papiermi, ktorí mali ku dňu 31. decembra 2003 platné povolenie. U obchodníkov s cennými papiermi

s povolením na poskytovanie investičných služieb udeleným na základe zákona o cenných papieroch sú uvedené údaje o základnom imaní, vlastných zdrojoch a pomer vlastných zdrojov k základnému imaniu obchodníka ako aj k minimálnemu základnému imaniu pre úradom povolený rozsah činností. U obchodníkov s cennými papiermi s platným povolením na obchodovanie s cennými papiermi vydaným podľa predpisov platných pred 1. januárom 2002 je len údaj o základnom imaní obchodníka s cennými papiermi. V prípade pobočiek zahraničných obchodníkov s cennými papiermi tabuľka uvádza údaj o výške zverených prostriedkov poskytnutých zahraničným obchodníkom s cennými papiermi svojej pobočke.

Pri sledovaní vlastných zdrojov **bánk, ktoré sú obchodníkmi s cennými papiermi** úrad úzko spolupracuje s NBS. K 31. decembru 2003 vykazovala najvyšší objem vlastných zdrojov Všeobecná úverová banka, a.s., a to vo výške 15 056 mil. Sk (základné imanie 12 978 mil. Sk) a najnižší CREDIT LYONNAIS BANK SLOVAKIA a. s. vo výške 598 mil. Sk (základné imanie 500 mil. Sk). Pomer vlastných zdrojov bánk k minimálnemu základnému imaniu, ktoré pre úradom povolený rozsah činností môže mať obchodník s cennými papiermi, sa u bánk pohybuje od 1 710 % (CREDIT LYONNAIS BANK SLOVAKIA a. s.) až po 43 018 % (Všeobecná úverová banka, a.s.).

Vzhľadom k tomu, že základné imanie bánk mnohonásobne prekračuje minimálne základné imanie pre príslušného obchodníka s cennými papiermi, je veľmi nepravdepodobné, že by niektorá banka nedodržala podmienku podľa § 74 ods. 4 zákona o cenných papieroch.

U obchodníkov s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť sledovaniu objemu vlastných zdrojov, a preto úrad priebežne analyzuje jednotlivé zmeny, nakoľko ich základné imanie sa vo väčšine prípadov pohybuje tesne nad 35 mil., resp. 6 mil. Sk.

V období roka 2003 najvyššie vlastné zdroje u obchodníkov s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami, vykazovala spoločnosť SLÁVIA CAPITAL, a. s., o. c. p. – 245,517 mil. Sk (základné imanie 200 mil. Sk, pomer VZ/minZI 701 %) a najnižšie FINAL INVEST, o. c. p., a. s. 6,1 mil. Sk (základné imanie 6 mil. Sk, pomer VZ/minZI 102 %).

Dôležitým ukazovateľom, vypovedajúcim o finančnej stabilite obchodníka s cennými papiermi je **primeranosť vlastných zdrojov**. Obchodníci s cennými papiermi predkladajú úradu hlásenia o primeranosti vlastných zdrojov podľa rozsahu povolených investičných služieb v mesačnej, štvrtročnej, resp. polročnej periodicite. Obchodníci s cennými papiermi, ktorí sú bankami, predkladajú výkaz v zmysle Opatrenia NBS č. 6/2002. Primeranosť vlastných zdrojov u bánk, ktoré sú aj obchodníkmi s cennými papiermi bola v roku 2003 stabilná, v prípade OTP Banky Slovensko, a.s. sa hodnota tohto ukazovateľa v druhom polroku postupne znižovala z hodnoty 66,42 % k 30. júnu 2003 na koncoročnú úroveň 39,09 %. Priemerná primeranosť vlastných zdrojov bánk, ktoré boli obchodníkmi s cennými papiermi za rok 2003 bola na úrovni 23,89 % v porovnaní s priemerom 29,05 % za prvý polrok 2003.

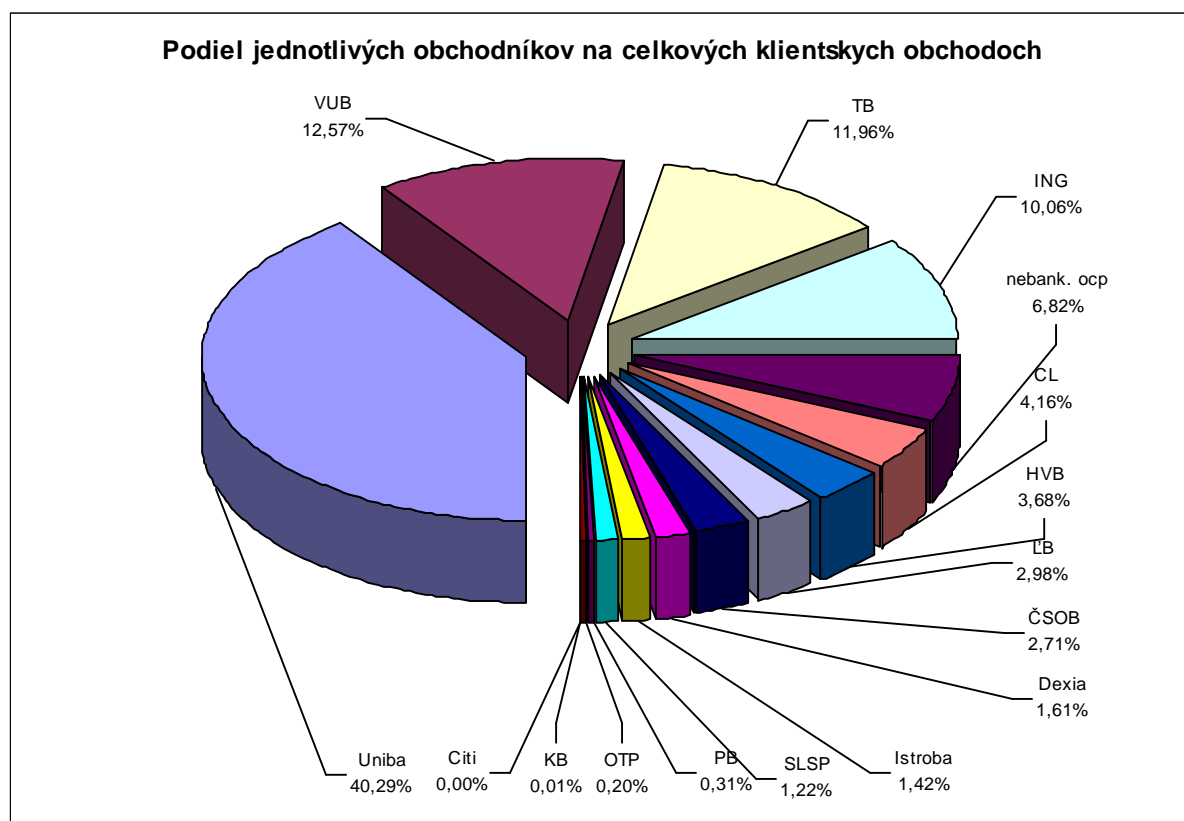
U obchodníkov s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami, ukazovateľ kapitálovej primeranosti zaznamenal počas roku 2003 značné výkyvy. Napríklad v prípade spoločnosti Across Investment Services, o.c.p., a.s. kapitálová primeranosť vlastných zdrojov klesla z hodnoty 851,78 % v januári 2003 na 49,39 % vo februári 2003 a následne v marci 2003 vzrástla na 856,89 %, pričom ku koncu roka dosiahla úroveň 637 %. Viacero spoločností vzniklo alebo získalo povolenie v priebehu roka 2003, v dôsledku toho je základňa údajov pre posúdenie tohto ukazovateľa stále malá, a reálna vypovedacia schopnosť obmedzená. V **tabuľke 3.4** sú uvedené hodnoty primeranosti vlastných zdrojov obchodníkov s cennými papiermi za rok 2003.

d) Objem klientských obchodov obchodníkov s cennými papiermi s platným povolením na činnosť podľa zákona o cenných papieroch

Údaje o objemoch klientských obchodov realizovaných jednotlivými obchodníkmi s cennými papiermi získava úrad štvrtročne v zmysle Vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 558/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Obchodníci s cennými papiermi, ktorí sú bankami majú na trhu jednoznačne dominantné postavenie – z celkového objemu klientských obchodov obchodníkov s cennými papiermi s povolením na poskytovanie investičných služieb bol v roku 2003 podiel nebankových obchodníkov iba 6,82 %, pričom podiel obchodníka PALČO BROKERS predstavoval 5,33 %, t.j. 78,15 % zo všetkých obchodníkov s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami. Tento podiel je len mierne skreslený tým, že mnohí nebankoví obchodníci získali povolenie na poskytovanie investičných služieb v priebehu roka 2003.

Z *tabuľky 3.5* je zrejmé, že medzi obchodníkmi s cennými papiermi, ktorí sú bankami, mala najväčší podiel na celkových klientských obchodoch Unibanka, a.s. – 40,29 %, ďalej nasledujú Všeobecná úverová banka, a.s. - 12,57 % Tatrabanka, a.s. – 11,96 % a ING Bank N.V., pobočka zahraničnej banky s 10,06 % podielom. Medzi obchodníkmi s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami, bol najaktívnejší PALČO BROKERS s 5,33 % podielom klientských obchodov, nasledoval ho CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. s 0,62 % podielom a Stredoeurópsky maklérsky dom, o.c.p., a.s. s 0,27 % podielom.

Obrázok 3.1: Podiel jednotlivých obchodníkov s cennými papiermi s povolením na poskytovanie investičných služieb na celkovom objeme klientských obchodov za rok 2003

Tabuľka 3.4: Primeranosť vlastných zdrojov v % v roku 2003 – obchodníci s cennými papiermi s povolením na poskytovanie investičných služieb

Obchodník s cennými papiermi	Primeranosť vlastných zdrojov v % v roku 2003											
	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	september	október	november	december
<i>Obchodníci s cennými papiermi, ktorí sú bankami</i>												
CREDIT LYONNAIS BANK SLOVAKIA, a. s.	*	*	25,24	*	*	20,25	*	*	18,25	*	*	20,27
ČSOB, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR		***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
Dexia banka Slovensko, a.s.	0,00	0,00	14,39	14,32	14,12	16,19	15,89	15,69	15,51	15,41	15,54	15,41
HVB Bank Slovakia, a. s.			18,45			20,46			16,33			16,16
ING Bank N.V., pobočka zahraničnej banky		***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
ISTROBANKA, a.s.	19,40	18,53	15,41	15,55	16,42	16,19	15,57	15,32	15,43	15,28	15,82	13,74
Komerční banka Bratislava, a. s.	*	*	26,12	*	*	26,18	*	26,67	27,47	27,05	25,66	25,89
EUDOVÁ BANKA, a. s.	*	*	37,85	*	*	35,96	*	*	30,23	*	*	32,64
OTP Banka Slovensko, a.s.	45,24	75,17	76,16	72,59	72,44	66,42	56,27	51,63	47,90	44,19	40,35	39,09
Poštová banka, a.s.	19,30	18,60	19,00	22,55	21,74	22,82	20,92	21,85	21,65	21,34	21,58	17,61
Slovenská sporiteľňa, a.s.	23,34	22,67	22,54	21,79	25,74	24,20	27,22	26,65	27,01	25,86	25,32	22,33
Tatra banka, a.s.	13,80	13,10	15,23	14,73	17,19	15,11	14,74	16,98	17,33	17,65	16,92	17,42
UniBanka, a.s.	17,08	16,25	16,77	18,00	17,72	17,03	17,23	16,60	15,05	14,30	14,59	14,75
Všeobecná úverová banka, a.s.	28,71	30,08	29,75	28,79	30,75	29,94	25,19	28,91	26,91	25,43	25,54	23,42
<i>Obchodníci s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami</i>												
ABN AMRO Asset Management (Czech)		***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
Across Investment Services, o.c.p., a.s.	851,78	49,39	856,89	1 286,09	633,88	544,73	715,02	226,70	218,64	314,98	393,06	637,00
AFS obchodník s cennými papiermi, a.s.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	124,11
AMSLICO AIG Securities o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	251,04	*	*	244,06	*	*	254,16
BROKERSKÝ DOM o.c.p. a.s.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	187,88	197,39	207,45
CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.	*	*	*	*	11,56	15,79	15,48	19,09	15,75	15,29	9,68	30,52
DLHOPIS, o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	**	*	*	29 886,49	*	*	29 891,89

Tabuľka 3.4 – pokr.: Prímeranosť vlastných zdrojov v % v roku 2003 – obchodníci s cennými papiermi s povolením na poskytovanie investičných služieb

Obchodník s cennými papiermi	Prímeranosť vlastných zdrojov v % v roku 2003											
	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	september	október	november	december
Die Works, a.s., o.c.p.	*	*	*	*	*	1 960,20	*	*	1 768,96	*	*	1 666,10
EURÓPSKA KAPITÁLOVÁ, o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	81,31
FIMEX CAPITAL, o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	**	*	*	**	*	*	**
FINAL INVEST, o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	**
GASFIN, a.s., o.c.p.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	72,82
INVEST BROKERS, o.c.p., a.s.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,95	24,88	75,24	75,56	76,24
J & T SECURITIES (Slovensko) a.s. o.c.p.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	177,19
PALČO BROKERS o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	*	*	*	81,37	*	*	103,26
Pro Partners, o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	116,69	82,31	74,09
RM - S Market, o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	*	*	*	71,68	*	*	69,23
SEVISBROKERS FINANCE o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	33,74	*	*	63,60	*	*	28,79
SLÁVIA CAPITAL, a.s., o.c.p.	*	*	*	*	*	*	*	26,06	27,63	35,77	80,26	70,25
Stredoeurópsky makléřský dom, o.c.p., a.s.	*	*	*	*	*	*	18,77	17,49	11,75	13,53	8,57	12,91
Sympatia Finance, o.c.p., a.s.	197,33	*	156,10	*	155,62	154,31	161,64	140,58	647,86	639,45	636,85	636,73
TOP INVEST, akciová spoločnosť, o.c.p.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	166,90

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

* Nemali povinnosť predkladať úradu hlásenie o prímeranosti vlastných zdrojov

** Hodnotu prímeranosti vlastných zdrojov nebolo možné vykázať

*** Pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi nevykazujú vlastné zdroje

Tabuľka 3.5: Objem klientských obchodov s cennými papiermi – obchodníci s cennými papiermi s platným povolením na poskytovanie investičných služieb podľa zákona o cenných papieroch

Obchodník s cennými papiermi	Objem klientských obchodov (v tis. Sk)					Podiel na celkových klientských obchodoch
	I. štvrťrok 2003	II. štvrťrok 2003	III. štvrťrok 2003	IV. štvrťrok 2003	Spolu	
<i>Obchodníci s cennými papiermi, ktorí sú bankami</i>						
Citibank (Slovakia) a. s.		0	0	0	0	0,00 %
CREDIT LYONNAIS BANK SLOVAKIA, a. s.	8 899 158	2 844 258	25 644 820	49 573 425	86 961 660	4,16 %
ČSOB, a.s., pobočka zahraničnej banky v SR	15 158 543	10 280 423	10 366 666	20 953 774	56 759 406	2,71 %
Dexia banka Slovensko, a.s.	544 350	2 617 355	19 030 598	11 484 398	33 676 701	1,61 %
HVB Bank Slovakia, a. s.	10 756 416	19 242 804	26 285 869	20 748 934	77 034 023	3,68 %
ING Bank N.V., pobočka zahraničnej banky	92 727 284	30 909 922	51 804 479	35 017 437	210 459 122	10,06 %
ISTROBANKA, a.s.	13 985 579	8 897 878	6 169 254	739 047	29 791 758	1,42 %
Komerční banka Bratislava, a. s.				177 338	177 338	0,01 %
EUDOVÁ BANKA, a. s.	21 314 858	11 144 036	17 412 661	12 430 363	62 301 918	2,98 %
OTP Banka Slovensko, a.s.	2 031 902	79 238	2 022 651	67 522	4 201 312	0,20 %
Poštová banka, a.s.	45 220	1 047	164	6 387 493	6 433 924	0,31 %
Slovenská sporiteľňa, a.s.	18 106 067	2 795 313	1 648 017	2 999 658	25 549 055	1,22 %
Tatra banka, a.s.	50 397 304	71 780 719	55 207 853	72 834 606	250 220 482	11,96 %
UniBanka, a.s.	3 639 273	3 412 639	43 875 560	792 052 579	842 980 051	40,29 %
Všeobecná úverová banka, a.s.	114 816 395	30 943 422	92 968 098	24 250 788	262 978 703	12,57 %
<i>Obchodníci s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami</i>						
ABN AMRO Asset Management (Czech)	0	0	5 818	27 730	33 548	0,00 %
Across Investment Services, o.c.p., a.s.	52 973	3 594 393	243 973	214 651	4 105 990	0,20 %
AFS obchodník s cennými papiermi, a.s.				0	0	0,00 %

Tabuľka 3.5 – pokr.: Objem klientských obchodov s cennými papiermi – obchodníci s cennými papiermi s platným povolením na poskytovanie investičných služieb podľa zákona o cenných papieroch

Obchodník s cennými papiermi	Objem klientských obchodov (v tis. Sk)					Podiel na celkových klientských obchodoch
	I. štvrťrok 2003	II. štvrťrok 2003	III. štvrťrok 2003	IV. štvrťrok 2003	Spolu	
AMSLICO AIG Securities o.c.p., a.s.			0	0	0	0,00 %
BROKERSKÝ DOM o.c.p. a.s.				0	0	0,00 %
CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.		2 472 027	2 864 519	7 539 488	12 876 034	0,62 %
DLHOPIS, o.c.p., a.s.	0	0	0	250 290	250 290	0,01 %
Due Works, a.s., o.c.p.	0	0	199	50 000	50 199	0,00 %
EURÓPSKA KAPITÁLOVÁ, o.c.p., a.s.			0	0	0	0,00 %
FIMEX CAPITAL, o.c.p., a.s.	0	0	0	0	0	0,00 %
FINAL INVEST, o.c.p., a.s.				0	0	0,17 %
GASFIN, a.s., o.c.p.				3 486 364	3 486 364	0,17 %
INVEST BROKERS, o.c.p., a.s.				341 410	341 410	0,02 %
J & T SECURITIES (Slovakia) a.s. o.c.p.				1 042 521	1 042 521	0,05 %
PALČO BROKERS o.c.p., a.s.			24 369 948	87 074 138	111 444 086	5,33 %
Pro Partners, o.c.p., a.s.				53 040	53 040	0,00 %
RM - S Market, o.c.p., a.s.				192 147	192 147	0,01 %
SEVISBROKERS FINANCE o.c.p., a. s.		305 864	1 149 320	107 506	1 562 690	0,07 %
SLÁVIA CAPITAL, a.s., ocp			1 161 448	491 615	1 653 063	0,08 %
Stredoeurópsky makléřský dom, o.c.p., a.s.			779 666	4 887 453	5 667 119	0,27 %
Sympatia Financie, o.c.p., a.s.	0	6	113	28	147	0,00 %
TOP INVEST, akciová spoločnosť, ocp				0	0	0,00 %
SPOLU:	352 475 322	201 321 344	383 011 694	1 155 475 742	2 092 284 103	100 %

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

(3.2) Sprostredkovatelia investičných služieb

K 31. decembru 2003 bolo držiteľom povolenia na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb – **58 fyzických osôb a 21 právnických osôb**. V priebehu roka 2003 spoločnosť FIPOZ SK, s.r.o. so sídlom Ventúrska 14, 811 01 Bratislava, IČO: 35 843 705 po predchádzajúcom súhlase úradu povolenie na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb vrátila.

Právnické osoby s povolením na výkon sprostredkovateľa investičných služieb sú oprávnené začať výkon povolenej činnosti, až keď sa poistia pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní tejto činnosti, a to minimálne s limitom poistného plnenia 5 000 000 Sk.

Právnické aj fyzické osoby žiadajúce o udelenie povolenia na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb musia na udelenie tohto povolenia splniť podmienky stanovené zákonom o cenných papieroch. V prípade fyzických osôb je jednou z podmienok najmenej trojročná prax v oblasti finančného trhu, v prípade právnických osôb okrem iných podmienok aspoň jeden člen štatutárneho orgánu alebo vedúci zamestnanec žiadateľa musí spĺňať taktiež podmienku najmenej trojročnej praxe v oblasti finančného trhu. Požadovanú odbornú prax možno v oboch prípadoch nahradiť zložením **odbornej skúšky** sprostredkovateľa investičných služieb.

Odborná skúška sa vykonáva v súlade s Vyhláškou Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 8/2002 Z. z. o obsahu odbornej skúšky sprostredkovateľa investičných služieb, spôsobe jej vykonania a výške úhrady za jej vykonanie. Zabezpečením skúšky poveril úrad Asociáciu obchodníkov s cennými papiermi.

V roku 2003 boli vyhlásené dva termíny pre túto skúšku odbornej spôsobilosti:

- odbornej skúšky konanej dňa 11. júna 2003 sa zúčastnili 4 účastníci, z tohto počtu podmienkam skúšky v písomnej aj ústnej časti **vyhoveli 4 účastníci** a obdržali osvedčenie o vykonaní odbornej skúšky,
- odbornej skúšky konanej dňa 22. októbra 2003 sa zúčastnil 1 účastník, z tohto počtu podmienkam skúšky v písomnej aj ústnej časti **vyhoveli 1 účastník** a obdržal osvedčenie o vykonaní odbornej skúšky.

K dňu 31. decembru 2003 úrad eviduje spolu 38 fyzických osôb, ktoré zložili odbornú skúšku sprostredkovateľa investičných služieb podľa predpisov platných od 1. januára 2002.

Podľa ustanovenia § 168 zákona o cenných papieroch, za odbornú skúšku sprostredkovateľa investičných služieb sa považuje aj odborná (maklérska) skúška vykonaná podľa predpisov platných do 1. januára 2002. Úrad eviduje celkom 384 fyzických osôb, ktoré zložili odbornú skúšku makléra, pričom 358 fyzickým osobám bolo vydané povolenie na výkon činnosti makléra podľa predpisov platných do 1. januára 2002.

4. Garančný fond investícií

Garančný fond investícií sústreďuje peňažné prostriedky obchodníkov s cennými papiermi a zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na poskytovanie náhrad za nedostupný klientsky majetok prijatý obchodníkom s cennými papiermi alebo zahraničným obchodníkom s cennými papiermi na vykonanie investičnej služby a nakladá s nadobudnutými peňažnými prostriedkami v súlade so zákonom o cenných papieroch.

Garančný fond investícií bol zriadený zákonom o cenných papieroch. Činnosť Garančného fondu investícií upravujú v zákone o cenných papieroch ustanovenia § 80 až 98.

Obchodník s cennými papiermi, ktorému bolo udelené povolenie na poskytovanie investičných služieb, je povinný zúčastňovať sa na ochrane klientov prostredníctvom Garančného fondu investícií (GFI) a platiť do tohto fondu príspevky. Rovnaká povinnosť sa vzťahuje na zahraničného obchodníka s cennými papiermi, ak v štáte, v ktorom má sídlo, nie je klientsky majetok chránený najmenej v rovnakom rozsahu ako podľa zákona o cenných papieroch. Povinnosť zúčastňovať sa na ochrane klientov vzniká obchodníkovi s cennými papiermi alebo zahraničnému obchodníkovi s cennými papiermi dňom právoplatnosti povolenia na poskytovanie investičných služieb.

Do GFI sa platia 3 druhy príspevkov – vstupný (splatný do 30 dní od právoplatnosti povolenia na poskytovanie investičných služieb), ročný (uhrádzaný v pravidelných štvrtročných splátkach) a mimoriadny (uhrádzaný na základe rozhodnutia fondu v prípade potreby doplniť zdroje fondu na splácanie jeho záväzkov). Vstupný príspevok vo výške 10 mil. Sk uhrádza aj Národná banka Slovenska.

K 31. decembru 2003 malo povinnosť zúčastňovať sa na ochrane klientov a platiť príspevky do GFI 35 obchodníkov s cennými papiermi a 3 zahraniční obchodníci s cennými papiermi, ktorí vykonávajú činnosť na území Slovenskej republiky prostredníctvom svojej pobočky.

Na základe predchádzajúceho súhlasu, ktorý úrad udelil rozhodnutím č. GRUFT-001/2003/GFI zo dňa 4. júna 2003, vydal GFI **Všeobecné podmienky vyplácania náhrad z GFI za nedostupný klientsky majetok u obchodníkov s cennými papiermi**. Tento dokument obsahuje podrobnosti o postupoch pri uplatňovaní práva na náhradu a o spôsobe preukazovania práva na náhradu.

K 31. decembru 2003 bola **celková výška výnosov GFI** pozostávajúca z prijatých vstupných príspevkov uhradených do fondu a z výnosov z úrokov z bežného a termínovaného účtu GFI **12 951 442,51 Sk**. V uvedenej sume je započítaný vstupný príspevok Národnej banky Slovenska, ktorý predstavoval 10 miliónov Sk a vstupné a ročné príspevky jednotlivých obchodníkov s cennými papiermi a zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, ktoré predstavovali **2 558 633 Sk**, z toho v roku 2003 to bolo **549 654 Sk**. GFI čerpal v roku 2003 náklady v celkovej výške **1 696 499 Sk**.

GFI bol zapísaný do obchodného registra dňa 14. októbra 2003.

5. Stredisko cenných papierov

Stredisko cenných papierov SR, a. s. je právnickou osobou založenou Ministerstvom financií SR podľa osobitného predpisu. V zmysle ustanovenia § 163 ods. 6 zákona o cenných papieroch sa činnosť strediska riadila v roku 2003 ustanoveniami zákona č. 600/1992 Zb.. V súlade s týmto predpisom bolo stredisko povinné evidovať zaknihované cenné papiere, imobilizované cenné papiere, zmeny ich majiteľov a ďalšie údaje, ktoré sa ich týkajú v rozsahu stanovenom zákonom. Pri listinných akciách na meno vedie stredisko zoznam akcionárov. V uvedenej činnosti bolo Stredisko cenných papierov SR, a. s. v zmysle ustanovenia § 163a zákona o cenných papieroch povinné pokračovať podľa doterajších predpisov až do uplynutia 60 dní od udelenia členstva prvému členovi prvým centrálnym depozitárom zriadeným podľa tohto zákona.

a) Služby poskytované v roku 2003

Súhrnné údaje o službách, ktoré v priebehu roku 2003 poskytovalo **Stredisko cenných papierov SR, a. s. (SCP SR)** uvádza **tabuľka 5.1.**

Tabuľka 5.1: Prehľad služieb poskytovaných SCP SR

Typ služby	BCPB	SCP SR
Prevod	74 267	21 028
Prechod	-	8 506
Počet prevedených CP	41 060 598	56 206 224
Objem CP v menovitej hodnote (v Sk)	41 060 598 000	56 206 224 000

Zdroj: SCP SR

SCP SR svoju činnosť s výnimkou činnosti ustanovenej zákonom č. 600/1992 Zb. vykonávalo za odplatu a poplatky za vykonané služby účtovalo na základe Cenníka služieb SCP SR. Úrad svojím rozhodnutím zo dňa 29. novembra 2002 schválil dodatok č. 5 k Cenníku služieb SCP SR. Na základe tohto rozhodnutia od 1. januára 2003 SCP SR majiteľom účtov nefakturovalo poplatok za vedenie účtov majiteľa cenných papierov, a to napriek tomu, že túto službu naďalej poskytovalo.

SCP SR k 31. decembru 2003 evidovalo 3 052 emisií cenných papierov 2 331 emitentov v celkovej nominálnej hodnote 880 539 528 000,- Sk na 1 378 001 účtoch majiteľov cenných papierov, z ktorých prislúcha fyzickým osobám 1 373 552 účtov a právnickým osobám 4 449 účtov. Okrem toho SCP SR evidovalo ďalej 1 339 667 účtov, na ktorých sa nenachádzali žiadne cenné papiere a k uvedenému dátumu zrušilo celkovo 1 495 425 účtov. Počet evidovaných emisií a emitentov podľa jednotlivých druhov cenných papierov je uvedený v **tabuľke 5.2.**

Tabuľka 5.2: Počet evidovaných emisií a emitentov podľa jednotlivých druhov cenných papierov

Druh CP	Počet emisií	Počet emitentov	Objem v tis. Sk
akcie	2 153	1 732	459 862 738
dlhopisy	367	152	364 605 146
podielové listy	78	13 *	5 153 869
podielnícke listy	443	417	17 350 451
ostatné cenné papiere	11	17	33 297 450
cenné papiere spolu	3 052	2 331	880 539 528

Zdroj: SCP SR

* tento údaj zahŕňa 2 správcovské spoločnosti a 11 bývalých investičných spoločností

b) Žiadosť o povolenie na vznik a činnosť centrálného depozitára

V súlade s ustanovením § 163 a nasl. zákona o cenných papieroch podalo SCP SR dňa 23. septembra 2002 žiadosť o povolenie na vznik a činnosť centrálného depozitára cenných papierov podľa ustanovenia § 100 zákona o cenných papieroch v rozsahu činností uvedených v ustanovení § 99 ods. 3 a § 99 ods. 4 písm. a) a f) zákona o cenných papieroch. Vzhľadom na kľúčové postavenie centrálného depozitára pri zabezpečovaní funkcií kapitálového trhu, úrad dôsledne posudzoval doklady súvisiace s činnosťami, ktoré bude zabezpečovať SCP SR po premene na centrálny depozitár cenných papierov.

Úrad preskúmal všetky písomné materiály, doklady a údaje predložené SCP SR v rámci konania vo veci udelenia povolenia na vznik a činnosť centrálného depozitára cenných papierov vo vzťahu k navrhovanému rozsahu činností centrálného depozitára a po ich preskúmaní dospel k záveru, že žiadosť SCP SR bola podaná oprávnenými osobami a po ich viacnásobnom doplnení obsahuje všetky náležitosti uvedené v ustanovení § 163 ods. 2 zákona o cenných papieroch. SCP SR v rámci konania predložilo úradu doklady v súlade s vyhláškou Ministerstva financií SR č. 92/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti a spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť centrálného depozitára cenných papierov, preukazujúce splnenie podmienok uvedených v ustanovení § 100 ods. 2 zákona o cenných papieroch.

Úrad po preskúmaní všetkých písomných materiálov, dokladov a údajov predložených SCP SR vydal rozhodnutie zo dňa 28. augusta 2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19. septembra 2003, ktorým rozhodol o udelení povolenia na vznik a činnosť centrálného depozitára cenných papierov pre SCP SR.

Ministerstvo financií SR ako jediný akcionár rozhodlo dňa 19. novembra 2003 o zmene obchodného mena SCP SR na Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I. o zápise zmeny obchodného mena a zvýšení základného imania z 266 000 000,- Sk na 316 000 000,- Sk nadobudlo právoplatnosť dňa 19. januára 2004.

Na začatie výkonu činnosti centrálného depozitára bolo SCP SR povinné, v súlade s ustanovením § 103 ods. 3 zákona o cenných papieroch, predložiť úradu na schválenie návrh prevádzkového poriadku. Prevádzkový poriadok upravuje hlavne postup a spôsob pri vykonávaní činností centrálného depozitára a obsahuje zoznam poskytovaných služieb, ktoré má centrálny depozitár uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára. Predstavenstvo SCP SR predložilo úradu na schválenie návrh prevádzkového poriadku dňa 5. decembra 2003. Ku koncu roka

2003 konanie vo veci schválenia návrhu prevádzkového poriadku centrálného depozitára cenných papierov ešte nebolo ukončené. (Úrad vydal rozhodnutie o schválení prevádzkového poriadku dňa 15. januára 2004 a tým istým dňom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť).

c) Nový systém evidencie a zúčtovania a vyrovnania cenných papierov

Vznikom centrálného depozitára sa vytvorili predpoklady na zavedenie dvojstupňovej evidencie vykonávanej centrálnym depozitárom na členskom princípe, ako i na zavedenie nového systému zúčtovania a vyrovnania obchodov s cennými papiermi.

Centrálny depozitár bude viesť účty majiteľov cenných papierov, ktorí sú členmi centrálného depozitára. Na týchto účtoch budú evidované cenné papiere v majetku členov centrálného depozitára. Zároveň centrálny depozitár bude viesť pre svojich členov klientské účty cenných papierov, na ktorých budú evidované cenné papiere klientov členov centrálného depozitára. Cenné papiere jednotlivých klientov budú evidované na účtoch klientov vedených priamo u člena centrálného depozitára. Týmto spôsobom bude zabezpečené oddelenie majetku klientov od vlastného majetku člena centrálného depozitára.

Zavedením nového systému vzniká mimoburzové obchodovanie s cennými papiermi, tzv. trh OTC, v rámci ktorého sa realizujú prevody cenných papierov medzi jednotlivými majiteľmi cenných papierov priamo, bez využitia obchodného systému burzy cenných papierov. V tomto prípade nejde o štandardný trh s cennými papiermi, keďže centrálny depozitár neorganizuje trh s cennými papiermi na základe anonymnej ponuky a dopytu, ale dochádza tu len k priamym prevodom cenných papierov na základe dohody dvoch zmluvných strán.

Centrálny depozitár bude v rámci nového systému zabezpečovať aj zúčtovanie a vyrovnanie burzových obchodov a zúčtovanie a vyrovnanie obchodov s investičnými nástrojmi na žiadosť klienta, t. j. bude zabezpečovať aj činnosti, ktoré v prípade burzových obchodov realizovala burza cenných papierov. Centrálny depozitár ich finančne zúčtuje a zároveň majetkovo vyrovná na príslušných účtoch cenných papierov, ktoré bude viesť.

Centrálny depozitár bude viesť evidenciu záložných práv k cenným papierom, čo umožní lepšiu orientáciu potencionálnych investorov a elimináciu rizík, vyplývajúcich z vlastníctva cenných papierov.

Zavedenie dvojstupňovej evidencie vykonávanej centrálnym depozitárom na členskom princípe je zásadným dôsledkom legislatívnych zmien, súvisiacich so vznikom centrálného depozitára. Zákon o cenných papieroch týmto priamo odstránil pôvodne monopolné postavenie SCP SR v oblasti evidencie cenných papierov. Investori resp. majitelia cenných papierov budú mať možnosť vybrať si člena centrálného depozitára, ktorý im bude viesť účet, s prihliadnutím na komfort poskytovaných služieb a finančnú náročnosť týchto služieb.

Zákon o cenných papieroch zároveň umožňuje aj súbežný priebeh finančného zúčtovania a majetkového vyrovnania uzatvorených obchodov s cennými papiermi. Práve táto úprava je reálne pozitívnym dopadom legislatívnych zmien zákona o cenných papieroch, ktoré odstránili časový posun medzi uvedenými operáciami burzových obchodov a umožnili uskutočniť zúčtovanie a vyrovnanie obchodu v reálnom čase.

Napriek snahe o liberalizáciu cien služieb za operácie na kapitálovom trhu, nový systém bude podstatne finančne náročnejší ako systém, ktorý prevádzkovalo SCP SR. Finančná náročnosť vyplýva najmä z potreby väčšieho počtu odborného personálu u jednotlivých členov centrálného depozitára na prevádzkovanie nového systému, ako aj zo zložitosti jednotlivých evidenčných a zúčtovacích operácií.

Liberalizácia systému evidencie a zúčtovania a vyrovnaní centrálného depozitára znamená nielen možnosť výberu v rámci členov jedného centrálného depozitára na základe komfortu poskytovaných služieb a ich cien. Zákon umožňuje vznik viacerých centrálnych depozitárov. Reálne je táto možnosť výrazne limitovaná možnosťami a potrebami kapitálového trhu vo vzťahu k efektívnemu fungovaniu centrálného depozitára.

6. Verejné ponuky cenných papierov, ponuky na prevzatie, verejné ponuky majetkových hodnôt

Pri verejných ponukách cenných papierov, ponukách na prevzatie a verejných ponukách majetkových hodnôt sú zákonom o cenných papieroch ustanovené pre vyhlasovateľov týchto ponúk ako aj pre emitentov cenných papierov povinnosti smerujúce k ochrane finančného trhu.

Ponuku na prevzatie upravujú ustanovenia § 114 až 117 zákona o cenných papieroch, povinnú ponuku na prevzatie ustanovenia § 118, 119 a prechodné ustanovenie § 170 zákona o cenných papieroch, verejnú ponuku cenných papierov ustanovenia § 120 až 124 zákona o cenných papieroch a verejnú ponuku majetkových hodnôt ustanovenia § 126 až 129 zákona o cenných papieroch. Informačnú povinnosť emitenta cenných papierov vydaných na základe verejnej ponuky, resp. vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt upravujú ustanovenia § 130 a 131 zákona o cenných papieroch.

Cenné papiere, ktoré nie sú prijaté na obchodovanie na trhu kótovaných cenných papierov burzy, sa môžu verejne ponúkať, len ak bol zverejnený prospekt cenného papiera. Majetkové hodnoty možno verejne ponúkať len ak bol zverejnený prospekt investície.

Ponuky na prevzatie, prospekty cenných papierov a prospekty investícií schvaľuje úrad. Pri schvaľovaní návrhov ponúk na prevzatie úrad posudzuje najmä oprávnenosť navrhovateľa povinnej ponuky na prevzatie vyhlásiť túto ponuku, úplnosť podmienok pre vyhlásenie povinnej ponuky a správnosť navrhovanej ceny majetkových cenných papierov. Úrad pri schvaľovaní prospektu cenného papiera a prospektu investícií nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v prospekte s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt.

(6.1) Cenné papiere prijaté na obchodovanie na verejnom trhu

Právna charakteristika **cenných papierov obchodovaných na verejných trhoch** i postavenie emitenta takýchto cenných papierov sa v uplynulom desaťročí viackrát podstatne zmenili, pričom súčasný charakter týchto cenných papierov nie je úplne porovnateľný s povahou verejne obchodovateľných cenných papierov podľa predchádzajúcich predpisov.

Do 1. novembra 2000 sa podľa zákona za verejne obchodovateľný považoval taký cenný papier, s ktorým bolo možné obchodovať na verejnom trhu. Po novelizácii príslušného zákona sa od 1. novembra 2000 považoval za verejne obchodovateľný cenný papier taký cenný papier, ktorý bol prijatý na trh kótovaných cenných papierov burzy cenných papierov. Súčasne sa za verejne obchodovateľné cenné papiere považovali aj cenné papiere, ktoré boli verejne obchodovateľné k 31. októbru 2000, aj keď neboli prijaté na trh kótovaných cenných papierov burzy cenných papierov.

Zásadnú zmenu priniesol od počiatku roku 2002 nový zákon o cenných papieroch, ktorý ustanovil, že cenné papiere emitentov, ktoré boli k 1. januáru 2002 verejne obchodovateľné podľa doterajších predpisov (zákona č. 600/1992 Zb.) a neboli ku dňu účinnosti nového zákona o cenných papieroch prijaté na trh kótovaných cenných papierov burzy cenných papierov, sa považujú za cenné papiere **vydané na základe verejnej ponuky** a na ich emitentov sa naďalej vzťahuje **informačná povinnosť**.

Hoci už aj v predchádzajúcich rokoch zaznamenali počty emisií ako aj počty emitentov verejne obchodovateľných cenných papierov mierne klesajúci trend, najmä v roku 2002 sa tento pokles značne urýchlil. Kým na konci roka 2001 bolo na verejný trh prijatých 1 756 emisií verejne obchodovateľných cenných papierov vydaných celkom 1002 emitentmi, v polovici roka 2002 bolo na trhu burzy cenných papierov prijatých k obchodovaniu už len 1 071 emisií vydaných 583 emitentmi. Do konca roka 2002 sa tento stav ešte mierne zmenil - k 31. decembru 2002 bolo na trhu burzy cenných papierov prijatých k obchodovaniu 990 emisií cenných papierov 583 emitentov. V roku 2003 nastal ďalší pokles počtu emitentov (383 k 31. decembru 2003) aj emisií (520 k 31. decembru 2003) prijatých k obchodovaniu na trhu burzy cenných papierov.

Významný **pokles počtu emisií i emitentov** cenných papierov prijatých k obchodovaniu na trhu burzy cenných papierov v období roka 2003 bol zapríčinený najmä:

- ukončením činnosti SBCP ako burzy cenných papierov dňom 31. decembra 2002. Tento deň je preto posledným dňom, kedy údaj o počte emisií a emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na trhu burzy cenných papierov ovplyvňovali počty emisií cenných papierov (a emitentov) prijatých na obchodovanie na trhu SBCP
- postupom BCPB, ktorá v súlade s ustanoveniami zákona o burze cenných papierov s účinnosťou od 14. januára 2003 vyradila z obchodovania na voľnom trhu 24 emisií cenných papierov a s účinnosťou od 26. septembra 2003 vyradila z obchodovania na regulovanom voľnom trhu 25 emisií cenných papierov z dôvodu neplnenia informačných povinností emitentov.

V roku 2003 zmeniť majiteľa cenného papiera prijatého na trh burzy cenných papierov nebolo možné (do uplynutia 60 dní od udelenia členstva prvému členovi prvým centrálnym depozitárom zriadeným podľa zákona o cenných papieroch) inak, ako obchodom uzavretým na burze cenných papierov (s výnimkou bezodplatného prevodu a prechodu a s výnimkou osobitných obchodov Národnej banky Slovenska podľa ustanovenia § 170 ods. 2 zákona o cenných papierov).

Vývoj počtu emisií cenných papierov prijatých k obchodovaniu na trhu burzy cenných papierov a počtu ich emitentov od roku 2000 je uvedený v **tabuľkách 6.1 a 6.2**.

Tabuľka 6.1: Počet emisií cenných papierov prijatých k obchodovaniu na trhu burzy cenných papierov (do 31. decembra 2001 počet emisií verejne obchodovateľných cenných papierov)

	k 31. 12. 2000	k 31. 12. 2001	k 31.12. 2002	k 31. 12. 2003
Akcie	1 532	1500	859	397
Dlhopisy	181	173	82	70
Podielové listy	84	82	48	53
Iné cenné papiere	1	1	1	-
Celkový počet emisií	1 798	1756	990	520

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh (2000 - 2002) a BCPB (2003)

Tabuľka 6.2: Počet emitentov cenných papierov prijatých k obchodovaniu na trhu burzy cenných papierov (do 31. decembra 2001 počet emitentov verejne obchodovateľných cenných papierov)

	k 31. 12. 2000	k 31. 12. 2001	k 31.12. 2002	k 31. 12. 2003
Celkový počet emitentov	1 052	1 002	583	383
<i>Z toho:</i>				
Noví emitenti	2	2	32	5
Emitenti, ktorých CP prestali byť obchodované na trhu burzy CP	15	50	419	205

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh (2000 - 2002) a BCPB (2003)

(6.2) Verejné ponuky cenných papierov

V priebehu roka 2003 schválil úrad celkom **16 prospektov cenného papiera** a **3 dodatky prospektu cenného papiera** v nasledujúcej štruktúre:

- 4 prospekty cenných papierov – akcií 3 emitentom v celkovej menovitej hodnote 3 581 210 200,- Sk
- 4 prospekty cenných papierov – dlhopisov 4 emitentom v celkovej menovitej hodnote 970 000 000,- Sk (z toho 1 prospekt cenného papiera – komunálnych obligácií v celkovej menovitej hodnote 100 000 000,- Sk)
- 8 prospektov cenných papierov – hypotekárnych záložných listov, ktoré emitovalo spolu 5 bánk v celkovej menovitej hodnote 6 000 000 000,- Sk.

Na základe žiadostí emitentov o prijatie 7 emisií hypotekárnych záložných listov na trh kótovaných cenných papierov v celkovej menovitej hodnote 5 500 000 000,- Sk, boli tieto prijaté na trh kótovaných cenných papierov BCPB. Emitenti 2 emisií dlhopisov v celkovej menovitej hodnote 850 000 000,- Sk a 2 emisií akcií v celkovej menovitej hodnote 1 339 567 200,- Sk požiadali o prijatie cenných papierov na trh kótovaných cenných papierov BCPB. BCPB na základe o žiadosti emitentov prijala predmetné cenné papiere na trh kótovaných cenných papierov.

Najvýznamnejšie emisie cenných papierov, pre ktoré úrad v roku 2003 schválil prospekt cenného papiera predstavujú emisie hypotekárnych záložných listov bánk (viac ako 56 % celkovej menovitej hodnoty všetkých cenných papierov, pre ktoré úrad schválil prospekt cenného papiera). Spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a. s. úrad schválil 3 prospekty cenného papiera v celkovej menovitej hodnote hypotekárnych záložných listov 2 500 000 000,- Sk a spoločnosti „Tatra banka, akciová spoločnosť“ 2 prospekty cenného papiera v celkovej menovitej hodnote hypotekárnych záložných listov 1 500 000 000,- Sk.

Banky pružne reagovali na záujem investorov o hypotekárne záložné listy, na druhej strane však nízky počet schválených prospektov cenného papiera – akcií v roku 2003 (4 prospekty) svedčí o malom záujme investorov o tento druh cenného papiera. Obdobná situácia bola v roku 2003 aj v oblasti verejne ponúkaných podnikových dlhopisov.

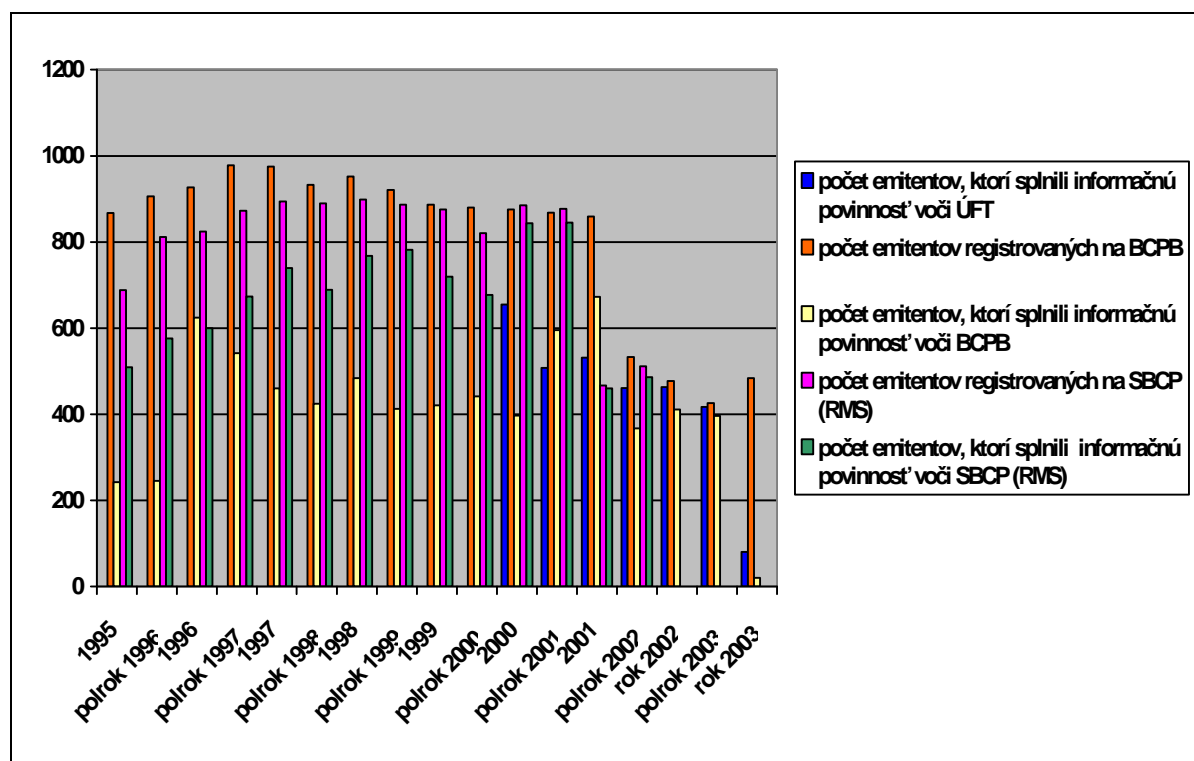
(6.3) Informačná povinnosť emitentov cenných papierov vydaných na základe verejnej ponuky

Informačnú povinnosť emitentov cenných papierov vydaných na základe verejnej ponuky upravuje ustanovenie § 130 zákona o cenných papieroch, podľa ktorého sú emitenti povinní predkladať ročné a polročné správy v rozsahu uvedenom v príslušnom ustanovení zákona o cenných papieroch.

Ročné a polročné správy emitentov cenných papierov vydaných na základe verejnej ponuky predstavujú hlavný zdroj informácií tak pre majiteľov týchto cenných papierov ako aj pre potenciálnych investorov. Vývoj plnenia informačnej povinnosti emitentov cenných papierov vydaných na základe verejnej ponuky (resp. do 31. decembra 2001 emitentov verejne obchodovateľných cenných papierov) voči organizátorom verejných trhov v období od r. 1995 do 31. decembra 2001, resp. burze cenných papierov od 1. januára 2002 do konca roka 2003, dokumentuje **obrázok 6.1** vytvorený na základe údajov predložených organizátormi verejných trhov, resp. burzou cenných papierov.

Keďže SBCP (predtým RMS) k 31. decembru 2002 skončila svoju činnosť, údaje plnenia informačnej povinnosti voči SBCP (RMS) od uvedeného dátumu nie sú uvádzané.

Emitenti, ktorí si polročnú informačnú povinnosť za prvý polrok 2003 voči BCPB nespĺnili, mali možnosť si ju ešte splniť v dodatočnej lehote určenej BCPB. Počas tohto obdobia bolo obchodovanie s danými cennými papiermi na regulovanom voľnom trhu BCPB pozastavené až do momentu splnenia informačnej povinnosti voči BCPB.

Obrázok 6.1: Vývoj plnenia informačnej povinnosti

Spoločnosť, ktoré majú akcie vydané na základe verejnej ponuky, sú povinné plniť informačné povinnosti podľa § 130 zákona o cenných papieroch voči úradu aj v prípade, že ich valné zhromaždenie rozhodlo o ukončení obchodovania na burze cenných papierov podľa § 119 zákona o cenných papieroch.

V rámci výkonu dohľadu na diaľku nad emitentami cenných papierov vydaných na základe verejnej ponuky, úrad eviduje a kontroluje obsah zaslaných polročných a ročných správ. Zároveň vykonáva evidenciu a kontrolu povinnosti zverejnenia ročnej a polročnej správy v dennej tlači v súlade s ustanovením § 130 ods. 8 zákona o cenných papieroch.

(6.4) Ponuky na prevzatie

V priebehu roka 2003 posudzoval úrad 47 povinných ponúk na prevzatie, ktorých prehľad je uvedený v *tabuľke 6.3*. Navrhovatelia týchto ponúk ich uskutočnili – podľa zákona o cenných papieroch – buď z dôvodu prekročenia zákonom ustanoveného podielu na hlasovacích právach spojených s akciami jedného emitenta (§ 118 zákona o cenných papieroch) alebo na základe rozhodnutia valného zhromaždenia akcionárov emitenta o tom, že akcie tohto emitenta prestanú byť kótované, resp. že s akciami tohto emitenta sa prestane obchodovať na burze (§ 119, resp. § 170 ods. 3 v spojení s § 119 zákona o cenných papieroch).

Tabuľka 6.3: Rozhodnutia úradu o schválených a zamietnutých návrhoch na povinnú ponuku na prevzatie v roku 2003

Navrhovateľ	Obchodné meno cieľovej spoločnosti	Dôvod návrhu podľa zák. o cenných papieroch	Výrok rozhodnutia	Navrhovaná cena akcií v SKK
Allianz Aktiengesellschaft, Mníchov, SRN	Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.	§ 119	schválené	2 178
DELFIN TRADE, s.r.o.	BELAR GROUP, a.s.	§ 118	schválené	540/1 000 54 000/100 000
Wiesleitnerhof-Privatstiftung, Rakúsko	AGROPRODUKT SLOVAKIA, a.s.	§ 118	schválené	626,50
VKT spol. s r.o.	Pohronské strojárne a.s.	§ 118	schválené	1
Pal - Inalfa a.s.	Pal - Inalfa a.s.	§ 119	schválené	208
Hotel Európa a.s.	Hotel Európa a.s.	§ 119	schválené	541
Poľnoslužby Bebrava, a.s.	Poľnoslužby Bebrava, a.s.	§ 119	schválené	642
Prvá slovenská investičná skupina, a.s.	Majetkový holding, a.s.	§ 118	schválené	580
Mol Hungarian Oil and GAS Public Limited Company, Maď.	SLOVNAFT, a.s.	§ 118	zamietnuté	-
Krupinská mliekáreň a.s.	Krupinská mliekáreň a.s.	§ 119	schválené	246

Navrhovateľ	Obchodné meno cieľovej spoločnosti	Dôvod návrhu podľa zák. o cenných papieroch	Výrok rozhodnutia	Navrhovaná cena akcií v SKK
Ing. Ľubomír Dáni	OSP, a.s., Obchod. Stavebníctvo. Podnikanie Prievidza	§ 118	schválené	593
Šarišské pekáre a cukrárne, akciová spoločnosť	Šarišské pekáre a cukrárne, akciová spoločnosť	§ 119	schválené	477
MLIEKOSPOL, a.s.	MLIEKOSPOL, a.s.	§ 119	schválené	938
ENERGO Banská Bystrica a.s.	ENERGO Banská Bystrica a.s.	§ 119	schválené	391
RWE Gas Interantional B.V., Holandsko	NAFTA a.s.	§ 118	schválené	880
Ing. Veronika Medveďová	ENERGO Banská Bystrica a.s.	§ 118	schválené	391
BELAR GROUP, a.s.	BELAR GROUP, a.s.	§ 119	schválené	534
Raiffeisen International Beteiligungs AG, Rakúsko	Tatra banka, akciová spoločnosť	§ 118	schválené	217 857
DELFIN TRADE, s.r.o.	BELAR NOVOPOL, akciová spoločnosť	§ 118	schválené	536
Róbert Kukučka	Kúpele Nimnica, a.s.	§ 118	schválené	619
Hutný projekt Košice a.s.	Hutný projekt Košice a.s.	§ 119	schválené	800
STAVOPROJEKTING, a.s.	STAVOPROJEKTING, a.s.	§ 119	schválené	1 050
HYDROCONTACT a.s.	HYDROCONTACT a.s.	§ 119	schválené	600
Mol Hungarian Oil and GAS Public Limited Company, Maď.	SLOVNAFT, a.s.	§ 118	zamietnuté	-
VSŽ akciová spoločnosť Košice	VSŽ akciová spoločnosť Košice	§ 119	schválené	89
PENTA INVESTMENTS LIMITED, Cyprus	ZSNP, a.s.	§ 118	schválené	119
Friesland Slovensko, s.r.o.	LAKTIS - ŽILINSKÉ MLIEKÁRNE, a.s.	§ 119	schválené	988
VAPOP, akciová spoločnosť, Poprad	TATRAVAGÓNKA a.s.	§ 114 ods. 5	doplnenie údajov	-
VSŽ akciová spoločnosť Košice	VSŽ akciová spoločnosť Košice	§ 119	schválenie zmeny	89
VAPOP, akciová spoločnosť, Poprad	TATRAVAGÓNKA a.s.	§ 118	schválené	506
Zentiva B.V., Holandsko	SLOVAKOFARMA a.s.	§ 118	schválené	1 530
VURAL a.s.	METALSINT, a.s.	§ 118	schválené	498
Ing. Josef Pařízek	SEMPOL HOLDING, akciová spoločnosť	§ 118	schválené	1 275
Ing. Milan Serbák	SEMPOL HOLDING, akciová spoločnosť	§ 114 ods. 5	doplnenie údajov	-

Navrhovateľ	Obchodné meno cieľovej spoločnosti	Dôvod návrhu podľa zák. o cenných papieroch	Výrok rozhodnutia	Navrhovaná cena akcií v SKK
RAPID – IS s.r.o.	VODOSTAV a.s.	§ 118	schválené	560
Ing. Milan Serbák	SEMPOL HOLDING, akciová spoločnosť	§ 118	schválené	1 275
FOCUS FINANCE o.c.p., a.s.	Inžinierske stavby, a.s.	§ 118	zamietnuté	-
BELAR-GROUP, a.s.	BELAR-NOVPOL, akciová spoločnosť	§ 119	schválené	536
FOCUS FINANCE o.c.p., a.s.	Inžinierske stavby, a.s.	§ 118	schválené	683
FROMAGERIES BEL SOCIETE ANONYM, Franc.	ZEMPMILK a.s.	§ 119	schválené	645
Levitex a.s.	Levitex a.s.	§ 119	schválené	257
Mol Hungarian Oil and GAS Public Limited Company, Maď.	SLOVNAFT, a.s.	§ 118	schválené	1 379
BELAR-DUNAJ, akciová spoločnosť	BELAR-DUNAJ, akciová spoločnosť	§ 119	schválené	501
Dahos a.s.	Dahos a.s.	§ 119	schválené	768
Tatranská mliekareň a.s.	Tatranská mliekareň a.s.	§ 119	schválené	540
GEOS a.s.	GEOS a.s.	§ 119	schválené	383
Kovoprojekta Brno a.s., Česká republika	CHEMPRO a.s.	§ 114 ods. 5	doplnenie údajov	-
AGRONOVAZ, a.s.	AGRONOVAZ, a.s.	§ 119	schválené	636
LABASTREX SERVICES LIMITED, Veľká Británia	Nákladná automobilová doprava 802 a.s.	§ 118	schválené	193
UNISTAV PRIEVIDZA, a.s.	UNISTAV PRIEVIDZA, a.s.	§ 119	schválené	475
Kovoprojekta Brno a.s., Česká republika	CHEMPRO a.s.	§ 118	schválené	163

V prípade povinných ponúk na prevzatie navrhovaných na základe ustanovenia § 118 zákona o cenných papieroch bolo 21 návrhov schválených a 2 návrhy zamietnuté, pričom 1 návrh bol zamietnutý dvakrát.

Navrhovateľom povinnej ponuky na prevzatie, ktorá bola zamietnutá rozhodnutím úradu číslo GRUFT-036/2003/SPNP zo dňa 4. apríla 2003, bola maďarská spoločnosť MOL Hungarian Oil and Gas Plc., Maďarská republika (MOL). Predmetom tohto návrhu bola kúpa akcií emitenta SLOVNAFT, a. s. po tom, čo navrhovateľ nadobudnutím akcií tohto emitenta prekročil 66 percentný podiel na hlasovacích právach emitenta. Dôvodom pre zamietnutie návrhu bola neprimerane nízka ponúkaná cena, ktorá bola stanovená v rozpore so zákonom o cenných papieroch. Spoločnosť MOL

podala dňa 14. apríla 2003 voči rozhodnutiu úradu rozklad, o ktorom dňa 25. júna 2003 rozhodovala rada úradu. Tá prvostupňové rozhodnutie úradu zrušila a vec vrátila prvému stupňu na nové konanie.

V novom konaní prvý stupeň dňa 18. júla 2003 návrh povinnej ponuky na prevzatie opäť zamietol, po podanom rozklade rada úradu dňa 17. septembra 2003 rozhodnutie prvého stupňa potvrdila a rozklad zamietla. Spoločnosť MOL predložila úradu nový návrh povinnej ponuky na prevzatie, ktorý bol úradu doručený dňa 28. októbra 2003. Úrad rozhodnutím číslo GRUFT-069/2003/SPNP zo dňa 28. októbra 2003 schválil spoločnosti MOL návrh povinnej ponuky na prevzatie akcií emitenta SLOVNAFT, a.s., ktorý bol v súlade s ustanovením § 118 zákona o cenných papieroch.

V prípade povinných ponúk na prevzatie navrhovaných na základe ustanovenia § 119 zákona o cenných papieroch, bolo v roku 2003 schválených 23 návrhov na povinnú ponuku na prevzatie.

Pätnásť spoločností, ktorých valné zhromaždenie prijalo rozhodnutie, že s akciami sa prestane obchodovať na burze cenných papierov, úradu oznámilo, že im nevznikla povinnosť uskutočniť povinnú ponuku na prevzatie, keďže valného zhromaždenia sa zúčastnili všetci akcionári uvedených emitentov a za predmetné rozhodnutie hlasovalo 100 % prítomných akcionárov s hlasovacím právom spojeným s akciami.

(6.5) Verejné ponuky majetkových hodnôt

Do 31. decembra 2003 schválil úrad prospekty investícií a dodatky prospektov investícií štyrom vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt pôsobiacich pod spoločným logom „Slovenské investície“, ktorými sú:

PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná 1, 811 08 Bratislava, IČO: 35784717

EURO DRUŽSTVO SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná 1, 811 08 Bratislava, IČO: 36240117

DOLÁROVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná 1, 811 08 Bratislava, IČO: 36240095

KRUPINSKÉ PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKE INVESTÍCIE, družstvo, Priemyselná 937/4, 936 01 Krupina, IČO: 36052001

Informačnú povinnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt upravuje ustanovenie § 130 ods. 11 zákona o cenných papieroch. Vyhlasovatelia verejnej ponuky majetkových hodnôt si informačnú povinnosť plnia v zákonom stanovených termínoch.

7. Kolektívne investovanie

Na základe zákona o kolektívnom investovaní je základným subjektom kolektívneho investovania správcovská spoločnosť podnikajúca ako akciová spoločnosť, ktorá môže vytvárať a spravovať podielové fondy. Podielové fondy nemajú právnu subjektivitu a môžu existovať ako otvorené, uzavreté alebo špeciálne podielové fondy. Povolenie na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti a povolenie na vytvorenie podielového fondu vydáva úrad.

Kolektívne investovanie v Slovenskej republike upravuje od 1. januára 2004 nový zákon o kolektívnom investovaní, ktorým sa okrem iného umožnilo správcovským spoločnostiam poskytovať investičné služby podľa zákona o cenných papieroch.

K 31. decembru 2003 pôsobilo na Slovensku na základe povolenia podľa zákona o kolektívnom investovaní 10 domácich správcovských spoločností, ktoré spravovali 93 podielových fondov s celkovým objemom spravovaného majetku 35,7 mld. Sk, 3 otvorené podielové fondy v nútenej správe. V rovnakom čase pôsobili na Slovensku 3 zahraničné správcovské spoločnosti prostredníctvom svojej organizačnej zložky a šiestim obchodníkom s cennými papiermi úrad udelil povolenie na predaj cenných papierov vydávaných zahraničnou správcovskou spoločnosťou. Funkciu depozitára správcovských spoločností vykonávalo 6 bánk.

a) Vývoj hodnoty spravovaného majetku v podielových fondoch

Kolektívne investovanie nastúpilo v minulom období trend prudko rozvíjajúceho sa segmentu kapitálového trhu. Tento trend pokračoval aj v roku 2003, čo je zjavné z nárastu objemu spravovaného majetku v podielových fondoch. V priebehu roku 2003 vzrástol objem spravovaného majetku v podielových fondoch o 120,74 %, pričom objem majetku v otvorených podielových fondoch vzrástol o 136,78 %.

Tabuľka 7.1 ilustruje vývoj hodnoty majetku v podielových fondoch tuzemských správcovských spoločností v priebehu roka 2003. *Obrázok 7.1* znázorňuje podiel jednotlivých správcovských spoločností na celkových čistých predajoch podielových listov v roku 2003.

Celkové čisté predaje dosiahli hodnotu 22 793 miliónov Sk, čo predstavuje nárast o 314,92 % oproti roku 2002. Prevažná väčšina novoinvestovaných prostriedkov do subjektov kolektívneho investovania bola vložená do dlhopisových fondov a fondov peňažného trhu. Do takýchto fondov bolo investovaných celkovo 21 209,6 milióna Sk, čo predstavuje 93,05 % všetkých investovaných prostriedkov. Nízky podiel na čistých predajoch si zachovávajú investície do akciových fondov, kam bolo investovaných 1 794,9 miliónov Sk. Čisté predaje pri fondoch fondov dosiahli v roku 2003 kladnú hodnotu (154,15 miliónov Sk) a pri zmiešaných fondoch došlo opätovne k odlivu prostriedkov, kde čisté predaje dosiahli zápornú hodnotu (- 365,71 miliónov Sk). Na tomto výsledku má najväčší podiel Reštitučný otvorený podielový fond v správe J&T ASSET MANAGEMENT, správcovská spoločnosť, a. s., z ktorého bolo vyplatených 1 113,8 miliónov Sk. (Dňa 29. októbra 2003 sa novým správcom Reštitučného otvoreného podielového fondu stala PRVÁ PENZIJNÁ správ. spol., a.s.).

Tabuľka 7.1: Vývoj objemu spravovaného majetku v podielových fondoch v Slovenskej republike (v tis. Sk)

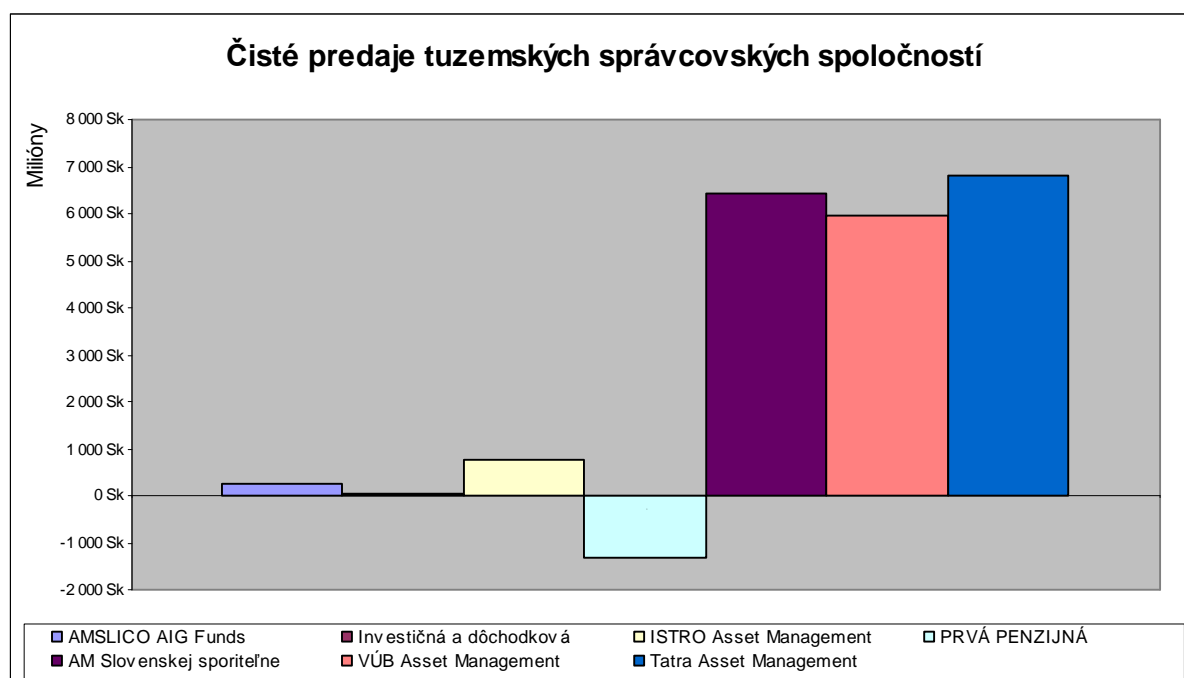
	30. 6. 2002	31. 12. 2002	30. 6. 2003	31. 12. 2003
Otvorené podielové fondy	10 108 344	14 293 111	23 229 282	33 843 217
Uzavreté podielové fondy	1 856 622	1 879 723	1 909 306	1 858 433
Špeciálny podielový fond	0	0	50	50
Spolu	11 964 966	16 172 834	25 138 638	35 701 700

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

b) Tuzemské správcovské spoločnosti

V sledovanom období pôsobilo na slovenskom kapitálovom trhu desať správcovských spoločností s povolením na vznik a činnosť udeleným Ministerstvom financií Slovenskej republiky, resp. úradom ako orgánom dohľadu. Tuzemské správcovské spoločnosti spravovali k 31. decembru 2003 v 93 podielových fondoch majetok v hodnote 35,7 mld. Sk, v 3 otvorených podielových fondoch v nútenej správe Investičnej a Dôchodkovej správcovskej spoločnosti, a.s. bol spravovaný majetok v hodnote 16.740 tis. Sk. V jedinom špeciálnom podielovom fonde Slávia Capital Asset Management, správ. spol., a.s., prvý špeciálny fond, š.p.f. bol majetok v hodnote 50 tis. Sk.

V prvom polroku 2003 vznikli zápisom do obchodného registra dve nové správcovské spoločnosti – PARCUS ASSET MANAGEMENT, správcovská spoločnosť, a.s. (23. januára 2003) a Slávia Capital Asset Management, správ. spol., a.s. (28. mája 2003). Povolenie na vznik a činnosť bolo týmto správcovským spoločnostiam úradom udelené v decembri 2002.

Obrázok 7.1: Vývoj čistých predajov správcovských spoločností v roku 2003

Tabuľka 7.2: Správčovské spoločnosti a objem nimi spravovaného majetku k 31. decembru 2003

Správčovská spoločnosť	Spolu v tis. Sk	Otvorené podielové fondy				Uzavreté podielové fondy
		akciové	dlhopisové	peň. trhu	zmiešané	
AMSLICO AIG Funds	693 576	131 711	561 865	0	0	0
Asset Management Slovenskej sporiteľne	9 153 950	0	2 436 469	5 947 117	770 364	0
Investičná a Dôchodková	165 557	2 870	106 190	0	56 497	0
ISTRO ASSET MANAGEMENT	1 280 795	98 878	550 987	512 609	118 321	0
J&T ASSET MANAGENT	0	0	0	0	0	0
PARCUS ASSET MANAGEMENT	51 910	0	51 910	0	0	0
PRVÁ PENZIJNÁ	4 262 104	86 403	159 722	0	2 157 546	1 858 433
Tatra Asset Management	11 792 766	1 410 132	5 189 223	4 035 052	1 158 359	0
Slávia Capital Asset Management	50	0	0	0	0	0
VÚB Asset Management	8 300 992	157 594	6 000 861	1 843 248	299 289	0
Spolu v tis. Sk	35 701 700	1 887 588	15 057 227	12 338 026	4 560 376	1 858 433

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

Poznámky:

Nie je zahrnutý majetok podielových fondov SLOVENSKÁ INVESTIČNÁ SPOLOČNOSŤ, a.s. – otvorený podielový fond SPOROFOND, Bratislava, SLOVENSKÁ INVESTIČNÁ SPOLOČNOSŤ, a.s. – otvorený podielový fond – VŠEOBECNÝ INVESTIČNÝ FOND, Bratislava, SLOVENSKÁ INVESTIČNÁ SPOLOČNOSŤ, a.s. – SLOVENSKÝ MAJETKOVÝ FOND, Bratislava – otvorený podielový fond v nútejnej správe Investičná a Dôchodková správčovská spoločnosť, a.s.

V tabuľke je zahrnutý majetok 50 tis. Sk v podielovom fonde Slávia Capital Asset Management, správ. spol., a.s., prvý špeciálny fond, š.p.f..

Spoločnosť J&T ASSET MANAGEMENT, správčovská spoločnosť, a. s. k 31. decembru 2003 nespravovala žiadny podielový fond, ale bola držiteľom povolenia na vznik a činnosť správčovskej spoločnosti. Všetky fondy, ktoré spravovala táto spoločnosť v predchádzajúcom období, prešli do správy spoločnosti PRVÁ PENZIJNÁ správ. spol., a.s.

Tabuľka 7.2 poskytuje prehľad čistej hodnoty majetku spravovaného tuzemskými správčovskými spoločnosťami k 31. decembru 2003 v otvorených a uzavretých podielových fondoch. Otvorené podielové fondy sú pritom rozčlenené na fondy akciové, dlhopisové, fondy peňažného trhu a zmiešané podľa metodiky Asociácie správčovských spoločností na klasifikáciu podielových fondov,

ktorá kategorizuje fondy podľa rizika trhu v súlade s postupmi európskej federácie FEFSI. Podiely jednotlivých typov fondov na slovenskom trhu znázorňuje **obrázok 7.2**.

Najviac podielových fondov spravovala k 31. decembru 2003 PRVÁ PENZIJNÁ správ. spol., a.s. (59), pričom v 53 uzavretých podielových fondoch spravovala približne 1,86 mld. Sk, kým v 6 otvorených podielových fondoch spravovala 2,40 mld. Sk. Najväčší objem majetku v podielových fondoch v hodnote približne 11,79 mld. Sk spravovala spoločnosť Tatra Asset Management, správcovská spoločnosť, akciová spoločnosť, a to v 9 otvorených podielových fondoch.

Podiely jednotlivých správcovských spoločností na slovenskom trhu k 31. decembru 2003 predstavuje **obrázok 7.3**.

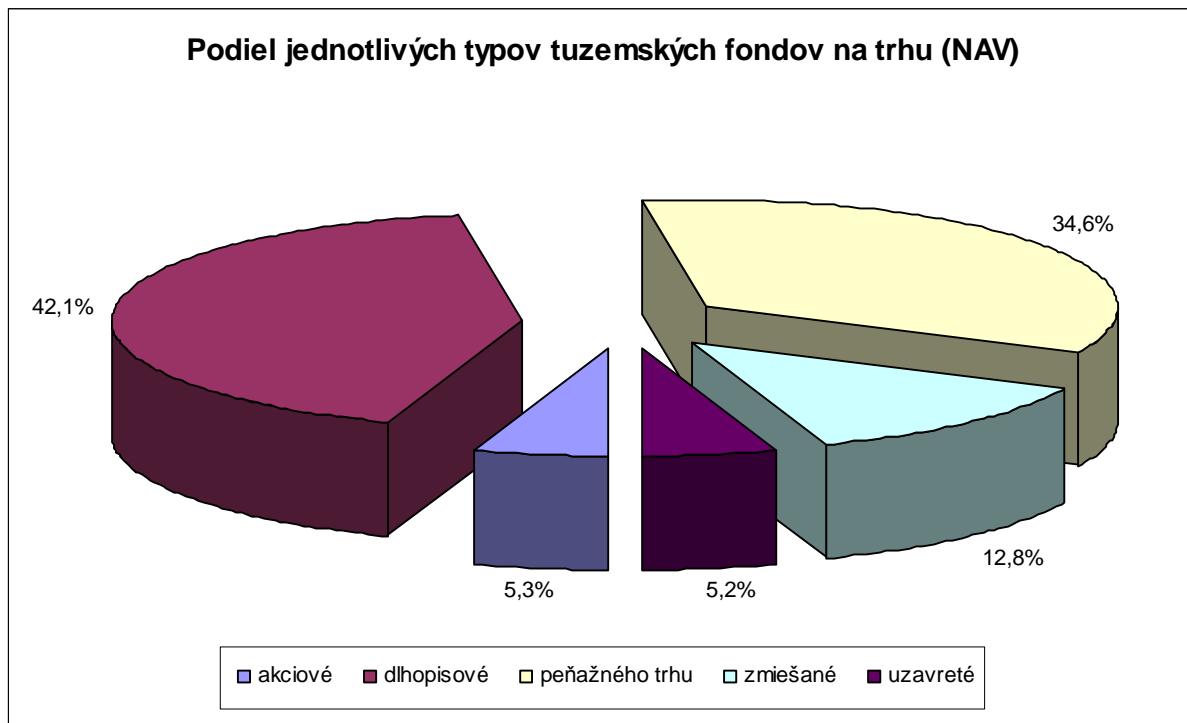
Aj keď počet otvorených podielových fondov (39) je menší ako počet uzavretých podielových fondov (53), až 94,78 % všetkých finančných prostriedkov vložených do podielových fondov na Slovensku je investovaných do fondov otvoreného typu. V priebehu roku 2003 bol vytvorený prvý špeciálny podielový fond, spravovaný spoločnosťou Slávia Capital Asset Management, správ. spol., a. s.. Povolenia na vytvorenie 2 otvorených podielových fondov udelené spoločnosti Slávia Capital Asset Management, správ. spol., a. s. zanikli dňa 28. decembra 2003, nakoľko správcovská spoločnosť v zákonom stanovenej lehote 6 mesiacov zhromaždila vydávaním podielových listov menej ako 50 mil. Sk.

Celkový prehľad správcovských spoločností a nimi spravovaných podielových fondov k 31. decembru 2003 je v **tabuľke 7.3**.

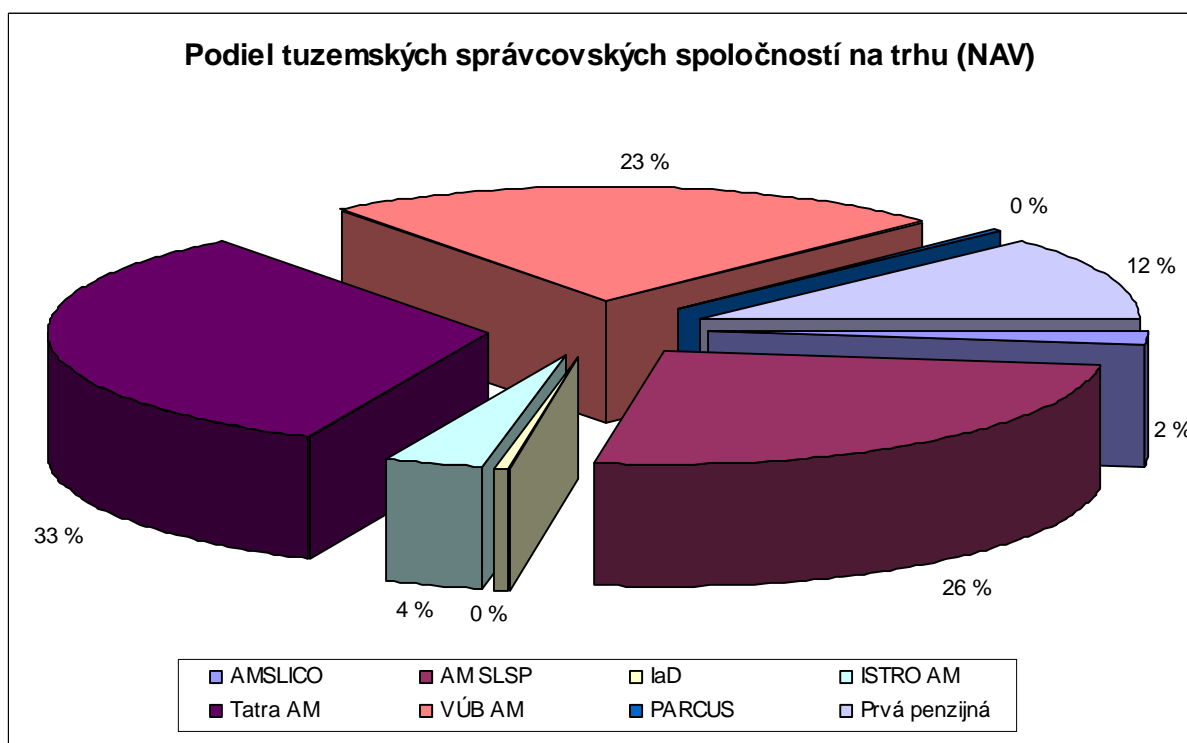
Tabuľka 7.3: Správcovské spoločnosti a nimi spravované podielové fondy k 31. decembru 2003

	Správcovská spoločnosť	Sídlo	Spravované podielové fondy		
			uzavreté	otvorené	špeciálne
1	PRVÁ PENZIJNÁ	Grösslingova 45, 811 09 Bratislava	53	6	0
2	Tatra Asset Management	Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava	0	9	0
3	J&T ASSET MANAGEMENT	Lamačská cesta 3, 841 04 Bratislava	0	0	0
4	VÚB Asset Management	Mlynské Nivy 1, 820 04 Bratislava	0	8	0
5	ISTRO ASSET MANAGEMENT	Laurinská 1, 811 01 Bratislava	0	4	0
6	Investičná a Dôchodková	Rajská 15, 811 08 Bratislava	0	4	0
7	Asset Management Slovenskej sporiteľne	Záhradnícka 95, 815 76 Bratislava	0	4	0
8	AMSLICO AIG Funds	Hviezdoslavovo nám. 20, 811 02 Bratislava	0	3	0
9	Slávia Capital Asset Management	Heydukova 6, 811 08 Bratislava	0	0	1
10	PARCUS ASSET MANAGEMENT	Panenská 13, 811 03 Bratislava	0	1	0
Spolu			53	39	1

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

Obrázok 7.2: Podiely jednotlivých typov fondov kolektívneho investovania na slovenskom trhu na konci roka 2003

Obrázok 7.3: Podiely tuzemských správčovských spoločností na slovenskom trhu k 31. decembru 2003

V decembri 2003 bol úradom určený nový nútený správca podielových fondov SLOVENSKÁ INVESTIČNÁ SPOLOČNOSŤ, a.s. – otvorený podielový fond SPOROFOND, Bratislava, SLOVENSKÁ INVESTIČNÁ SPOLOČNOSŤ, a.s. – otvorený podielový fond – VŠEOBECNÝ INVESTIČNÝ FOND, Bratislava, SLOVENSKÁ INVESTIČNÁ SPOLOČNOSŤ, a.s. – SLOVENSKÝ MAJETKOVÝ FOND, Bratislava – otvorený podielový fond, a to spoločnosť Investičná a Dôchodková správcovská spoločnosť, a.s. (*Tabuľka 7.4*).

Tabuľka 7.4: Podielové fondy v nútenej správe k 31. decembru 2003

	Nútený správca	Sídlo	Podielové fondy v nútenej správe		
			uzavreté	otvorené	špeciálne
1	Investičná a Dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.	Rajská 15 811 08 Bratislava	0	3	0

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

c) Výsledky hospodárenia tuzemských správcovských spoločností

V *tabuľke 7.5* sú uvedené hospodárske výsledky jednotlivých tuzemských správcovských spoločností dosiahnutých k 31. decembru 2003 (pri hospodárení s vlastným majetkom). Tabuľka tiež uvádza hodnoty dvoch ukazovateľov rentability – rentability aktív (ROA), teda návratnosť celkového vloženého kapitálu a rentability vlastného kapitálu (ROE), vyjadrujúcej zhodnotenie vlastného kapitálu.

Tabuľka 7.5: Hospodársky výsledok a ukazovatele rentability jednotlivých správcovských spoločností (hospodárenie s vlastným majetkom) – stav k 31. decembru 2003

Správcovská spoločnosť	Celkové aktíva v tis. Sk	Základné imanie v tis. Sk	Vlastné imanie v tis. Sk	Hospodár. výsledok v tis. Sk	ROA	ROE
Investičná a Dôchodková	63 949	55 000	61 352	5 883	9,20%	9,59 %
AMSLICO AIG Funds	53 031	82 500	49 777	- 4 608	-8,69 %	-9,26 %
ISTRO ASSET MANAGEMENT	59 994	70 000	53 357	176	0,29 %	0,33 %
J&T ASSET MANAGEMENT	96 948	50 000	72 973	24 015	24,77 %	32,91 %
PRVÁ PENZIJNÁ	145 925	50 000	65 670	4 986	3,42 %	7,59 %
Tatra Asset Management	111 036	52 000	67 038	9 047	8,15 %	13,50 %
VÚB Asset Management	74 148	50 000	56 825	8 365	11,28 %	14,72 %
Asset Management Slov. Sporiteľne	105 132	50 000	71 160	14 920	14,19 %	20,97 %
PARCUS ASSET MANAGEMENT	55 679	50 000	55 041	-73	-0,13 %	-0,13 %
Slávia Capital Asset Management	55 439	50 000	54 885	-115	-0,21 %	-0,21 %

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

d) Banky vykonávajúce činnosť depozitára

K 31. decembru 2003 vykonávalo v zmysle ustanovenia § 21 zákona o kolektívnom investovaní činnosť depozitára pre správcovské spoločnosti 5 bánk a jedna pobočka zahraničnej banky so sídlom v Slovenskej republike (*Tabuľka 7.6*).

Tabuľka 7.6: Zoznam bánk vykonávajúcich činnosť depozitára k 31. decembru 2003

	Depozitár	Správcovská spoločnosť
1	Tatra banka, a.s.	Tatra Asset Management
2	ČSOB, a.s., pobočka zahr. banky v SR	J&T ASSET MANAGEMENT, AMSLICO AIG Funds, Investičná a Dôchodková, Slávia Capital Asset Management, PARCUS ASSET MANAGEMENT
3	Všeobecná úverová banka, a.s.	VÚB Asset Management
4	ISTROBANKA, a.s.	ISTRO ASSET MANAGEMENT
5	Poštová banka, a.s.	PRVÁ PENZIJNÁ
6	Slovenská sporiteľňa, a.s.	Asset Management Slovenskej sporiteľne

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

Tabuľka 7.7: Zahraničné správcovské spoločnosti s povolením slovenského orgánu dohľadu – stav k 31. decembru 2003

	Správcovská spoločnosť	Sídlo	Organizačná zložka	Počet fondov
1	VERITAS	Frankfurt/Main, SRN	Metodova 7,* 821 08 Bratislava	4
2	PIONEER AMERICA FUND	Dublin, Írsko	Nie je zriadená	
3	PIONEER GLOBAL EQUITY FUND	Dublin, Írsko	Nie je zriadená	
4	PIONEER EUROPEAN EQUITY FUND	Dublin, Írsko	Nie je zriadená	
5	PIONEER GLOBAL INVESTMENTS LIMITED	Dublin, Írsko	Vajnorská 21, 832 65 Bratislava	3
6	WIOF	Luxembourg, Luxembursko	Čulenova 5, 816 46 Bratislava	8

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

* Poznámka: Kontaktná adresa pre VERITAS org. zložku je: Komerční banka Bratislava, a.s., Medená 6, P.O.Box 137, 810 00 Bratislava.

e) Zahranické správcovské spoločnosti

K 31. decembru 2003 bolo držiteľom povolenia na zhromažďovanie peňažných prostriedkov od verejnosti na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky celkom 6 zahraničných správcovských spoločností v zmysle ustanovenia § 15 zákona o kolektívnom investovaní. Z týchto držiteľov povolenia si 3 zahraničné správcovské spoločnosti zriadili v Slovenskej republike aj organizačnú zložku zapísanú v obchodnom registri (*Tabuľka 7.7*).

K 31. decembru 2003 úrad udelil šiestim obchodníkom s cennými papiermi s povolením na poskytovanie investičných služieb povolenie na predaj cenných papierov 234 fondov a podfondov vydávaných zahraničnou správcovskou spoločnosťou. (*Tabuľka 7.8*).

Tabuľka 7.8: Obchodníci s cennými papiermi s povolením na predaj cenných papierov vydávaných zahraničnými správcovskými spoločnosťami k 31. decembru 2003

Československá obchodní banka, a.s.	cenné papiere 45 podfondov* vydávané KBC EQUITY FUND cenné papiere 7 podfondov* vydávané KBC MULTI CASH cenné papiere 17 podfondov* vydávané KBC RENTA, cenné papiere 20 podfondov – SICAV vydávané FUND PARTNERS
HVB Bank Slovakia a.s.	cenné papiere 25 podielových fondov CAPITAL INVEST cenné papiere 3 podielových fondov ACTIVEST LUXEMBOURG S.A. cenné papiere 4 podielových fondov Activest Investmentgesellschaft mbH, München
ĽUDOVÁ BANKA, akciová spoločnosť	cenné papiere 15 podielových fondov Volksbanken KAG
UniBanka, a.s.	cenné papiere 43 podfondov vydané Pioneer Funds cenné papiere 2 podfondov vydávané Pioneer New Fund
ABN AMRO Asset Management	cenné papiere 46 podfondov – SICAV vydané ABN AMRO Funds, Luxembourg
ING Bank N.V.	cenné papiere 2 podfondov – SICAV vydávané ING INTERNATIONAL II cenné papiere 2 podfondov – SICAV vydávané ING (L) RENTA FUND cenné papiere 2 podfondov – SICAV vydávané ING (L) INVEST cenné papiere 1 podfondu – SICAV vydávané ING International

Zdroj: Dokumentácia Úradu pre finančný trh

* Poznámka: V rámci každého podfondu sú ponúkané dve triedy akcií – kapitalizačné a dividendové

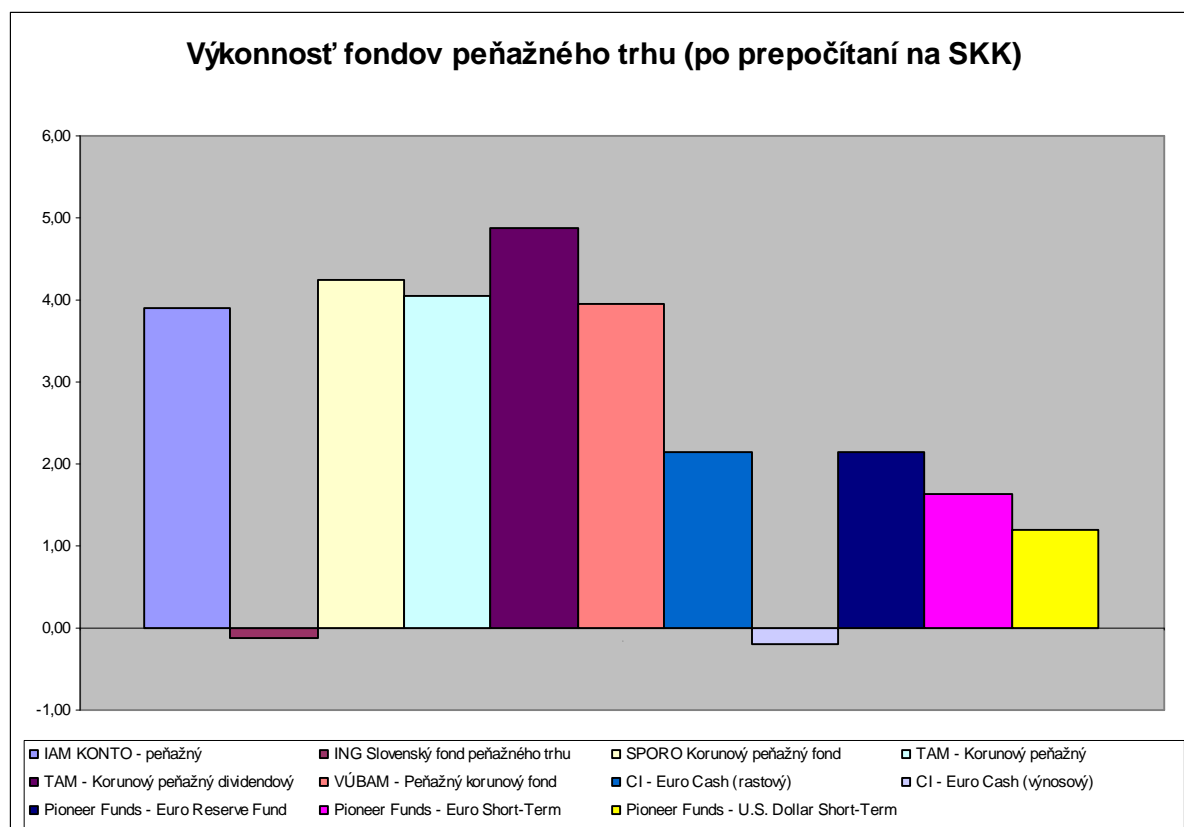
f) Výkonnosť a predaj podielových fondov

Priemerné zhodnotenie akciových otvorených podielových fondov k 31. decembru 2003 sa dostalo do kladných čísiel a predstavovalo vzrast hodnoty o 14,90 %. Priemerné zhodnotenie dlhopisových fondov za obdobie roka 2003 predstavovalo 2,22 % a priemerné ročné zhodnotenie fondov peňažného trhu dosiahlo 2,53 %. Zhodnotenie fondov, ktoré investovali na zahraničných trhoch, bolo ovplyvnené aj vývojom aktív v zahraničí, nakoľko výmenný kurz koruny oproti USD sa v priebehu roka 2003 výrazne posilnil a k miernemu posilneniu došlo aj voči EUR.

Podrobné údaje sú uvedené v *tabuľkách 7.9 až 7.11 a v obrázkoch 7.4 až 7.8.*

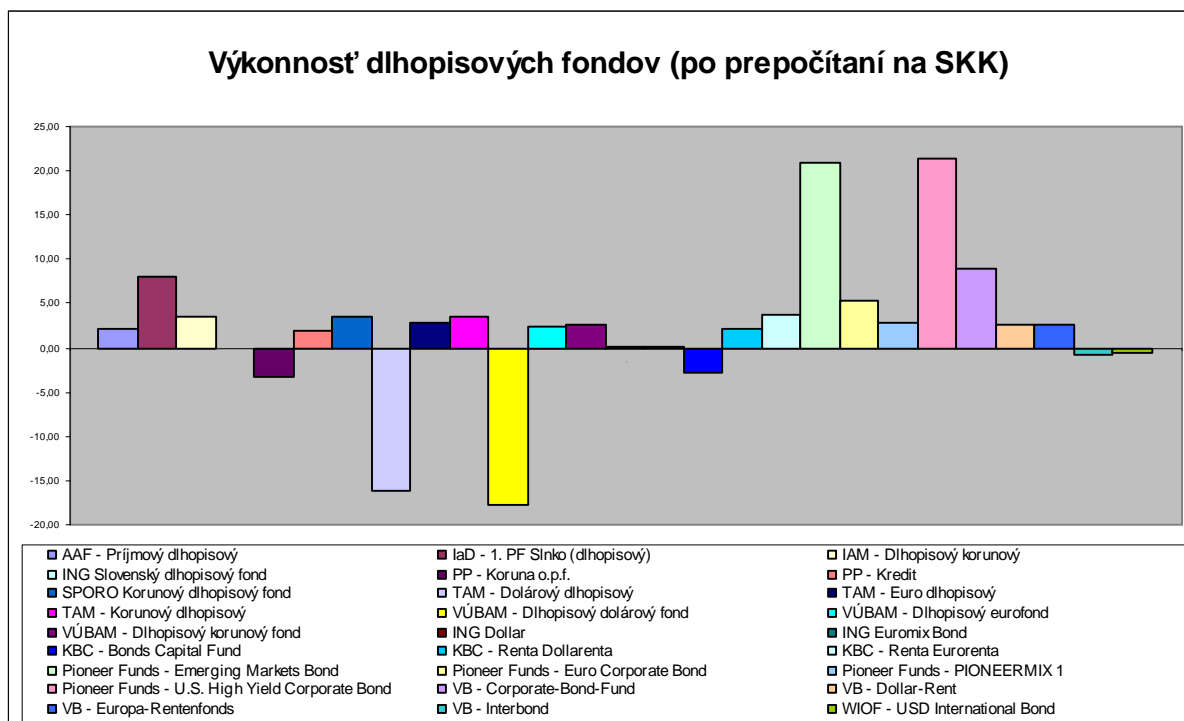
g) Zloženie majetku otvorených podielových fondov

Vybrané údaje o zložení majetku v otvorených podielových fondoch sú uvedené v *tabuľke 7.12.*

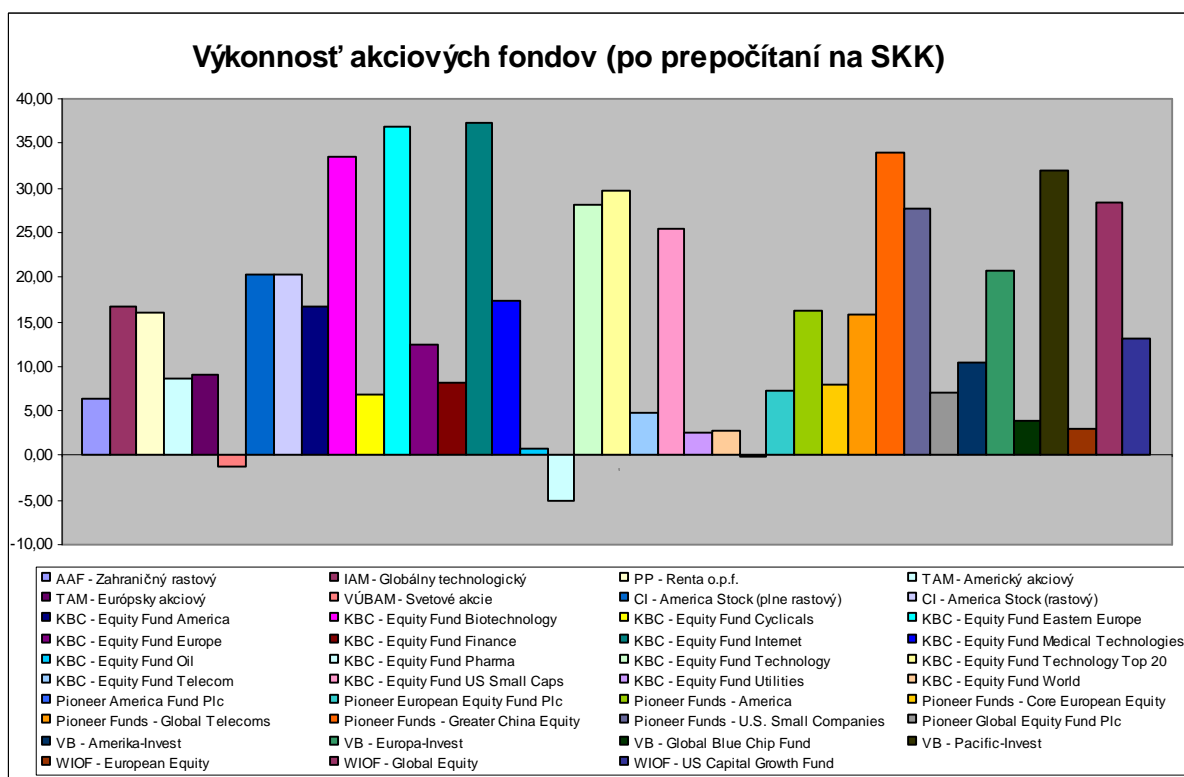

Obrázok 7.4: Výkonnosť otvorených podielových fondov peňažného trhu v roku 2003 (po prepočítaní na slovenské koruny)

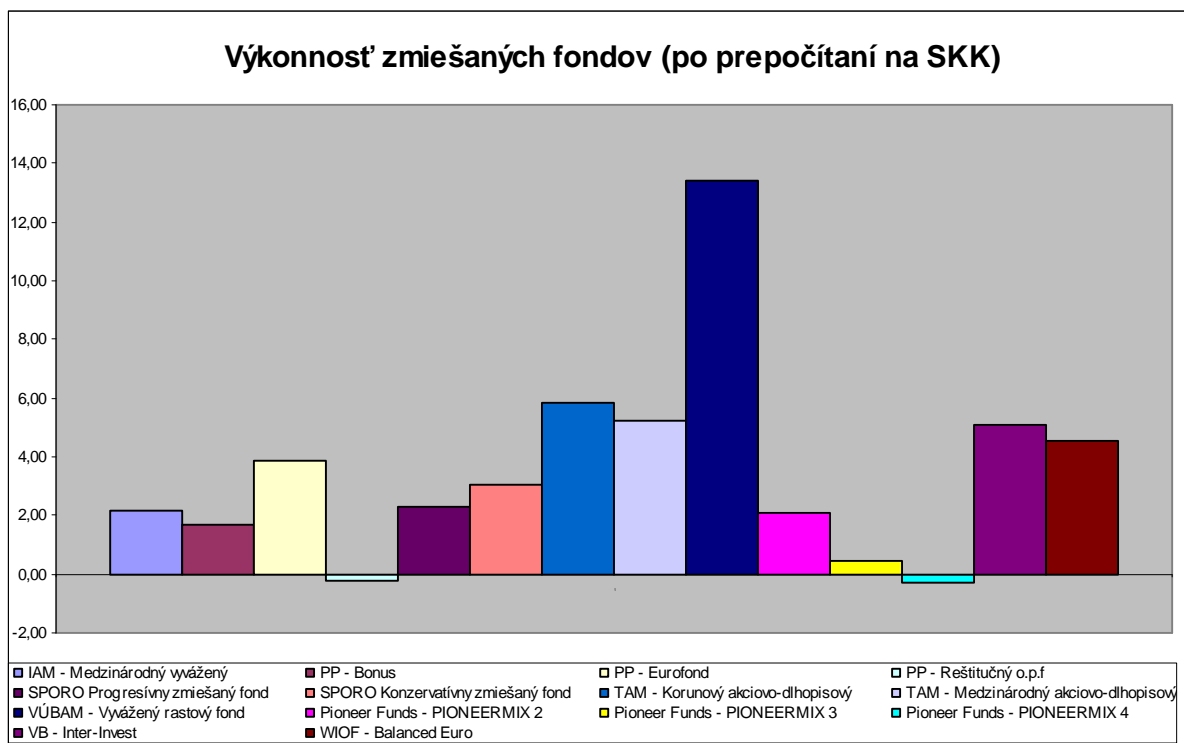

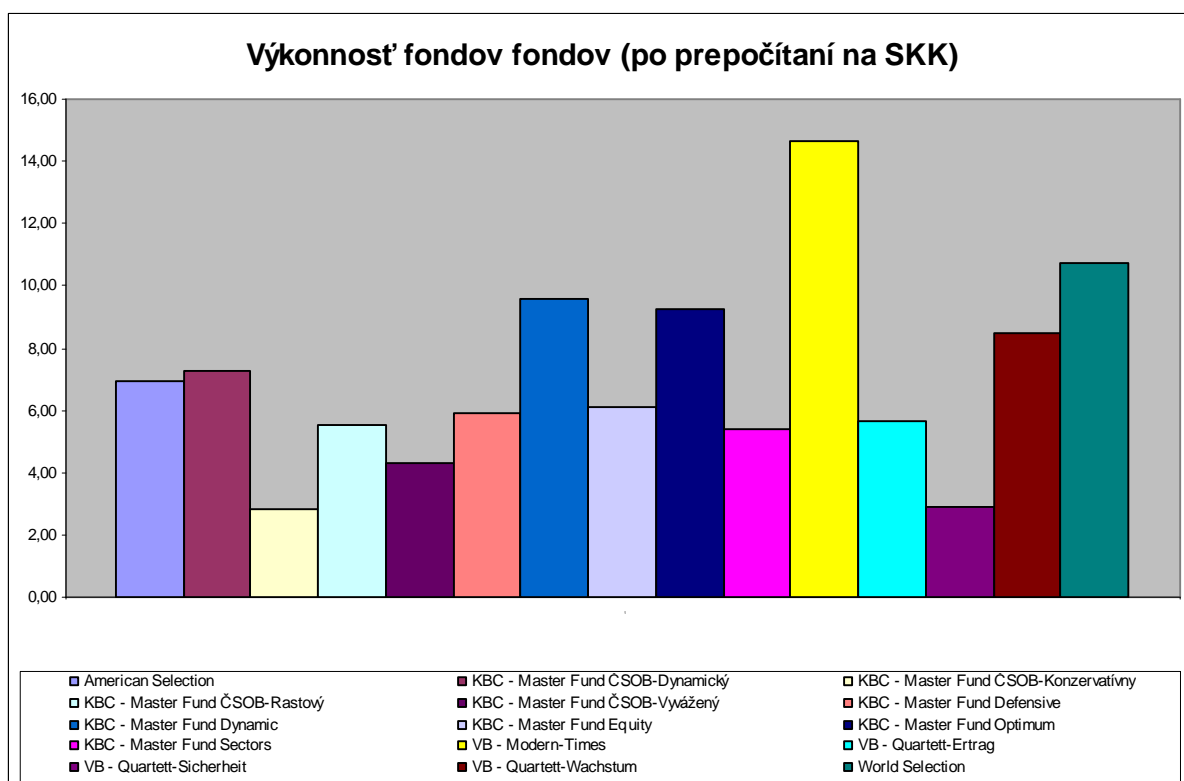
Obrázok 7.5: Výkonnosť dlhopisových otvorených podielových fondov v roku 2003 (po prepočítaní na slovenské koruny)

Obrázok 7.6: Výkonnosť akciových otvorených podielových fondov v roku 2003 (po prepočítaní na slovenské koruny)

Obrázok 7.7: Výkonnosť zmiešaných otvorených podielových fondov v roku 2003 (po prepočítaní na slovenské koruny)

Obrázok 7.8: Výkonnosť fondov fondov v roku 2003 (po prepočítaní na slovenské koruny)

Tabuľka 7.9: Podielové fondy s najvyšším zhodnotením po prepočítaní na SKK k 31.decembru 2003

Fond	Správca	Zhodnotenie
Fondy peňažného trhu		
1. TAM - Korunový peňažný dividendový	Tatra Asset Management	4,87 %
2. SPORO Korunový peňažný fond, o.p.f.	Sporo Asset Management	4,24 %
3. TAM - Korunový peňažný	Tatra Asset Management	4,04 %
4. VÚBAM - Peňažný korunový fond	VÚB Asset Management	3,96 %
5. IAM KONTO - peňažný korunový fond	ISTRO Asset Management	3,91 %
Dlhopisové fondy		
1. Pioneer Funds - U.S. High Yield Corporate Bond	Pioneer Asset Management S.A.	21,40 %
2. Pioneer Funds - Emerging Market Bond	Pioneer Asset Management S.A.	20,87 %
3. VB – Corporate-Bond-Fund	Volksbanken - KAG	8,84 %
4. IaD – 1. Slnko podielový fond	Investičná a dôchodková	7,94 %
5. Pioneer Funds - Euro Corporate Bond	Pioneer Asset Management S.A.	5,45 %
Akciové fondy		
1. KBC - Equity Fund Internet	KBC	37,33 %
2. KBC - Equity Fund Eastern Europe	KBC	36,88 %
3. Pioneer Funds – Greater China Equity	Pioneer Asset Management S.A.	33,86 %
4. KBC - Equity Fund Biotechnology	KBC	33,40 %
5. VB Pacific Invest	Volksbanken - KAG	32,03 %
Zmiešané fondy		
1. VÚBAM - Vyvážený rastový	VÚB Asset Management	13,38 %
2. TAM - Korunový akciový - dlhopisový	Tatra Asset Management	5,86 %
3. TAM - Medzinárodný akciový - dlhopisový	Tatra Asset Management	5,21 %
4. VB - Interinvest	Volksbanken - KAG	5,07 %
5. WIOF Balanced Euro	Unigestion Asset Management	4,56 %
Fondy fondov		
1. VB - Modern Times	Volksbanken - KAG	14,67 %
2. World Selection	Volksbanken - KAG	10,72 %
3. KBC - Master Fund Dynamic	KBC	9,72 %
4. KBC - Master Fund Optimum	KBC	9,38 %
5. VB – Quartett-Wachstum	KBC	8,58 %

Zdroj: Asociácia správcovských spoločností

Tabuľka 7.10: Podielové fondy s najvyšším zhodnotením v pôvodnej mene k 31. decembru 2003

Fond	Správca	Zhodnotenie
Korunové fondy (SKK)		
1. IAM - Globálny technologický	ISTRO ASET MANAGEMENT	16,59 %
2. PP – Renta otvorený podielový fond	Prvá penzijná	15,93 %
3. VÚB – Vyvážený rastový	VÚB Asset Management	13,38 %
4. TAM - Európsky akciový	Tatra Asset Management	9,03 %
5. TAM - Americký akciový	Tatra Asset Management	8,63 %
Eurové fondy (EUR)		
1. KBC - Equity Fund Eastern Europe	KBC	37,39 %
2. VB - Pacific-Invest	Volksbanken - KAG	32,74 %
3. VB - Europa-Invest	Volksbanken - KAG	20,89 %
4. VB – Modern-Times	Volksbanken - KAG	14,87 %
5. KBC - Equity Fund Europe	KBC	12,61 %

Fond	Správca	Zhodnotenie
Dolárové fondy (USD)		
1. KBC - Equity Fund Internet	KBC	47,63 %
2. Pioneer Funds –Greater China Equity	Pioneer Asset Management	43,21 %
3. KBC - Equity Fund Biotechnology	KBC	42,61 %
4. KBC - Equity Fund Technology Top 20	KBC	37,80 %
5. WIOF - Global Equity	Brandes	36,21 %

Zdroj: Asociácia správcovských spoločností

Tabuľka 7.11: Kumulované čisté predaje podielových fondov v roku 2003 (v Sk)

	Fond	Predaje	Správca
1.	SPORO Korunový peňažný fond	4 127 790 548 Sk	Asset Management Slovenskej sporiteľne
2.	VÚBAM - Dlhopisový korunový fond	3 104 763 684 Sk	VÚB Asset Management
3.	TAM - Korunový dlhopisový	2 504 782 319 Sk	Tatra Asset Management
4.	SPORO Korunový dlhopisový fond	1 965 082 153 Sk	Asset Management Slovenskej sporiteľne
5.	TAM - Korunový peňažný	1 647 341 073 Sk	Tatra Asset Management
6.	VÚBAM - Peňažný korunový fond	1 596 364 026 Sk	VÚB Asset Management
7.	TAM - Európsky akciový	757 164 397 Sk	Tatra Asset Management
8.	TAM - Korunový peňažný dividendový	730 157 026 Sk	Tatra Asset Management
9.	KBC - Multi Cash CSOB SKK	673 935 858 Sk	KBC
10.	VÚBAM - Dlhopisový konvergentný fond	492 562 715 Sk	VÚB Asset Management
11.	VÚBAM - Dlhopisový eurofond	469 224 744 Sk	VÚB Asset Management
12.	VÚBAM - Dlhopisový dolárový fond	456 635 076 Sk	VÚB Asset Management
13.	TAM - Americký akciový	410 134 775 Sk	Tatra Asset Management
14.	IAM KONTO - peňažný	389 418 272 Sk	Istro Asset Management
15.	TAM - Korunový akciový-dlhopisový	364 122 066 Sk	Tatra Asset Management
16.	Fund Partners CSOB Equity Plus 1	341 668 341 Sk	Fund Partners
17.	IAM - Dlhopisový korunový	317 427 134 Sk	Istro Asset Management
18.	KBC - Multi Cash USD	243 853 051 Sk	KBC
19.	TAM - Dolárový dlhopisový	236 838 088 Sk	Tatra Asset Management
20.	AAF - Príjmový dlhopisový	235 404 667 Sk	Amslico AIG Funds
21.	VÚBAM - Vyvážený rastový fond	225 161 655 Sk	VÚB Asset Management
22.	SPORO Konzervatívny zmiešaný fond	219 042 640 Sk	Asset Management Slovenskej sporiteľne
23.	Pioneer New Europe Funds - SLOVAK SHORT-TERM	182 224 185 Sk	Pioneer Asset Management S.A.
24.	VÚBAM - Konzervatívny premium fond	173 696 045 Sk	VÚB Asset Management
25.	CI - HVB SKK Bond	164 000 000 Sk	Capital Invest KAG
26.	KBC - Renta Slovakrenta	157 494 406 Sk	KBC Renta
27.	CI - Success Absolut (rastový)	153 598 826 Sk	Invesco
28.	TAM - Euro dlhopisový	131 063 716 Sk	Tatra Asset Management
29.	CI - HVB SKK Cash	125 000 000 Sk	Capital Invest KAG
30.	SPORO Progresívny zmiešaný fond	111 450 652 Sk	Asset Management Slovenskej sporiteľne
31.	VÚBAM - Svetové akcie	111 138 004 Sk	VÚB Asset Management
32.	PP - Renta o.p.f.	100 085 156 Sk	Prvá Penzijná
33.	Pioneer New Europe Funds - SLOVAK BOND	78 891 684 Sk	Pioneer Asset Management S.A.
34.	CI - Euro Cash (plne rastový)	76 121 610 Sk	Capital Invest KAG (Bank Austria)
35.	CI - Europe Stock (rastový)	54 218 218 Sk	Capital Invest KAG (Bank Austria)
36.	WIOF - Global Equity	47 663 577 Sk	Brandes
37.	KBC - Renta Dollarenta	47 544 161 Sk	KBC Renta
38.	TAM - Medzinárodný akciový-dlhopisový	47 497 896 Sk	Tatra Asset Management
39.	KBC - Multi Cash EURO	45 720 727 Sk	KBC
40.	IaD - 1. PF Slnko (dlhopisový)	43 395 057 Sk	Investičná a Dôchodková správ.spol.

	Fond	Predaje	Správca
41.	CI - Dollar Bond (rastový)	39 988 909 Sk	Capital Invest KAG (Bank Austria)
42.	Pioneer Funds - U.S. High Yield Corporate Bond	39 382 919 Sk	Pioneer Asset Management S.A.
43.	CI - Euro Government Bond (rastový)	38 653 898 Sk	Capital Invest KAG (Bank Austria)
44.	Pioneer Funds Pacific (Ex.Japan) Equity	35 330 502 Sk	Pioneer Asset Management S.A.
45.	KBC - Renta Eurorenta	34 171 316 Sk	KBC Renta
46.	VB - Europa-Rentenfonds	33 947 870 Sk	Volksbanken-KAG (Ľudová banka)
47.	CI - Dollar Cash (plne rastový)	33 056 783 Sk	Capital Invest KAG
48.	WIOF - Balanced Euro	33 052 542 Sk	Unigestion Asset Management
49.	IAM - Globálny technologický	32 787 976 Sk	Istro Asset Management
50.	VB - Dollar-Rent	32 107 788 Sk	Volksbanken-KAG (Ľudová banka)

Zdroj: Asociácia správcovských spoločností

Tabuľka 7.12: Porovnanie NAV v tuzemských otvorených podielových fondoch (v Sk)

Názov fondu/správčovskej spoločnosti	Čisté predaje v roku 2003 (v Sk)	Zmena hodnoty podielu (v%)	NAV (v Sk)		Zmena NAV (v%)
			31.12.2002	31.12.2003	
AAF - Príjmový dlhopisový	235 404 667	2,20	360 252 000	561 865 000	55,96
AAF - Zahraničný rastový	26 432 619	6,43	101 813 000	131 711 000	29,37
AMSLICO AIG Funds	261 837 286	-	462 065 000	693 576 000	50,10
IaD - I. PF Slnko	43 395 057	7,94	61 617 000	106 190 000	72,34
IaD - Optimal	3 551 816	-	-	3 937 000	-
IaD - Kapital	2 918 030	-	-	2 870 000	-
IaD - Vkladový	4 999 666	-	-	52 560 000	-
Investičná a dôchodková	54 864 569	-	61 617 000	165 557 000	168,69
IAM - Dlhopisový korunový	317 427 134	3,60	100 082 000	550 987 000	450,54
IAM - Globálny technologický	32 787 976	16,59	53 437 000	98 878 000	85,04
IAM - Medzinárodný vyvážený	15 030 273	2,13	219 213 000	118 321 000	-46,02
Fond peň. trhu - IAM KONTO	389 418 272	3,60	109 114 000	512 609 000	369,79
ISTRO Asset Management	754 663 655	-	481 846 000	1 280 795 000	165,81
PP - Bonus	-166 811 716	1,71	666 995 000	512 620 000	-23,14
PP - Eurofond	-160 710 174	3,85	1 267 573 000	1 141 060 000	-9,98
PP - Kredit	16 849 900	1,91	49 817 000	67 604 000	35,70
PP - Koruna	20 226 613	-3,24	105 828 000	92 118 000	-12,95
PP - Renta	100 085 156	15,93	74 329 000	86 403 000	16,24
PP - Reštitučný	-1 113 851 163	-0,24	1 518 448 000	503 866 000	-66,82
PRVÁ PENZIJA	-1 304 211 384	-	3 682 950 000	2 403 671 000	-34,73
Sporo - Konzervatívny zmiešaný	219 042 640	3,06	325 995 000	542 959 000	66,55
Sporo - Korunový dlhopisový	1 965 082 153	3,61	452 190 000	2 436 469 000	438,82
Sporo - Korunový peňažný	4 127 790 548	4,24	1 807 233 000	5 947 117 000	129,07
Sporo - Progresívny zmiešaný	111 450 652	2,32	116 032 000	227 405 000	95,98
AM Slovenskej sporiteľne	6 423 365 993	-	2 701 450 000	9 153 950 000	238,85

Názov fondu/správčovskej spoločnosti	Čisté predaje v roku 2003 (v Sk)	Zmena hodnoty podielu (v%)	NAV (v Sk)		Zmena NAV (v%)
			31.12.2002	31.12.2003	
VÚBAM - Dlhopisový dolárový	456 635 076	- 17,66	319 086 000	652 790 000	104,58
VÚBAM – Dlhopisový eurofond	469 224 744	2,31	411 343 000	872 911 000	112,21
VÚBAM - Dlhopisový korunový	3 104 763 684	2,66	690 288 000	3825 707 000	454,22
VÚBAM - Peňažný korunový	1 596 364 026	3,96	213 546 000	1 843 248 000	763,16
VÚBAM - Svetové akcie	111 138 004	- 1,25	47 882 000	157 594 000	229,13
VÚBAM - Vyvážený rastový	225 161 655	13,38	69 085 000	299 289 000	333,22
VÚBAM – Dlhopisový konvergentný	492 562 715	-	-	477 029 000	-
VÚBAM – konzervatívny Premium	173 696 045	-	-	172 344 000	-
VÚB Asset Management	6 186 239 505	-	1 751 230 000	8 300 992 000	374,01
TAM - Americký akciový	410 134 775	8,63	138 419 000	578 133 000	317,67
TAM - Dolárový dlhopisový	236 838 088	- 16,07	234 467 000	399 064 000	70,20
TAM - Euro dlhopisový	131 063 716	2,80	465 107 000	609 798 000	31,11
TAM - Európsky akciový	757 164 379	9,03	117 509 000	831 999 000	608,03
TAM - Korunový akc.-dlhop.	364 122 066	5,86	330 054 000	721 311 000	118,54
TAM - Korunový dlhopisový	2 504 782 319	3,41	1 583 227 000	4 180 361 000	164,04
TAM - Korunový peňažný	1 647 341 073	4,04	1 046 077 000	2 761 658 000	164,00
TAM - Korunový peňažný divid.	730 157 026	4,87	529 682 000	1 273 394 000	140,41
TAM – Medzinár. akc.-dlhopis.	47 497 896	5,21	365 977 000	437 048 000	19,42
Tatra Asset Management	6 829 101 338	-	5 097 732 000	11 792 766 001	131,33

Zdroj: Asociácia správcovských spoločností

Poznámky:

Dňa 10. decembra 2003 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie úradu číslo: GRUFT-016/2003-KIPF zo dňa 9. decembra 2003, ktorým úrad povolil spoločnosti Tatra Asset Management, správcovská spoločnosť, a.s. zlúčenie otvoreného podielového fondu európsky technologický o.p.f. s otvoreným podielovým fondom európsky akciový o.p.f., čím zaniklo povolenie na vytvorenie otvoreného podielového fondu európsky technologický o.p.f..

Rozhodnutím úradu číslo: GRUFT-017/2003-KIPF zo dňa 19. decembra 2003, právoplatným dňa 22. decembra 2003 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odňatí povolenia na vytvorenie otvorených podielových fondov, spravovaných správcovskou spoločnosťou Tatra Asset Management, správcovská spoločnosť, a.s. euro peňažný dividendový o.p.f. a dolárový peňažný dividendový o.p.f. a rozhodnutím úradu číslo: GRUFT-018/2003-KIPF zo dňa 19. decembra 2003, právoplatným dňa 22. decembra 2003 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odňatí povolenia na vytvorenie otvoreného podielového fondu spravovaného správcovskou spoločnosťou Tatra Asset Management, správcovská spoločnosť, a.s. dlhopisový rastový o.p.f. (predtým inštitucionálny 01 o.p.f.).

Z pôvodného počtu 13 otvorených podielových fondov spravovala spoločnosť Tatra Asset Management, správcovská spoločnosť, a.s. k 31. decembru 2003 iba 9 otvorených podielových fondov.

8. Nová legislatíva v roku 2003

Zákon o cenných papieroch bol v priebehu roka 2003 novelizovaný dvakrát – prvá novela upresnila niektoré lehoty súvisiace s novým systémom evidencie cenných papierov, druhá novela súvisela s novým zákonom o kolektívnom investovaní.

Právna úprava kolektívneho investovania prešla v roku 2003 viacerými závažnými zmenami. Dňa 1. januára 2003 nadobudol účinnosť zákon č. 432/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov. Dňa 3. decembra 2003 Národná rada Slovenskej republiky prijala nový zákon o kolektívnom investovaní, ktorým sa prevzala do nášho právneho poriadku nová úprava fondov kolektívneho investovania UCITS.

V priebehu roka 2003 bol ďalej novelizovaný zákon o burze cenných papierov ako i zákon o dlhopisoch a Ministerstvo financií Slovenskej republiky menilo a dopĺňalo tiež niektoré vykonávacie predpisy upravujúce oblasť kapitálového trhu.

a) Zákon o cenných papieroch a investičných službách a súvisiace predpisy

V roku 2003 bol zákon o cenných papieroch novelizovaný **zákonom č. 162/2003 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov**. Touto novelou došlo k zosúladieniu lehôt súvisiacich so zavedením nového systému evidencie cenných papierov, najmä lehoty pre začiatok vykonávania činnosti centrálného depozitára, lehoty pre vykonávanie prevodov zaknihovaných cenných papierov podľa nového systému evidencie, lehoty pre spustenie nového spôsobu zúčtovania a vyrovnania burzových obchodov a lehoty pre vznik tzv. OTC trhu, ktorý umožňuje mimoburzové prevody cenných papierov. Novela nadobudla účinnosť 1. júna 2003.

V roku 2003 bol zákon o cenných papieroch novelizovaný **zákonom č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov**. Táto novela súvisela najmä s novou právnou úpravou kolektívneho investovania a nadobudla účinnosť 1. januára 2004.

Ministerstvo financií SR vydalo **Vyhlášku Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 34/2003 Z. z.**, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 558/2002 Z. z. ktorou sa ustanovuje rozsah, spôsob a termíny predkladania výkazov, hlásení alebo prehľadov z účtovnej evidencie a štatistickej evidencie a ustanovuje obsah, forma, členenie, termíny spôsob a miesto predkladania výkazov, hlásení a iných správ obchodníka s cennými papiermi a zahraničného obchodníka s cennými papiermi. Vyhláška je účinná od 15. februára 2003.

Táto vyhláška okrem iného stanovila, že hlásenia, týkajúce sa primeranosti vlastných zdrojov a majetkovej angažovanosti predkladajú obchodníci s cennými papiermi, ktorí sú bankami v termínoch a spôsobom ustanoveným v **Opatrení Národnej banky Slovenska** z 12. decembra 2002 č. **6/2002** o primeranosti vlastných zdrojov financovania bánk, účinnom od 1. januára 2003 (Oznámenie o vydaní je zverejnené v Zbierke zákonov pod č. **695/2002 Z. z.**) a **Opatrení Národnej banky**

Slovenska z 12. decembra 2002 č. **8/2002** o majetkovej angažovanosti bánk, účinnom od 1. januára 2003 (Oznámenie o vydaní je zverejnené v Zbierke zákonov pod č. **697/2002 Z. z.**).

b) Zákon o kolektívnom investovaní a súvisiace predpisy

Dňa 1. januára 2003 nadobudol účinnosť **zákon č. 432/2002 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o kolektívnom investovaní. Táto novela zákona o kolektívnom investovaní sprísnila podmienky pre udelenie povolenia na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti a zosúladiť ich s podmienkami na vznik a činnosť ustanovenými osobitnými právnymi predpismi pre iné regulované finančné inštitúcie. Novela tiež zaviedla inštitút predchádzajúcich súhlasov a inštitút pozastavenia výkonu akcionárskych práv úradom a ustanovila pravidlá pre organizáciu, riadenie a vnútornú kontrolu správcovskej spoločnosti. Novelou bolo umožnené vytváranie osobitných druhov podielových fondov, zameriavajúcich sa na investovanie do nástrojov peňažného trhu a do podielových listov iných otvorených podielových fondov. Zároveň bola upravená informačná povinnosť správcovskej spoločnosti.

Dňom 1. januára 2003 nadobudla účinnosť **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 518/2002 Z. z.**, ktorou sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti a **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 581/2002 Z. z.**, ktorou sa ustanovujú náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 9 ods. 1 zákona o kolektívnom investovaní. Obe vyhlášky boli zrušené zákonom č. 594/2003 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2004.

Dňa 31. decembra 2003 bol uverejnený v Zbierke zákonov **zákon č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov**, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2004 s výnimkou ustanovení uvedených v Čl. VI., ktoré nadobúdajú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o prístupí Slovenskej republiky k Európskej únii.

Zákonom sa preberá smernica **Rady č. 85/611/EHS** z 20. decembra 1985 o koordinácii právnych a správnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na podniky kolektívneho investovania v obchodovateľných cenných papieroch (UCITS) v znení smerníc č. 88/220/EHS, č. 95/26/ES, č. 2000/64/ES, č. 2001/107/ES a č. 2001/108/ES. Posledné dve rozsiahle novelizácie UCITS direktívy prijaté vo februári 2002 sa týkajú podmienok činnosti správcovských spoločností a ustanovení obmedzenia a rozloženia rizika spravovaných portfólií. Zákon je plne kompatibilný s uvedenými smernicami.

Vstupom Slovenskej republiky do EÚ od 1. mája 2004 je umožnený voľný pohyb služieb a kapitálu aj v oblasti kolektívneho investovania. Zahraničná správcovská spoločnosť alebo európsky fond, tzv. UCITS fond (ide o otvorený systém kolektívneho investovania spĺňajúci podmienky vyššie uvedených smerníc) má možnosť ponúkať na území Slovenskej republiky svoje podielové listy, resp. iné cenné papiere obdobné podielovým listom len na základe oznámenia úradu bez potreby povolenia tejto činnosti zo strany úradu. Slovenské správcovské spoločnosti majú možnosť verejne ponúkať podielové listy podielových fondov zodpovedajúcich UCITS v členských štátoch EÚ. Táto právna úprava znamená predovšetkým rozšírenie investičných možností z dôvodu ľahšieho prístupu k produktom kolektívneho investovania zahraničných subjektov kolektívneho investovania.

Zákon rozširuje okruh činností, ktoré môže správcovská spoločnosť vykonávať. Okrem vytvárania a spravovania podielových fondov, môže správcovská spoločnosť vykonávať na základe povolenia aj správu individuálneho portfólia klienta, poradenskú činnosť týkajúcu sa investovania do

investičných nástrojov a úschovu a správu podielových listov a cenných papierov vydávaných zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania.

Zákon zavádza ďalší informačný dokument podielového fondu – zjednodušený predajný prospekt. Tento dokument má investorovi podať základné informácie o podielovom fonde, a to v stručnej a pre bežného investora zrozumiteľnej forme.

Zákon zlepšuje postavenie podielníka v prípade, ak bude správcovskú spoločnosť žalovať o náhradu škody z dôvodu neplnenia alebo nedostatočného plnenia jej povinností vyplývajúcich zo zákona alebo zo štatútu podielového fondu, a to tak, že správcovská spoločnosť má povinnosť aj na základe žiadosti podielníka preukázať vynaloženie odbornej starostlivosti. Ak správcovská spoločnosť tejto žiadosti nevyhoví alebo nepreukáže vynaloženie odbornej spôsobilosti, predpokladá sa, že nekonala s odbornou starostlivosťou.

Správcovská spoločnosť už nemusí mať depozitára, táto povinnosť zostala iba pre podielový fond a výška odplaty za správu podielového fondu a za výkon činnosti depozitára je určená v štatúte podielového fondu.

V súvislosti s prijatím novej právnej úpravy kolektívneho investovania vydalo Ministerstvo financií Slovenskej republiky tieto vykonávacie predpisy:

- **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 611/2003 Z. z.** o spôsobe určenia hodnoty cenných papierov, nástrojov peňažného trhu a derivátov v majetku v podielovom fonde,
- **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 615/2003 Z. z.** o náležitostiach žiadosti o vydanie predchádzajúceho súhlasu Úradu pre finančný trh podľa zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 616/2003 Z. z.** o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti,
- **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 617/2003 Z. z.** o vlastných zdrojoch správcovskej spoločnosti a ich výpočte.

Zákonom č. 594/2003 Z. z. sa zrušili:

- **zákon č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov,**
- **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 25/2000 Z. z.** o spôsobe určenia hodnoty cenných papierov v majetku v podielovom fonde v znení vyhlášky č. 286/2001 Z. z.,
- **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 26/2000 Z. z.** o obsahu a spôsobe vykonania odbornej skúšky na preukázanie odbornej spôsobilosti v oblasti kolektívneho investovania a o ustanovení výšky úhrady za jej vykonanie v znení vyhlášky č. 170/2001 Z. z.,
- **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 518/2002 Z. z.,** ktorou sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti,
- **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 581/2002 Z. z.,** ktorou sa ustanovujú náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 9 ods. 1 zákona č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení zákona č. 432/2002 Z. z.

c) Zákon o burze cenných papieroch, zákon o dlhopisoch

Zákonom č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol okrem zákona o cenných papieroch s účinnosťou od 1. januára 2004 menený a doplnený aj **zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papieroch a zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov.**

d) Ďalšie predpisy

Ministerstvo financií Slovenskej republiky vydalo **Vyhlášku Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 359/2003 Z. z.**, ktorou sa mení vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 170/2002 Z. z. o výške poplatkov za úkony Úradu pre finančný trh v znení neskorších predpisov. Vyhláška nadobudla účinnosť 1. septembra 2003. [Z dôvodu legislatívnych zmien týkajúcich sa zákona o kolektívnom investovaní, zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona o burze cenných papierov sa pripravovala zmena tejto vyhlášky, ktorá bola publikovaná pod č. 162/2004 Z. z. a nadobudla účinnosť dňa 1. apríla 2004.]

V roku 2003 vyšli nasledujúce opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky, týkajúce sa postupov účtovania, resp. podrobností účtovnej závierky subjektov kapitálového trhu:

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 28. apríla 2003 č. 6482/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie, usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek konsolidovanej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených na zverejnenie z konsolidovanej účtovnej závierky pre banky, obchodníkov s cennými papiermi a správcovské spoločnosti. Týmto opatrením sa zrušuje opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 23. mája 1994 č. 65/252/1994, ktorým sa ustanovuje zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky bánk (oznámenie č. 216/1994 Z. z.) v znení opatrenia č. 65/300/1995 (oznámenie č. 169/1995 Z. z.), opatrenia č. 811/1998-sekr. (oznámenie č. 97/1998 Z. z.), opatrenia č. 2361/2000-92 (oznámenie č. 165/2000 Z. z.) a opatrenia č. 12920/2001-92 (oznámenie č. 372/2001 Z. z.). Opatrenie nadobudlo účinnosť 1. júna 2003. Opatrenie je uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 12/2003. Oznámenie o vydaní opatrenia je zverejnené v Zbierke zákonov pod č. **157/2003 Z. z.**

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 17. júna 2003 č. 13 593/2003-92, ktorým sa mení opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 13. novembra 2002 č. 20 359/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy (Oznámenie č. 644/2002 Z. z.). Opatrenie nadobudlo účinnosť 1. júla 2003. Opatrenie je uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 13/2003. Oznámenie o vydaní opatrenia je zverejnené v Zbierke zákonov pod č. **224/2003 Z. z.**

Národná banka Slovenska vydala **Opatrenie Národnej banky Slovenska z 12. decembra 2003 č. 9/2003**, o predkladaní výkazov správcovskými spoločnosťami za jednotlivé podielové fondy Národnej banke Slovenska na štatistické účely. Opatrenie nadobudlo účinnosť 1. januára 2004. Je uverejnené v čiastke 48/2003 Vestníka Národnej banky Slovenska. Oznámenie o vydaní opatrenia je uverejnené v Zbierke zákonov pod č. **569/2003 Z. z.**